

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

Broj: 06-16-1-1131-2/23
Sarajevo, 21. 9. 2023. godine

Bosna i Hercegovina
Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine
Dom naroda

Trg Bosne i Hercegovine 1
71000 Sarajevo

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 21-09-2023			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj prijega
02-16-3		2037/23	

H

Predmet: Dostava Godišnjeg revizorskog izvješća za 2022. godinu

Cijenjeni,

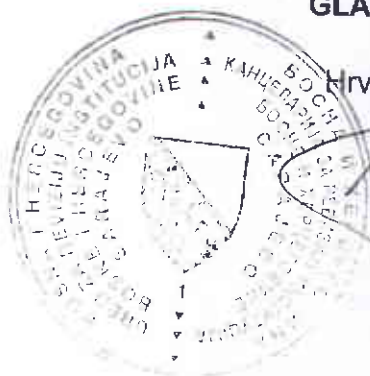
Sukladno članku 16. stavak 6. Zakona o reviziji institucija BiH (Službeni glasnik BiH, broj 12/06), u privitku akta, dostavljamo vam na daljnje postupanje:

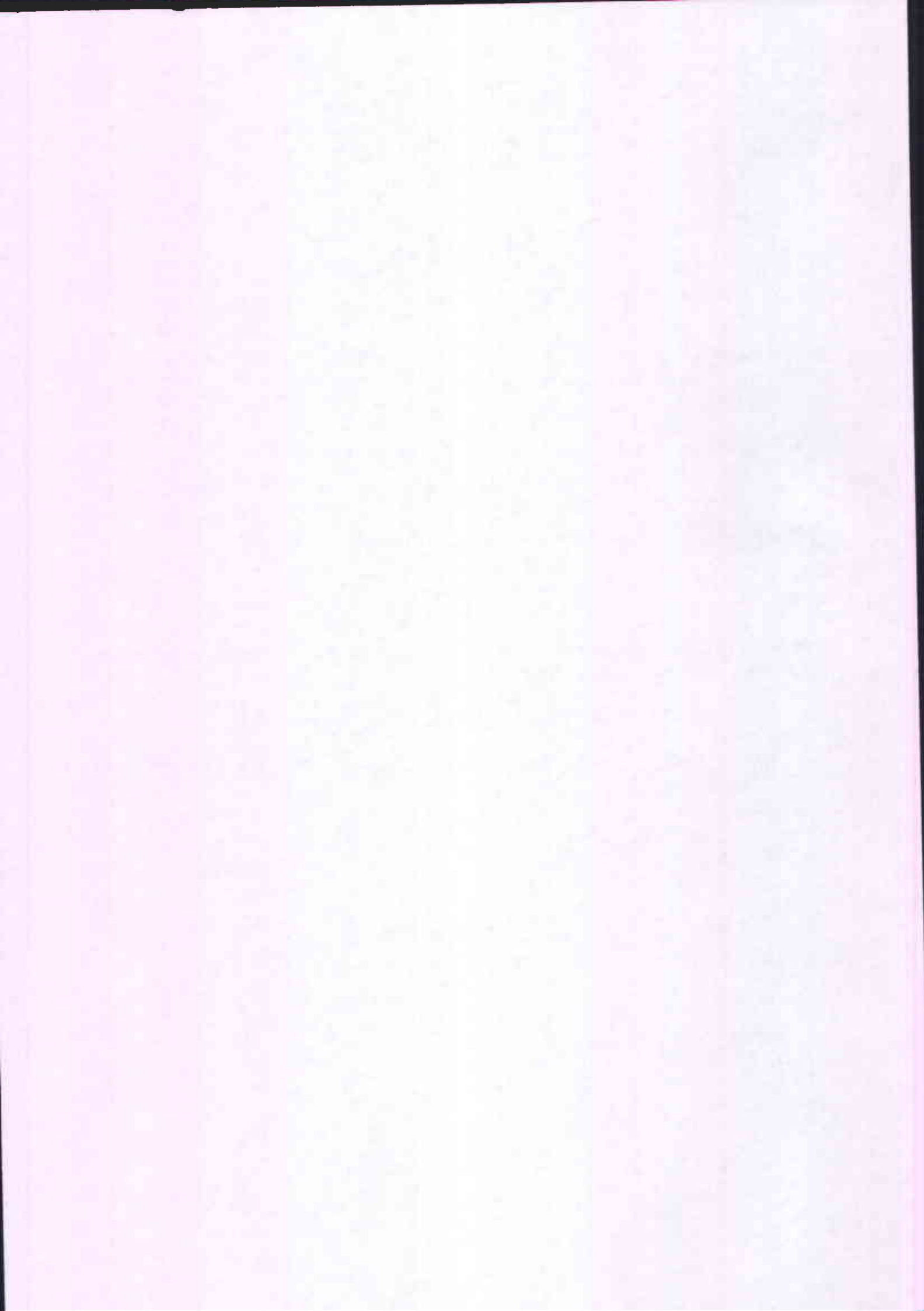
- Godišnje revizorsko izvješće o glavnim nalazima i preporukama za 2022. godinu, broj: 06-16-1-1131/23;
- Izvješće o finansijskoj reviziji izvršenja proračuna institucija Bosne i Hercegovine za 2022. godinu, broj: 04-16-1-1128/23

S poštovanjem,

GLAVNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

Broj: 06-16-1-1131-1/23
Sarajevo, 21. 09. 2023. godine

Bosna i Hercegovina
Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine
Zastupnički dom

Trg Bosne i Hercegovine 1
71000 Sarajevo

BOSNA I HERCEGOVINA PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE SARAJEVO			
PRIMLJENO: 21-09-2023			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj prijave
01-16-1-1131-1/23		2057/23	

Predmet: Dostava Godišnjeg revizorskog izvješća za 2022. godinu

Cijenjeni,

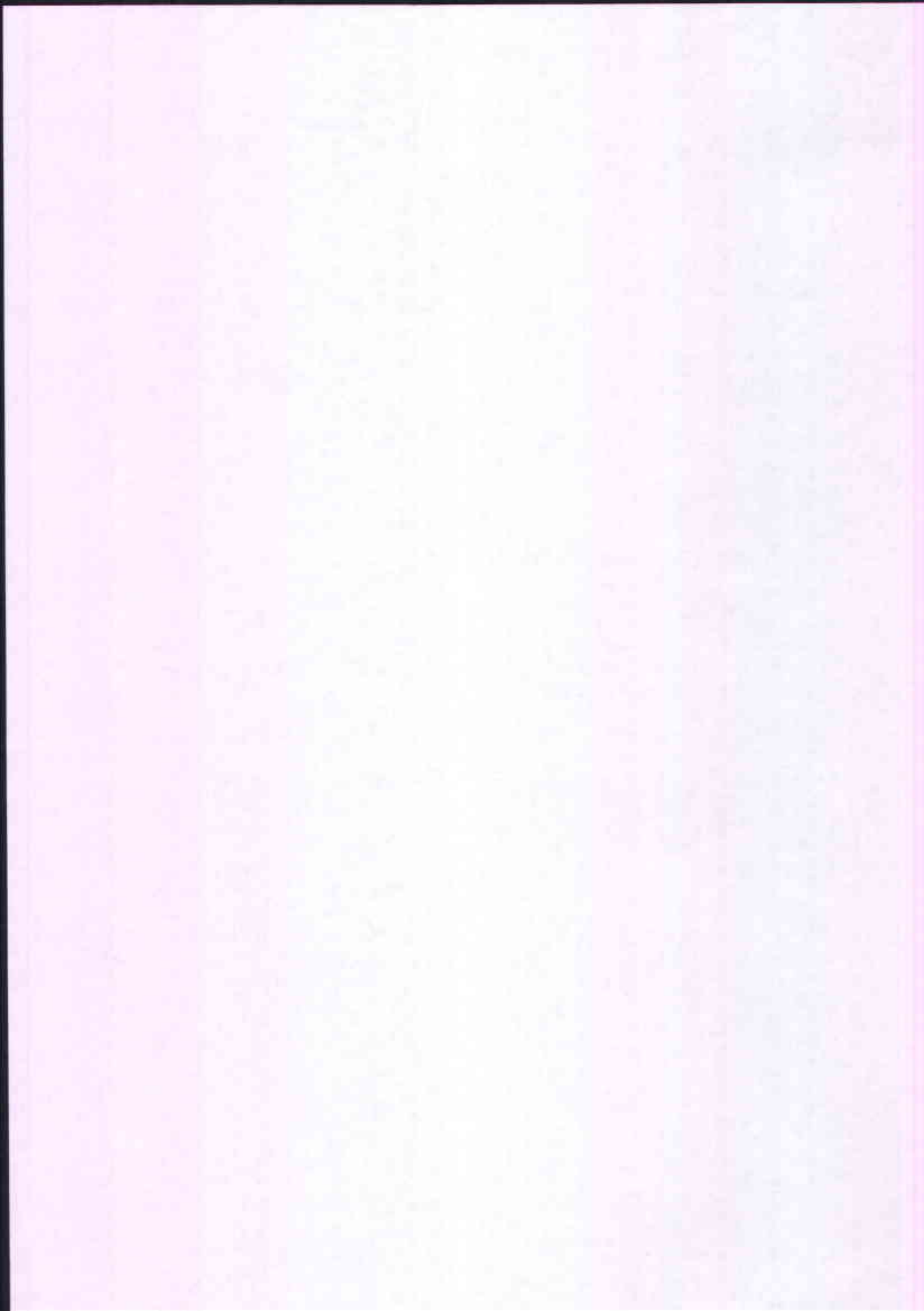
Sukladno članku 16. stavak 6. Zakona o reviziji institucija BiH (Službeni glasnik BiH, broj 12/06), u privitku akta, dostavljamo vam na daljnje postupanje:

- Godišnje revizorsko izvješće o glavnim nalazima i preporukama za 2022. godinu, broj: 06-16-1-1131/23;
- Izvješće o finansijskoj reviziji izvršenja proračuna institucija Bosne i Hercegovine za 2022. godinu, broj: 04-16-1-1128/23

S poštovanjem,

GLAVNI REVIZOR
Hrvoje Tvrković

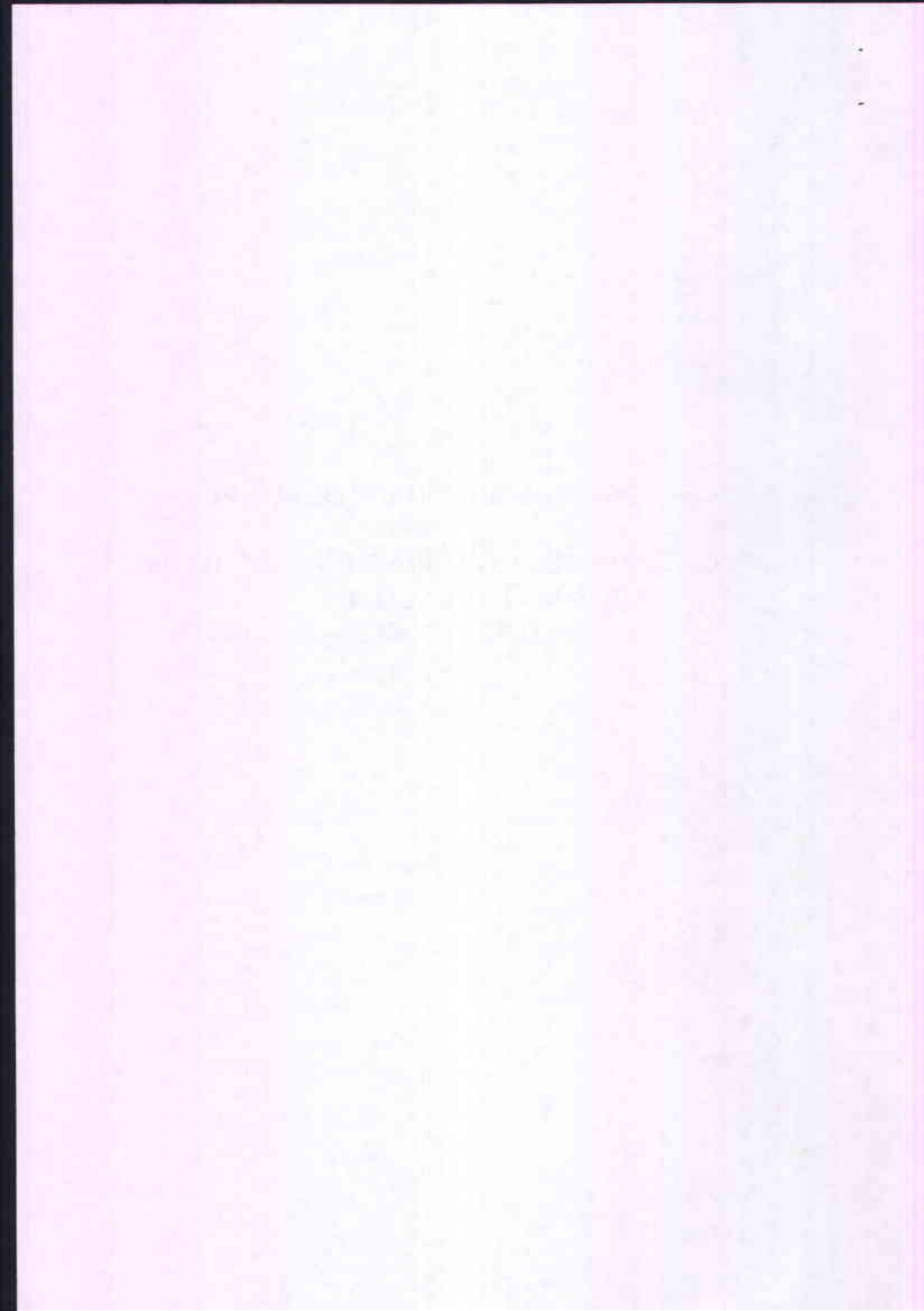

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI IZVJEŠĆA O IZVRŠENJU PRORAČUNA INSTITUCIJA BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2022. GODINU

1 Kazalo

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA	2
1. MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA	2
2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI	5
II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI	7
1. UVOD	7
2. KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI	7
3. OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA	8
4. PREPORUKE ZA 2022. GODINU (SAŽETAK)	19
5. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	20
6. USVAJANJE PRORAČUNA ZA 2022. GODINU	27
7. IZMJENE PRORAČUNA	29
7.1. Prestrukturiranje proračuna	29
7.2. Tekuća pričuva	30
8. FINACIJSKA IZVJEŠĆA	32
9. IZVRŠENJE PRORAČUNA	33
10. PRIHODI I PRIMICI INSTITUCIJA BIH	35
11. RASHODI INSTITUCIJA BIH	40
11.1. Tekući izdaci	41
11.1.1. Bruto plaće	42
11.1.2. Putni troškovi	48
11.1.3. Korištenje službenih vozila	49
11.1.4. Izdaci za usluge reprezentacije	50
11.1.5. Troškovi zakupa	51
11.1.6. Ugovorene usluge (ugovori o djelu, ugovori o privremenim i povremenim poslovima, upravni odbori i druga tijela u institucijama BiH)	52
11.2. Tekući grantovi i transferi realizirani putem proračunskih korisnika	56
11.3. Kapitalni izdaci	57
11.3.1. Višegodišnja kapitalna ulaganja	58
11.4. Programi posebne namjene	59
12. IZRAVNI TRANSFERI S JEDINSTVENOG RAČUNA TREZORA	61
13. FINACIJSKI REZULTAT	63
14. BILANCA STANJA	65
14.1. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja	65
14.2. Stalna sredstva	67
14.3. Dugoročne obveze i razgraničenja	69
14.4. Izvori sredstava	69
14.5. Popis sredstava	69
14.6. Vanbilančna evidencija	70
14.7. Upravljanje državnom imovinom kojom raspolažu ili koju koriste institucije BiH	71
15. IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA	72
16. UPRAVLJANJE JEDINSTVENIM RAČUNOM TREZORA	73
17. INFORMACIJSKI SUSTAV	75
18. SUDBENI SPOROVİ	77
19. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA	78
20. PRIVICI	79

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA

Vijeću ministara BiH i Ministarstvu financija i trezora BiH

Mišljenje neovisnog revizora se daje na temelju provedene financijske revizije koja obuhvaća reviziju financijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju **Izvješća o izvršenju Proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2022. godinu**¹ (u daljnjem tekstu: Izvješće o izvršenju Proračuna), sačinjenog od strane Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) u tekstualnom obliku i na obrascima koji čine sastavni dio Izvješća o izvršenju Proračuna i usvojenog od strane Vijeća ministara BiH (u daljnjem tekstu: Vijeće ministara).

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanih u paragrafu *Temelj za mišljenje s rezervom*, Izvješće o izvršenju Proračuna prikazuje istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, financijsko stanje imovine, obveza, prihoda i rashoda institucija BiH na 31.12.2022. godine i izvršenje proračuna i poslovni rezultat za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu s prihvaćenim okvirom financijskog izvješćivanja.

Temelj za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvješću:

1. U Bilanci stanja nisu realno iskazane pozicije stalnih sredstava i kratkoročnih potraživanja, odnosno podcijenjene su za nepoznat iznos zbog izostanka evidentiranja određenih stalnih sredstava i potraživanja (točke 14.1. i 14.2. Izvješća) te neriješenog pitanja upravljanja državnom imovinom kojom raspolažu ili koju koriste institucije BiH (točka 14.7. Izvješća).

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI)². Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća*.

¹ Revizijom nije obuhvaćeno servisiranje vanjskog duga BiH za 2022. godinu

² Međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) dio su Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – IFPP okvira (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), koji čine tri razine objava: INTOSAI načela (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Neovisni smo o Vijeću ministara i Ministarstvu u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Skretanje pozornosti³

Ne izražavajući daljnju rezervu na mišljenje o Izvješću o izvršenju Proračuna, skrećemo pozornost na:

- *nezadovoljavajući sustav naplate, evidentiranja i kontrole prihoda te usuglašavanja prihoda evidentiranih u Glavnoj knjizi trezora sa podacima iz pomoćnih evidencija kod institucija BiH (točka 10. Izvješća);*
- *potencijalne obveze na temelju sudbenih sporova i izostanak odgovornosti za izgubljene sporove (točka 18. Izvješća).*

Odgovornosti rukovodstva za financijska izvješća

Rukovodstvo Vijeća ministara i Ministarstva je odgovorno za izradu i fer prezentaciju financijskih izvješća u skladu sa prihvaćenim okvirom financijskog izvješćivanja na razini institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o financiranju institucija BiH, Zakonom o Proračunu institucija BiH, Zakonom o zaduživanju, dugu i garanciji i Pravilnikom o financijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz financijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u danim okolnostima.

S obzirom na to da se radi o konsolidiranom/zbrojnom izvješću o izvršenju Proračuna te činjenici da su ovim Izvješćem obuhvaćeni značajniji procesi u svezi sa realizacijom Proračuna za 2022. godinu, a da Vijeće ministara i Ministarstvo, kada su u pitanju određeni procesi, nisu u mogućnosti (a nemaju ni ovlaštenja) samostalno realizirati dane preporuke, smatramo kako je odgovornost za izvješće o izvršenju Proračuna institucija BiH neophodno promatrati u širem kontekstu. Navedeno, pored odgovornosti Vijeća ministara i Ministarstva, podrazumijeva i odgovornost Predsjedništva BiH (procedura usvajanja proračuna) i Parlamentarne skupštine BiH (donošenje zakona ili izmjena i dopuna istih), kao i svih institucija Bosne i Hercegovine pojedinačno za procese koje samostalno provode, a koji se kumulativno odražavaju na izvršenje proračuna kao cjeline.

³ Odjeljak kojim revizor skreće pozornost korisnicima izvješća na pitanja koja su prezentirana ili objelodanjena u informacijama vezanim za predmet revizije, a koje su, prema revizorovoj profesionalnoj prosudbi, jako važna za razumijevanje takvih informacija od strane korisnika izvješća; u revizijskoj praksi ovaj odjeljak se naziva još i 'isticanje pitanja'.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijska izvješća kao cjelina sačinjena bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbrojno, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na temelju tih finansijskih izvješća.

Kao sastavni dio revizije u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvješća, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju temelj za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijska izvješća transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Sa rukovodstvom komuniciramo u svezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u unutarnjim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Revizija Izvješća o izvršenju Proračuna obuhvaća poslove Ministarstva koji se izvršavaju u Sektoru za proračun i Sektoru za trezorsko poslovanje, a vezano za planiranje i izvršenje proračuna, analize, izvješćivanje, unutarnju kontrolu i nadzor nad proračunskim korisnicima, upravljanje Jedinostvenim računom trezora, Glavnom knjigom trezora, informacijskim sustavima i centraliziranim obračunom plaća.

Revizijom nije obuhvaćeno servisiranje vanjskog duga BiH za 2022. godinu.

Između pitanja o kojima se komunicira sa rukovodstvom, određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih Izvješća tekućeg razdoblja i stoga su ključna pitanja revizije. Ta pitanja opisujemo u našim izvješćima o obavljenoj reviziji, osim ako zakon ili regulativa sprečava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da o danom pitanju ne treba izvijestiti u našem izvješću, jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvješćivanja nadmašile javnu dobrobit od takvog izvješćivanja.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

U svezi sa revizijom Izvješća o izvršenju Proračuna, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Temelj za mišljenje s rezervom, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u Izvješću o izvršenju Proračuna za 2022. godinu* u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Temelj za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u izvješću:

1. *Zakon o Proračunu za 2022. godinu nije usvojen u skladu sa Zakonom o financiranju institucija BiH, odnosno rokovima preciziranim navedenim Zakonom (točka 6. Izvješća).*

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo o Vijeću ministara BiH i Ministarstvu u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Skretanje pozornosti

Ne izražavajući daljnju rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pozornost na sljedeće:

- 1) *angažiranje osoba putem ugovora o djelu za obavljanje poslova u kontinuitetu i na sistematiziranim radnim mjestima (točka 11.1.6. Izvješća);*
- 2) *dugogodišnja sporost i neefikasnost u realizaciji višegodišnjih kapitalnih ulaganja kod pojedinih institucija BiH (točka 11.3.1. Izvješća) i programa posebne namjene (točka 11.4. Izvješća).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju Izvješća o izvršenju proračuna, rukovodstvo Vijeća ministara i Ministarstva je također odgovorno osigurati da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu s propisima kojima su regulirane i potvrđuje da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

S obzirom na to da se radi o konsolidiranom/zbrojnom izvješću o izvršenju Proračuna te činjenici kako su ovim izvješćem obuhvaćeni značajniji procesi u svezi sa realizacijom Proračuna za 2022. godinu, a da Vijeće ministara i Ministarstvo, kada su u pitanju određeni procesi, nisu u mogućnosti (a nemaju ni ovlaštenja) samostalno realizirati dane preporuke, smatramo kako je odgovornost za Izvješće o izvršenju Proračuna neophodno promatrati u širem kontekstu. Navedeno, pored odgovornosti Vijeća ministara i Ministarstva, podrazumijeva i odgovornost Fiskalnog vijeća BiH i Predsjedništva BiH (procedura usvajanja proračuna) i Parlamentarne skupštine BiH (donošenje zakona ili izmjena i dopuna istih), kao i svih institucija Bosne i Hercegovine pojedinačno za procese koje samostalno provode, a koji se kumulativno odražavaju na izvršenje proračuna kao cjeline.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje Vijeća ministara i Ministarstva, prema definiranim kriterijima, usklađeno sa relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 21.09.2023. godine

GLAVNI REVIZOR

Hrvoje Tvrković

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Nedžad Hajtić

**ZAMJENICA
GLAVNOG REVIZORA**

Neda Močević

II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. UVOD

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) je, u skladu sa Zakonom o reviziji institucija BiH, izvršio reviziju Izvješća o izvršenju Proračuna.

Prema članku 22. stavak 5. Zakona o financiranju institucija BiH, Ministarstvo je obvezno da u roku od 180 dana od završetka fiskalne godine pripremi i podnese godišnje izvješće o izvršenju proračuna Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine, nakon njegovog upućivanja Vijeću ministara i Predsjedništvu Bosne i Hercegovine.

Izvješće o izvršenju Proračuna je sačinjeno u zakonskom roku u skladu s Pravilnikom o financijskom izvješćivanju, a na temelju podataka koje su proračunski korisnici putem Informacijskog sustava financijskog upravljanja (ISFU) unijeli u Glavnu knjigu trezora, podataka koji se generiraju i izravno evidentiraju u Sektoru za trezorsko poslovanje, podataka iz Sektora za proračun, podataka proračunskih korisnika i podataka iz raspoloživih evidencija Sektora za javni dug. Izvješće je u roku dostavljeno na razmatranje i usvajanje Vijeću ministara i Predsjedništvu BiH. Vijeće ministara je Izvješće o izvršenju Proračuna usvojilo na 14. sjednici održanoj 07.06.2023. godine, a Predsjedništvo BiH, prema dostupnim informacijama, još uvijek nije razmatralo navedeno izvješće.

Rukovodstvo proračunskih korisnika je primarno odgovorno za pripremu i fer prezentaciju financijskih izvješća u skladu s navedenim okvirom financijskog izvješćivanja, a što uključuje kreiranje, primjenu i održavanje sustava unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća. Pored toga, rukovodstvo proračunskog korisnika je odgovorno i za poslovanje u skladu s odgovarajućim zakonima i propisima, kao i da tijekom fiskalne godine osigura namjensko i zakonito korištenje sredstava odobrenih proračunom institucije za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava financijskog upravljanja i kontrole.

Obveza proračunskih korisnika je da sačine godišnje financijsko izvješće i dostave ga Ministarstvu najkasnije do 01. ožujka naredne fiskalne godine za prethodnu godinu, zajedno s informacijom o sustavu unutarnjih kontrola realiziranih tijekom godine te poduzetim aktivnostima u cilju realizacije preporuka revizije iz prethodne godine. Proračunski korisnici su dužni da uz obrasce godišnjeg izvješća dostave i odgovarajuća tekstualna obrazloženja i bilješke vezane za bilančne pozicije. Također, svaki proračunski korisnik je obavezan uz godišnje izvješće dostaviti i izjavu o odgovornosti za ostvarivanje ciljeva institucije u formi i sadržaju koji je propisalo Vijeće ministara⁴.

2. KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine izvršio je reviziju financijskih izvješća i, u svezi sa istom, reviziju usklađenosti. Revizija financijskih izvješća i revizija usklađenosti

⁴ Službeni glasnik BiH, broj 96/12

podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. financijska izvješća, kao i aktivnosti, financijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju usporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za ocjenu objektivnosti i istinitosti financijskih izvješća i ocjenu usklađenosti sa zakonima i drugim propisima korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o Proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2022. godinu
- Zakon o financiranju institucija BiH
 - Pravilnik o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH
 - Pravilnik o financijskom izvješćivanju institucija BiH
 - Odluke o privremenom financiranju institucija BiH za 2022. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o unutarnjoj reviziji institucija BiH
- Zakon o obligacijskim odnosima (dio koji se odnosi na ugovore o djelu).

3. OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA

Ured za reviziju je u izvješću o reviziji Izvješća o izvršenju Proračuna za 2021. godinu dao mišljenje s rezervom na financijska izvješća (zbog netočnog iskazivanja stalnih sredstava i kratkoročnih potraživanja) i mišljenje s rezervom na usklađenost sa zakonima i drugim propisima (Proračun za 2021. godinu nije usvojen u skladu sa Zakonom o financiranju institucija BiH). Pored toga, skrenuta je pozornost kod mišljenja na financijska izvješća i usklađenost sa zakonima i drugim propisima na:

- nezadovoljavajući sustav naplate, evidentiranja i kontrole prihoda te usuglašavanja prihoda evidentiranih u Glavnoj knjizi trezora sa podacima iz pomoćnih evidencija kod institucija BiH (*financijska izvješća*);
- potencijalne obveze na temelju sudbenih sporova i izostanak odgovornosti za izgubljene sporove (*financijska izvješća*);
- nezadovoljavajući sustav unutarnjih kontrola u institucijama BiH uslijed neefikasnosti i nedostatne posvećenosti njegovoj potpunoj uspostavi (*usklađenost sa zakonima i drugim propisima*);
- dugogodišnja sporost u provedbi aktivnosti na usvajanju međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor – IPSAS (*usklađenost sa zakonima i drugim propisima*);
- isplata dodatka na plaće policijskih službenika u policijskim tijelima na razini BiH, službenika u Zavodu za izvršenje kaznenih sankcija te Uprave za neizravno oporezivanje koja nije bila zasnovana na relevantnim propisima i aktima (*usklađenost sa zakonima i drugim propisima*);
- dugogodišnju sporost i neefikasnost u realizaciji višegodišnjih kapitalnih ulaganja kod pojedinih institucija BiH (točka 8.3. Izvješća) i programa posebne namjene (*usklađenost sa zakonima i drugim propisima*);
- netransparentno upošljavanje i angažiranje osoba putem ugovora o djelu (*usklađenost sa zakonima i drugim propisima*).

U Izvješću su dane preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti, nedostataka i slabosti. Preporuke iz prethodnog razdoblja čija je realizacija bila u tijeku nisu ponovljene, ali se njihova realizacija kontinuirano prati u narednom razdoblju.

Utvdili smo kako je Ministarstvo u 2022. godini od ukupno 60 prethodno danih preporuka, realiziralo 14, nije realizirano 22, u tijeku je realizacija 22 preporuke, a dvije preporuke nisu mogle biti ocijenjene ili nisu relevantne za daljnje praćenje.

U narednoj tablici (Tablica 1.) prikazan je pregled ocjene realizacije prethodno danih preporuka.

Tablica 1. Detaljan pregled ocjene realizacije prethodno danih preporuka

Br. prep.	Preporuke iz izvješća za 2021. godinu	Ocjena realizacije u 2022. godini	Status
1.	Potrebno je da Vijeće ministara, putem nadležnih institucija, poduzme aktivnosti kako bi se unutarnja revizija u što skorije vrijeme uspostavila u punom kapacitetu u svim institucijama u BiH.	Središnja harmonizacijska jedinica je u skladu sa zaključkom Vijeća ministara BiH obavijestila sve institucije o obvezi upošljavanja internih revizora i planiranja potrebnih finansijskih sredstava za kadrovsku popunu jedinica unutarnje revizije.	
2.	Potrebno je da Vijeće ministara putem Središnje harmonizacijske jedinice analizira efikasnost jedinica unutarnje revizije u pogledu opsega revizijskih aktivnosti koje se provode na godišnjoj razini.	Konstatiran je određen napredak u smislu da se funkcija i uloga interne revizije sve jasnije prepoznaje u institucijama BiH, kao dio ukupnog sustava unutarnjih finansijskih kontrola javnog sektora BiH.	
3.	Vijeće ministara treba, putem Središnje harmonizacijske jedinice, u narednom razdoblju ubrzati aktivnosti na osiguranju uvjeta za provedbu kontrole kvalitete rada unutarnje revizije, kako bi se ojačala uloga unutarnje revizije kao važnog upravljačkog alata.	Osigurani su uvjeti za provedbu kontrole kvalitete unutarnje revizije u institucijama BiH, na temelju čega je Središnja harmonizacijska jedinica donijela Plan za obavljanje periodičnog pregleda kvalitete aktivnosti jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH za 2023. godinu.	
4.	Institucije BiH i Vijeće ministara su dužni u što skorije vrijeme poduzeti sve potrebne mjere iz svoje nadležnosti u cilju usuglašavanja Pravilnika o unutarnjem ustroju s Odlukom o načelima za utvrđivanje unutarnjeg ustroja tijela uprave BiH i Odlukom o razvrstavanju radnih mjesta u institucijama BiH.	U 32 institucije još uvijek nije usklađen pravilnik o unutarnjem ustroju sa odredbama Odluke o načelima za utvrđivanje unutarnjeg ustroja tijela uprave Bosne i Hercegovine i Odluke o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama Bosne i Hercegovine.	
5.	Preporučamo Ministarstvu da preispita dosadašnju praksu obrade zahtjeva proračunskih korisnika, posebno kada je u pitanju davanje mišljenja i suglasnosti na akte koje pripremaju proračunski korisnici, prije svega radi potpunog izvršenja	Ministarstvo je donijelo akt - Naputak o davanju mišljenja Sektora za proračun za materijale koje razmatra, usvaja i donosi Vijeće ministara BiH. Primjena navedenog Naputka se vrši od siječnja 2023. godine.	

Br. prep.	Preporuke iz izvješća za 2021. godinu	Ocjena realizacije u 2022. godini	Status
	dodijeljenih nadležnosti, kao i zbog svih negativnih posljedica uslijed izostanaka postupanja ili nejednakog postupanja Ministarstva na zahtjeve institucija.		
6.	Također je potrebno uspostaviti sveobuhvatne i jednoobrazne evidencije zaprimljenih zahtjeva na razini cjelokupnog Ministarstva, koje će se voditi u kontinuitetu i u kojim će biti određeni nositelji aktivnosti i rokovi za postupanje, odnosno davanje odgovora institucijama po zaprimljenim zahtjevima.	Informirani smo kako je u tijeku 2023. godine izvršena implementacija informacijskog sustava za upravljanje dokumentima kojim je osigurana pretpostavka za sveobuhvatno praćenje zahtjeva proračunskih korisnika za mišljenja na razini Ministarstva počevši od 01.06.2023. godine.	
7.	Vijeće ministara BiH je dužno pravodobno razmatrati dostavljene materijale i donositi neophodne propise u skladu sa važećim zakonskim propisima, te pravodobno poduzimati adekvatne aktivnosti i mjere kako bi sve ostale relevantne institucije ispunile zakonske obveze.	Nije bilo značajnijih pomaka prilikom razmatranja materijala i poduzimanja adekvatnih aktivnosti u cilju ispunjavanja zakonskih obveza relevantnih institucija po dostavljenim zahtjevima proračunskih korisnika.	
8.	Od ključne je važnosti da svi subjekti/institucije (Ministarstvo, Vijeće ministara, Predsjedništvo i Parlamentarna skupština) ulože dodatne napore kako bi proračun institucija BiH bio usvojen pravodobno uz poštovanje propisanih procedura i proračunskog kalendara, a sve u cilju efikasnijeg i efektivnijeg rada institucija BiH i jačanja povjerenja u rad istih.	Prilikom donošenja Proračuna institucija BiH za 2022. godinu nije poštovan proračunski kalendar. Zakon o Proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2022. godinu usvojen je sa zakašnjenjem od šest mjeseci.	
9.	Ministarstvo treba obvezati institucije koje ostvaruju prihode od novčanih kazni, sudbenih kazni i troškova sudbenog postupka da u financijskim izvješćima prezentiraju podatke o ukupnim potraživanjima, naplaćenim i nenaplaćenim iznosima.	Ministarstvo je u Instrukciji za sačinjavanje godišnjeg izvješća o izvršenju proračuna proračunskih korisnika obvezalo proračunske korisnike da dostave tekstualni dio po ovom pitanju, ali je neophodno da Ministarstvo nastavi aktivnosti u cilju iskazivanja točnih iznosa potraživanja, naplaćenih i nenaplaćenih novčanih kazni i njihovog ispravnog evidentiranja.	
10.	Ministarstvo je dužno da se prilikom sačinjavanja izvješća o izvršenju proračuna pridržava odredbi važećeg Pravilnika, koje je samo kreiralo, i kojim je propisana forma i sadržaj obrazaca.	Uz Izvješće o izvršenju Proračuna institucija BiH za 2022. godinu Ministarstvo je sačinilo obrazac pregleda prihoda i primitaka definiran važećim Pravilnikom, ali je uz njega sačinilo i obrazac koji nije definiran Pravilnikom. U tom obrascu (sa istim brojem i izmijenjenim nazivom-Obrazac 1. Konsolidirani obrazac) je,	

Br. prep.	Preporuke iz izvješća za 2021. godinu	Ocjena realizacije u 2022. godini	Status
		kao i prethodnih godina, na isti način prikazan preneseni višak prihoda iz prethodnih godina.	
11.	Neophodno je da Ministarstvo financija i trezora BiH sačini prijedlog propisa kojim se uređuje postupak nadzora nad Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama BiH i dostavi ga nadležnim institucijama na daljnju proceduru.	Nije sačinjen prijedlog propisa kojim se uređuje postupak nadzora nad Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama BiH.	✗
12.	S obzirom na dileme u svezi sa postupanjem institucija u slučajevima kada je utvrđeno da je dodatak po osnovu minulog staža obračunat u većem iznosu, potrebno je da Ministarstvo obveže institucije da izvrše provjeru osnovice za obračun minulog staža i propiše način postupanja u slučajevima više obračunate naknade.	Ministarstvo nije propisalo način postupanja u slučajevima više obračunate naknade niti je obvezalo institucije da izvrše provjeru osnovice za obračun minulog staža.	✗
13.	Potrebno je da se Ministarstvo financija i trezora BiH očituje i dostavi svoj stav Upravi za neizravno oporezivanje vezano za prednacrt Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o plaćama i naknadama, bez obzira na ishod, kako bi Uprava mogla dalje nastaviti proceduru kojom će regulirati pitanje dodatka na plaću uposlenim.	S obzirom na to da se Uprava za neizravno oporezivanje opredijelila za drugačiji način rješavanja ovog pitanja nije bilo moguće ocijeniti realizaciju navedene preporuke.	Ⓜ
14.	Neophodno je da Vijeće ministara, putem nadležnog Ministarstva pravde BiH, razmotri pitanje obavljanja poslova drugog radnog mjesta na temelju rješenja rukovoditelja institucija u cilju utvrđivanja pravilnosti postupanja institucija BiH.	Vijeće ministara BiH nije razmatralo pitanje obavljanja poslova drugog radnog mjesta.	✗
15.	Neophodno je da Vijeće ministara, putem nadležnog Ministarstva pravde BiH, razmotri pitanje radnopravnog statusa izabranih i imenovanih dužnosnika sa aspekta prestanka radnog odnosa zbog odlaska u mirovinu i dostavi nalog institucijama BiH u cilju pravilnog i zakonitog donošenja rješenja.	Vijeće ministara nije razmatralo pitanje radnopravnog statusa izabranih i imenovanih dužnosnika sa aspekta prestanka radnog odnosa zbog odlaska u mirovinu niti je dostavljen nalog institucijama BiH u cilju pravilnog i zakonitog donošenja rješenja.	✗
16.	Potrebno je da Vijeće ministara, putem Ministarstva pravde BiH, razmotri primjenu pravnog okvira koji regulira pravo na neplaćeno odsustvo i da preporuke institucijama BiH za pravilnu primjenu relevantnih propisa.	Vijeće ministara BiH nije razmatralo primjenu pravnog okvira koji regulira pravo na neplaćeno odsustvo niti je dalo preporuke institucijama BiH za pravilnu primjenu relevantnih propisa.	✗
17.	Potrebno je da Ministarstvo jasno i nedvosmisleno propiše način postupanja institucija u slučajevima kada organizator isplaćuje dnevnice za službena putovanja.	Ministarstvo je pripremio izmjenu Odluke o načinu i postupku ostvarivanja prava uposlenih u institucijama BiH na naknadu za	●

Br. prep.	Preporuke iz izvješća za 2021. godinu	Ocjena realizacije u 2022. godini	Status
		službeno putovanje, ali ista još nije upućena u proceduru usvajanja.	
18.	Ministarstvo treba preispitati raspored službenih vozila prema postojećem Pravilniku, u cilju utvrđivanja stvarnih potreba institucija za brojem vozila koja su im dodijeljena na korištenje.	Vijeće ministara je u travnju 2023. godine donijelo Pravilnik o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH, čijim stupanjem na snagu prestaje važiti dotadašnji Pravilnik. Postupanje institucija po novom pravilniku će biti predmetom revizija za 2023. godinu.	
19.	Potrebno je da Vijeće ministara, putem nadležnih ministarstava (Ministarstvo komunikacija i prometa i Ministarstvo financija i trezora) okonča započete aktivnosti na potpunoj realizaciji Zaključka Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH koji se odnosi na obilježavanje službenih vozila.	Nisu okončane aktivnosti na realizaciji zaključka jer ni novim Pravilnikom o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH iz 2023. godine nije predviđeno obilježavanje službenih vozila.	
20.	Potrebno je da nadležne institucije (Vijeće ministara BiH na prijedlog Ministarstva financija i trezora BiH) reguliraju procedure i pravila u svezi s primanjem i davanjem darova u institucijama BiH na način koji će uključivati sve stvarne i opravdane potrebe institucija BiH.	Ministarstvo je u ožujku 2023. godine uputilo Vijeću ministara Prijedlog pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o korištenju sredstava za reprezentaciju kojim se regulira pojam darova kao i procedure i pravila u svezi s primanjem i davanjem poklona.	
21.	Preporučamo Vijeću ministara BiH da ubrza aktivnosti na rješavanju pitanja trajnog smještaja za one institucije za koje to pitanje još uvijek nije riješeno, vodeći pritom računa o značajnim troškovima koje institucije imaju pri plaćanju zakupa.	U 2022. godini nije riješeno pitanje trajnog smještaja ni za jednu instituciju BiH.	
22.	Ponovno preporučamo Vijeću ministara da putem nadležnih institucija intenzivira aktivnosti na rješavanju pitanja objekta Obavještajno-sigurnosne agencije i poduzme odgovarajuće mjere za čuvanje imovine i resursa od daljnjih gubitaka.	Obavještajno-sigurnosna agencija je u ožujku 2023. godine obavijestila Službu za zajedničke poslove institucija BiH i Ministarstvo da ima potrebu za dodatnim poslovnim prostorijama i s tim u svezi planira proširenje kapaciteta na lokaciji poslovne zgrade koju posjeduje.	
23.	Nadležna tijela Vijeća ministara i Parlamentarne skupštine, odgovorna za provedbu postupka imenovanja članova upravnih i nadzornih odbora, trebala bi ista vršiti pravodobno kako posljedica neimenovanja ne bi bila otežan i nefunkcionalan rad institucija.	Institucije odgovorne za provedbu postupaka imenovanja ista nisu vršila pravodobno.	

Br. prep.	Preporuke iz izvješća za 2021. godinu	Ocjena realizacije u 2022. godini	Status
24.	Smatramo kako Vijeće ministara BiH treba voditi računa o racionalnom, efikasnom i efektivnom trošenju javnih sredstava te pravodobno donositi neophodne akte i odluke, posebno u okolnostima postojanja velikog jaza između potreba i ograničenih sredstava te kontinuiranog rasta inflacije.	Iako je u listopadu 2022. godine Vijeće ministara donijelo odluke kojima je produženo razdoblje važenja strateških dokumenata, nije riješeno pitanje racionalnog, efikasnog i efektivnog trošenja raspoloživih sredstava Fonda za reformu javne uprave za programe posebnih namjena.	
25.	Potrebno je da Vijeće ministara BiH bez daljnjeg odlaganja riješi pitanje smještaja Direkcije za civilno zrakoplovstvo BiH, odnosno što prije donese neophodnu odluku u skladu s odredbama Zakona o proračunu, kako bi se izbjegli daljnji negativni efekti na javna sredstva.	Direkcija za civilno zrakoplovstvo BiH je u proceduri pripreme novog prijedloga odluke za trajni smještaj Direkcije koji će dostaviti Vijeću ministara u narednom razdoblju.	
26.	Vijeće ministara, putem nadležnih institucija, treba provesti detaljnu analizu uzroka parničnih i drugih sporova na razini svih institucija BiH. Identifikacija rizika i rizičnih točaka, bilo da se radi o neadekvatnim rješenjima u zakonskim ili drugim odredbama ili nepravilnom postupanju institucija u provedbi istih, a koje su uzrok sudbenih sporova, bi trebala biti prioritet.	Vijeće ministara nije provelo analizu uzroka parničnih i drugih sporova koji su pokrenuti protiv institucija BiH. Ministarstvo je poduzelo aktivnosti u svojoj nadležnosti u smislu da je ukazalo na rizike institucijama koje su bile tužena strana u postupcima za koje su isplaćena značajna sredstva po pravosnažnim presudama.	
27.	Od ključne je važnosti da Vijeće ministara uvede ili propiše praksu/mehanizme utvrđivanja odgovornosti radi eventualnog nedomaćinskog, nemarnog i nezakonitog postupanja koje je proizvelo sudbene sporove.	Vijeće ministara nije razmatralo uvođenje mehanizama radi utvrđivanja odgovornosti za nastanak sudbenih sporova.	
28.	Ministarstvo treba osmisliti/kreirati odgovarajući model za knjigovodstveno evidentiranje potraživanja pravosudnih institucija kao i ostala potraživanja kod institucija kod kojih ista nisu evidentirana u glavnoj knjizi.	U glavnoj knjizi još uvijek nisu knjigovodstveno evidentirana potraživanja kod svih proračunskih korisnika.	
29.	Potrebno je da Ministarstvo propiše obvezu izvješćivanja o stanju zaliha kod proračunskih korisnika.	Nije propisana obveza izvješćivanja o stanju zaliha kod proračunskih korisnika.	
30.	U cilju realnog iskazivanja bilančnih pozicija, a u skladu s računovodstvenim propisima, Ministarstvo treba preispitati opravdanost evidentiranja tečajnih razlika na kontima kratkoročnih razgraničenja	Ponovno su na poziciji aktivnih kratkoročnih razgraničenja evidentirana značajna salda tečajnih razlika.	
31.	Neophodno je da Vijeće ministara aktualizira problem državne imovine radi osiguranja predujeta za rješavanje statusa državne imovine, te poduzme aktivnosti na usvajanju neophodnih propisa kako bi se	Pitanje statusa državne imovine još uvijek nije riješeno.	

Br. prep.	Preporuke iz izvješća za 2021. godinu	Ocjena realizacije u 2022. godini	Status
	državna imovina stavila u funkciju i zaštitila od daljnjeg propadanja.		
32.	Ministarstvo treba sagledati zahtjeve Ministarstva obrane BiH i dati prijedlog o načinu prevazilaženja nejasnoća i poteškoća u korištenju modula zaliha.	Sagledani su zahtjevi Ministarstva obrane BiH te su provedene aktivnosti u cilju realizacije zahtjeva u modulu zaliha prema iskazanim potrebama Ministarstva obrane BiH.	
Br. prep.	Preporuke iz prethodnih izvješća ⁵	Ocjena realizacije preporuka iz izvješća ranijih godina	Status
7/2020	Potrebno je da Ministarstvo, u suradnji s nadležnim institucijama i tijelima, nastavi s aktivnostima osiguranja pretpostavki za usvajanje i primjenu Međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor.	Ministarstvo sudjeluje u aktivnostima po pitanju osiguranja pretpostavki za donošenje Međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor u okviru svojih nadležnosti.	
10/2020	Potrebno je da Ministarstvo nastavi aktivnu suradnju sa proračunskim korisnicima koji ostvaruju prihode, kroz analizu dostavljenih zahtjeva, nadogradnju i omogućavanje korištenja servisa za sravnjenje prihoda.	Ministarstvo je omogućilo institucijama BiH korištenje servisa za sravnjenje prihoda, ali još uvijek postoje nedostaci u načinu na koji se pristupa sravnjenju i praćenju naplate prihoda, a što je utvrđeno i u pojedinačnim izvješćima o revizijama institucija za 2022. godinu.	
12/2020	Preporučamo Vijeću ministara da putem nadležnih institucija (Ministarstva financija i trezora BiH, Ministarstva civilnih poslova BiH i Ministarstva pravde BiH) izvrši analizu primjene Metodologije za raspoređivanje uposlenog unutar platnog razreda, te na temelju provedene analize donese odgovarajuće akte i da preporuke o načinu postupanja institucija BiH u cilju pravilne i jednoobrazne primjene predmetnog akta.	Prijedlog metodologije o izmjenama i dopunama metodologije za raspoređivanje uposlenog unutar platnog razreda je u proceduri usvajanja u 2023. godini.	
13/2020	Preporučamo Vijeću ministara da, putem nadležnog Ministarstva sigurnosti BiH, poduzme aktivnosti u cilju pripreme prijedloga podzakonskog akta koji regulira pravo na policijski dodatak za uposlene u policijskim agencijama na razini Bosne i Hercegovine u cilju njegovog razmatranja i usvajanja.	Vijeće ministara je u srpnju 2022. godine usvojilo Odluku o utvrđivanju visine posebnog dodatka na plaću policijskim službenicima u policijskim tijelima BiH i državnim službenicima u Državnoj agenciji za istrage i zaštitu koji obavljaju poslove koji su u neposrednoj svezi s operativno-istražnim poslovima.	
15/2020	Preporučamo Vijeću ministara da, putem nadležnog Ministarstva pravde BiH, osigura provedbu zakonski definirane procedure donošenja odluke o dodatku na plaću za	Vijeće ministara BiH je u ožujku 2023. godine donijelo podzakonski akt kojim je reguliran dodatak na plaće uposlenih.	

⁵ Sve preporuke date u izvještajima o obavljenoj finansijskoj reviziji prethodnih godina čija je realizacija bila u toku ili nisu ocijenjene u izvještaju za 2021. godinu

Br. prep.	Preporuke iz prethodnih izvješća ⁵	Ocjena realizacije preporuka iz izvješća ranijih godina	Status
	uposlene u Zavodu za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera BiH.		
18/2020	Potrebno je da Ministarstvo analizira prijedloge vezane za izmjenu pravnog okvira kojim su regulirane plaće i naknade troškova uposlenih u institucijama BiH, te na temelju ove analize predloži rješenja koja trebaju osigurati pravilno postupanje institucija u predmetnoj oblasti.	Ministarstvo je u skladu sa ovlaštenjima dalo izravnu ili neizravnu suglasnost za primjenu koeficijenta za obračun plaća za određena radna mjesta koja nisu taksativno navedena u relevantnom Zakonu, ali nije osiguralo primjenu načela transparentnosti definiranog istim Zakonom.	
20/2020	Preporuča se Ministarstvu da prilikom analize pojedinačnih prijedloga proračuna institucija BiH vrši komparaciju prethodno odobrenog proračuna za plaće institucija BiH (broj uposlenih i planirani iznos) u odnosu na broj osoba kojima je stvarno vršena isplata plaće tijekom prethodne godine, a sve u cilju sagledavanja načina na koji se vrši realizacija planiranog iznosa na poziciji bruto plaća i naknada plaća i realnijeg planiranja proračuna na navedenoj poziciji u budućem razdoblju.	Prema instrukcijama Ministarstva sredstva za plaće za narednu godinu se planiraju na temelju podataka o broju uposlenih na 30.6. tekuće godine i projekcije upošljavanja do kraja tekuće godine.	
23/2020	Potrebno je da Vijeće ministara i Ministarstvo nastave s aktivnostima rješavanja zahtjeva institucija BiH, za koje se analizom pokaže da su utemeljeni, a koji se odnose na reguliranje pitanja specijaliziranih službenih vozila.	Vijeće ministara je donijelo Pravilnik o dopuni Pravilnika o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH ⁶ kojim se daje pravo na raspolaganje specijaliziranim vozilima Institutu za mjeriteljstvo BiH.	
24/2020	I dalje smo mišljenja da je potrebno da Ministarstvo jasno i precizno definira način postupanja institucija prilikom evidentiranja naknada štete na službenim vozilima koja su kasko osigurana.	Ministarstvo je donijelo Instrukciju o načinu realizacije i knjigovodstvenog evidentiranja poslovnih promjena servisiranja osiguranih motornih vozila te sredstava naplaćenih od osiguravajućih društava temeljem osiguranja od 25.03.2022. godine.	
27/2020	Preporuča se Ministarstvu da, u suradnji sa Ministarstvom pravde BiH, provede planirane aktivnosti na uspostavljanju jedinstvenih pravila i kriterija za angažman vanjskih suradnika na temelju ugovora o djelu, istovremeno vodeći računa o složenosti i potrebama proračunskih korisnika.	Do okončanja revizije Izvješća o izvršenju Proračuna institucija BiH nisu poduzete i konkretne aktivnosti.	
28/2020	Ministarstvo treba više pozornosti posvetiti analizi zahtjeva proračunskih korisnika na poziciji ugovori o djelu, koristeći se pri tome podacima iz proračunskih zahtjeva iz	Ministarstvo je prilikom planiranja proračuna ukazivalo proračunskim korisnicima na neprihvatljivu praksu zaključivanja ugovora o djelu na	

⁶ Službeni glasnik BiH, broj 83/22;

Br. prep.	Preporuke iz prethodnih izvješća ⁵	Ocjena realizacije preporuka iz izvješća ranijih godina	Status
	prethodnih godina i podacima o izvršenju proračuna.	poslovima sistematiziranih radnih mjesta.	
30/2020	Preporuča se Vijeću ministara i Ministarstvu da, u cilju smanjenja rizika nenamjenskog trošenja sredstava, putem nadležnih institucija unaprijede aktivnosti u procesu odobravanja i doznačavanja grantova što se prije svega odnosi na pravodobno planiranje aktivnosti, uspostavljanje jasnijih i mjerljivijih ciljeva, praćenje i kontrolu realizacije projekata, evidentiranje grantova i izvješćivanje o namjenskom utrošku grantova, postignutim rezultatima i ciljevima.	Vijeće ministara je donijelo odluku o kriterijima za raspodjelu tekućih grantova. Međutim, i dalje postoje slučajevi u kojima su prisutni nedostaci u dijelu koji se odnosi na definiranje ugovornih obveza i prava davatelja i korisnika novčanih sredstava.	
31/2020	Potrebno je da Vijeće ministara putem nadležnih institucija nastavi poduzimati aktivnosti na kreiranju preduvjeta za povećanje ekonomskog rasta značajnijim korištenjem IPA sredstava.	Realizacija IPA projekata u tekućoj godini ostvarena je u značajnom postotku na ime plaćanja „ulaznih karata“ za Programe zajednice u kojima BiH participira u razdoblju 2021.-2027.	
34/2020	Ponovno preporučamo Vijeću ministara da, putem nadležnog Ministarstva vanjskih poslova BiH i Ministarstva, osigura adekvatnu primjenu Instrukcije o načinu planiranja, vođenju evidencija i izvješćivanju o realiziranim članarinama BiH u međunarodnim organizacijama u cilju uspostavljanja odgovarajuće kontrole podataka o preuzetim obvezama za plaćanje članarina i transparentnog izvješćivanja zainteresiranih strana o koristima od istih.	Uspostavljena središnja evidencija o plaćanjima članarina je unaprijeđena u odnosu na prethodnu godinu. Međutim, evidencije još uvijek nisu usklađene sa plaćanjima sa izravnih transfera te i dalje postoji prostor za njihovo unapređenje.	
35/2020	Ministarstvo treba nastaviti aktivnosti na dosljednoj primjeni internih procedura u svezi s nultim stanjima na transakcijskim računima i slučajevima postojanja viška sredstava između naloga za prijenos sredstava na transakcijske račune i realiziranih naloga.	Ministarstvo prati poslovanje preko poslovnih banaka u pogledu transferiranja sredstava i u najvećem broju slučajeva pridržava se internih procedura u primjeni nultog salda na transakcijskim računima, a u situaciji da bude viška sredstava, generira se nalog za prijenos tih sredstava na račun kod Centralne banke BiH.	
36/2020	Ministarstvo treba održavati komunikaciju sa proračunskim korisnicima i inzistirati na odgovorima o postavljenim upitima u svezi sa potrebom vođenja neaktivnih podračuna i podračuna na kojima je saldo 0 KM, a koji su otvoreni na zahtjev proračunskih korisnika.	Ministarstvo je tijekom 2022. godine imalo proaktivan stav na rješavanju ovog pitanja, na način da je tražilo informacije od proračunskih korisnika o statusu otvorenih računa na kojima duži niz godina nema prometa. Međutim, i dalje pojedini proračunski korisnici nisu odgovorili na upite Ministarstva.	

Br. prep.	Preporuke iz prethodnih izvješća ⁵	Ocjena realizacije preporuka iz izvješća ranijih godina	Status
38/2020	Uzimajući u obzir činjenicu da se na razini institucija značajna sredstva primaju na temelju donacija u naturalnom obliku, preporučamo Ministarstvu da provede aktivnosti na dodatnom reguliranju navedenog pitanja u dijelu postupanja, evidentiranja i praćenja prijema ovih sredstava od strane institucija kao i obuhvaćanja istih kroz financijsko izvješćivanje.	Još uvijek u pojedinačnim revizijskim izvješćima u manjem broju slučajeva postoje nedostaci vezani za prijem i evidentiranje nenovčanih donacija što će biti predmetom praćenja u narednom razdoblju.	
40/2020	Imajući u vidu da regulatornim okvirom (MRS 7) nije precizno definirano da se pozicije novčanih tijekova detaljnije obrazlažu, ipak preporučamo Ministarstvu da uz tablični prikaz izvješća o novčanim tijekovima kreira obrazloženje iskazanih stanja po vrstama novčanih tijekova iz poslovnih aktivnosti, aktivnosti investiranja i aktivnosti financiranja u cilju pouzdanog financijskog izvješćivanja.	Ministarstvo je u Izvješću o izvršenju Proračuna kroz pojedine pozicije prihoda i priliva i analize bilance stanja djelomično obrazložilo izvršenje stanja za određene vrste novčanih tijekova.	
42/2020	Potrebno je da Ministarstvo sagleda potrebe korisnika, prije svega po pitanju izvješćivanja, te kreira neophodna izvješća.	Provedene su aktivnosti te kreirana dodatna izvješća u modulu zaliha prema iskazanim potrebama Ministarstva obrane BiH.	
45/2020	Potrebno je u potpunosti uspostaviti sustav blagajničkog poslovanja za potrebe Ministarstva obrane i Oružanih snaga BiH.	Provedena je nabava potrebnih licenci te je uspostavljen sveobuhvatan sustav blagajničkog poslovanja u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama BiH.	
9/2019	Potrebno je nastaviti aktivnosti u svezi s implementiranjem Strategije reforme upravljanja javnim financijama u institucijama BiH, koja ima za cilj unapređenje procesa planiranja proračuna i uspostavljanja programskog planiranja proračuna u potpunosti, kao i izvješćivanje o ostvarenim aktivnostima, ciljevima i pripadajućim troškovima.	Aktivnosti na implementiranju Strategije reforme upravljanja javnim financijama u institucijama BiH su u tijeku. Tijekom 2022. godine pripremljena je Metodologija za definiranje pokazatelja ishoda i izlaznih rezultata i Priručnik za programski proračun.	
26/2019	Nužno je da Vijeće ministara putem nadležnih institucija kreira pravila i obveze za vođenje unificiranih i ažurnih evidencija o sudbenim sporovima u okviru svake institucije BiH pojedinačno kako bi se na pouzdan način mogla utvrditi visina potencijalnih obveza i vrsta pravnog temelja za pokretanje sudbenih postupaka.	U pojedinačnim institucijama BiH su, na temelju danih preporuka o sudbenim postupcima, uspostavljene adekvatne evidencije koje sadrže sve relevantne podatke.	
29/2019	Preporučamo da Vijeće ministara i Ministarstvo osiguraju dosljednu primjenu važećih propisa vezanih za korištenje	U tijeku 2022. godine nisu utvrđene slabosti u primjeni važećih propisa	

Br. prep.	Preporuke iz prethodnih izvješća ⁵	Ocjena realizacije preporuka iz izvješća ranijih godina	Status
	sredstava proračunske pričuve, a u cilju namjenskog raspolaganja odobrenim javnim sredstvima, pouzdanog izvješćivanja o predmetnoj poziciji, kao jednog segmenta proračuna, i otklanjanja mogućnosti iskorištavanja ove pozicije za prikrivanje posljedica lošeg i neadekvatnog planiranja ukupnog proračuna institucija BiH.	vezanih za korištenje sredstava proračunske pričuve.	
33/2019	Potrebno je da Ministarstvo, u suradnji s institucijama BiH, poduzme odgovarajuće aktivnosti kako bi se dodatno unaprijedio sustav unutarnjih kontrola u dijelu potraživanja te osiguralo da financijska izvješća budu točna, a potraživanja iskazana u skladu s računovodstvenim pravilima i načelima.	Ministarstvo je, na zahtjev proračunskih korisnika po pitanju evidentiranja potraživanja, davalo odgovarajuće instrukcije i provodilo adekvatna knjiženja.	☑
35/2019	Preporučamo nastavak aktivnosti Ministarstva i nadležnih institucija u cilju pouzdanog i točnog evidentiranja stalnih sredstava.	U zbrojnoj bilanci stanja još uvijek nisu realno prikazana stalna sredstva.	✗
33/2018	Neophodno je pratiti realizaciju dodijeljenih sredstava proračunskim korisnicima i u skladu sa stvarnim potrebama donijeti odluke o dodjeli neraspoređenih sredstava.	Ministarstvo prati realizaciju namjenski dodijeljenih sredstava proračunskim korisnicima i u skladu sa dinamikom realizacije predlaže Vijeću ministara BiH donošenje odgovarajućih odluka programa posebne namjene.	☑
43/2018	Potrebno je cjelokupnom procesu popisa sredstava i izvora sredstava posvetiti dužnu pozornost, što podrazumijeva sistemski pristup cjelokupnom procesu popisa kao i finalnim knjiženjima u cilju svođenja knjigovodstvenog stanja na stvarno stanje.	Ponovno su uočene slabosti kod proračunskih korisnika nastalih prilikom popisa imovine i obveza za koje nije odgovorno Ministarstvo, odnosno nedostatak regulative. Slabosti su isključivo nastale zbog propusta proračunskih korisnika zbog čega navedena preporuka više neće biti predmet praćenja.	Ⓜ
52/2018	Prilikom izmjena stopa poreza i doprinosa od strane implementatora i Ministarstva treba potpisivati testne skripte, koje će potvrđivati točnost obračuna prije puštanja izmjena u produkciju.	Prilikom izmjena stopa poreza i doprinosa u 2022. godini, od strane implementatora i Ministarstva nisu potpisane testne skripte, koje bi potvrdile točnost obračuna prije puštanja izmjena u produkciju.	✗

Za označavanje statusa preporuka u pogledu njihove realizacije korišteni su sljedeći simboli: ☑ realizirane preporuke, ☐ preporuke čija je realizacija u tijeku, ✗ nerealizirane preporuke, Ⓜ preporuke koje nisu mogle biti ocijenjene u revidiranom razdoblju.

Preporuke čija je realizacija u tijeku će biti predmetom daljnjeg praćenja do trenutka dok se ne realiziraju u potpunosti ili do onog trenutka kada revizor, uzimajući u obzir razuman protekli rok, procijeni da ove preporuke nisu realizirane. U skladu s tim, u ovom izvješću nisu dane nove preporuke za revidirane procese na koje se takve preporuke odnose, ali je za ove procese dan opis stanja i provedenih aktivnosti.

Preporuke koje nisu mogle biti ocijenjene u ovom ciklusu revizije će biti ocijenjene kad se za to steknu uvjeti. Neke od tih preporuka su prestale biti relevantne pa se, u skladu s tim, prestaje i sa praćenjem njihove realizacije.

4. PREPORUKE ZA 2022. GODINU (SAŽETAK)

Izvješćem o obavljenoj reviziji za 2022. godinu obuhvaćeno je 28 preporuka. Od navedenog broja, sedam preporuka se odnosi na reviziju finansijskih izvješća, dok je 17 preporuka dano zbog utvrđenih neusklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima. Četiri preporuke se odnose i na finansijska izvješća i na usklađenost.

Od ukupnog broja danih preporuka, 22 preporuke se odnose na nepravilnosti, nedostatke i slabosti identificirane u prethodnim izvješćima, koje nisu otklonjene u 2022. godini, te su, u skladu s tim, takve preporuke ponovljene u ovom izvješću.

U tablici koja slijedi (Tablica 2.) prikazani su podaci o danim preporukama za 2022. godinu (segment revizije, predmet revizije i status), a preporuke su detaljno prezentirane po procesima u izvješću.

Tablica 2. Preporuke za 2022. godinu

Br. prep.	Točka izvješća	Revidirani proces (naslov)	Predmet revizije		Status preporuke ⁷	
			Financijska izvješća	Usklađenost	Nova preporuka	Ponovljena preporuka
1.	5.	Sustav unutarnjih kontrola		●		●
2.				●		●
3.	6.	Usvajanje Proračuna za 2022. godinu		●		●
4.	8.	Financijsko izvješće	●		●	
5.	10.	Prihodi i primici institucija BiH		●	●	
6.	11.1.1.	Bruto plaće		●	●	
7.				●		●
8.			●	●		●
9.			●			●
10.				●		●
11.				●		●

⁷ Status podrazumijeva novu ili ponovljenu preporuku. Nerealizirane preporuke iz prethodnog razdoblja su, nakon utvrđenog činjeničnog stanja, ponovljene.

12.				●		●
13.	11.1.2.	Putni troškovi	●		●	
14.	11.1.3.	Korištenje službenih vozila		●		●
15.	11.1.5.	Troškovi zakupa	●	●		●
16.	11.1.6.	Ugovorene usluge		●		●
17.	11.1.6.			●		●
18.	11.4.	Programi posebne namjene		●		●
19.	12.	Izravni transferi sa Jedinstvenog računa trezora	●	●		●
20.	14.1.	Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja	●			●
21.			●			●
22.			●			●
23.	14.2.	Stalna sredstva	●			●
24.	14.5.	Popis sredstava i obveza		●	●	
25.	14.7.	Status državne imovine		●		●
26.	17.	Informacijski sustav		●		●
27.	18.	Sudbeni sporovi	●	●		●
28.				●	●	

5. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Sustav unutarnjih kontrola u javnom sektoru PIFC (Public Internal Financial Control) čine tri stupa koja bi trebali da osiguraju dostatno sinergijskih efekata kako bi se osiguralo razumno uvjerenje da unutarnje kontrole funkcioniraju adekvatno i efektivno, a to su:

- Financijsko upravljanje i kontrola (FUK), koje je usmjereno na jačanje odgovornosti za ostvarivanje ciljeva institucije, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava financijskog upravljanja i kontrole u instituciji,
- Funkcionalna, neovisna i decentralizirana unutarnja revizija (UR) koja ima ulogu pružiti pomoć rukovoditelju institucije vršeći pregled adekvatnosti i efektivnosti unutarnjih kontrola u instituciji, i
- Središnja harmonizacijska jedinica (SHJ), kao posebna jedinica, koja razvija i usmjerava procese PIFC-a.

Tijekom revizije za 2022. godinu ponovno smo uočili iste ili slične nedostatke i nepravilnosti u funkcioniranju institucija Bosne i Hercegovine koji upućuju na zaključak kako cjelokupan sustav unutarnjih kontrola u institucijama BiH još uvijek nije na zadovoljavajućoj razini, odnosno kako nije potpuno uspostavljen i efikasan u svim segmentima poslovanja. Uočeni nedostaci i nepravilnosti odnose se na: proces upošljavanja i angažiranja osoblja koji i dalje nije transparentan, pravilnici o unutarnjem ustroju kod većeg broja institucija još uvijek nisu usklađeni sa odlukama Vijeća ministara, realizacija višegodišnjih kapitalnih izdataka i dalje nije na zadovoljavajućoj razini (značajna financijska sredstva su godinama rezervirana, neiskorištena i imobilna), nije u potpunosti riješen problem sravnjenja naplate prihoda koje

određene institucije ostvaruju na temelju svoga poslovanja, u određenom broju institucija nije uspostavljena i popunjena interna revizija, sustav financijskog upravljanja i kontrole i dalje je nedostatan izgrađen i efikasan, dokumentacija i evidencija vezana za uporabu službenih vozila kod većeg broja institucija nije potpuna i uređena, itd.

Adekvatno uspostavljen sustav unutarnjih kontrola u velikoj mjeri može spriječiti ponavljanje nepravilnosti i nenamjensko trošenje javnih sredstava te predstavlja snažan instrument za kontrolu kako za Ministarstvo tako i za pojedinačne proračunske korisnike. Uloga Vijeća ministara, Predsjedništva BiH i Parlamentarne skupštine BiH u ovom procesu je također veoma važna, jer se donošenjem novih ili izmjenama postojećih zakonskih rješenja, pravodobnim donošenjem kvalitetnih provedbenih propisa, pravodobnim usvajanjem proračuna, izravno utječe na jačanje odgovornosti za utrošeni javni novac, povećanje financijske discipline te zakonito, racionalno, efikasno i transparentno trošenje javnih sredstava.

Uloga regulatornih tijela i agencija⁸ je također veoma važna u sustavu unutarnjih kontrola jer se, nerijetko upravo na temelju njihovih suglasnosti, stavova i mišljenja provode postupci kojima se dovode u pitanje transparentnost i zakonitost postupanja institucija BiH.

Detaljnija obrazloženja o uočenim nepravilnostima i nedostacima tijekom 2022. godine dana su u odgovarajućim poglavljima ovog Izvješća.

- **Središnja harmonizacijska jedinica**

Odlukom o uspostavljanju Središnje harmonizacijske jedinice⁹, uspostavljena je Središnja harmonizacijska jedinica Ministarstva – SHJ, koja ima obvezu uspostaviti i razvijati sustav unutarnje financijske kontrole u institucijama Bosne i Hercegovine, a kao poseban segment ovog sustava, uspostaviti sustav i strukturu unutarnje revizije u institucijama BiH.

Središnja harmonizacijska jedinica je sačinila i putem Ministarstva dostavila Vijeću ministara godišnje Konsolidirano izvješće unutarnje revizije za 2022. godinu i Konsolidirano izvješće o sustavu financijskog upravljanja i kontrole u institucijama BiH za 2022. godinu. Vijeće ministara BiH je na sjednici održanoj 07.06.2022. godine usvojilo konsolidirana izvješća o unutarnjoj reviziji i sustavu financijskog upravljanja i kontrole u institucijama BiH. Godišnja izvješća sadrže informacije o napretku, stanju i aktivnostima koje su provedene u 2022. godini sa konstatacijom da je u 2022. godini ostvaren minimalan napredak u unapređenju sustava unutarnjih kontrola u institucijama BiH u odnosu na prošlu godinu.

- **Financijsko upravljanje i kontrola (FUK)**

Unapređenje i razvoj sustava unutarnjih kontrola je obveza svih institucija Bosne i Hercegovine za koju odgovornost snose rukovoditelji institucija, a zasniva se na upravljanju rizicima i daju razumno uvjerenje da će ciljevi institucije biti ostvareni na pravilan, efikasan i efektivan način. U skladu sa člankom 4. Pravilnika o godišnjem izvješćivanju o sustavu financijskog upravljanja i kontrole u institucijama BiH, sve institucije su obvezne da do 15. veljače tekuće godine SHJ MFT BiH dostave svoja godišnja izvješća o sustavu financijskog upravljanja i kontrole za prethodnu godinu u formi i obrascu koji je propisao SHJ MFT BiH.

⁸ Agencije za državnu službu BiH, Ministarstva pravde BiH i sl.

⁹ Odluka broj 113/09 (Službeni glasnik BiH broj: 44/09)

Godišnje izvješće o sustavu FUK-a za 2022. godinu (u propisanom roku) su dostavile 74 institucije od 79 institucija koje su u obvezi dostavljanja godišnjeg izvješća¹⁰.

Provedenim revizijama za 2022. godinu u institucijama BiH i uvidom u Konsolidirano izvješće o sustavu financijskog upravljanja i kontrole u institucijama BiH za 2022. godinu može se zaključiti kako još uvijek nije uspostavljen efikasan sustav financijskog upravljanja i kontrole u skladu sa Zakonom o financiranju institucija BiH, Priručnikom za financijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provedbu procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH.

Tijekom 2022. godine uočili smo kako ponovno određeni broj institucija nije proveo sve osnovne aktivnosti u pogledu uspostave sustava financijskog upravljanja i kontrole, iako su zakonske odredbe koje definiraju uspostavu sustava na snazi već više godina. Institucije koje su dokumentirale ključne poslovne procese, sačinile mapu poslovnih procesa i uspostavile registar rizika, usporeno i nedostatno posvećeno rade na implementiranju i ažuriranju dostavljenih dokumenata.

Razvoj sustava financijskog upravljanja i kontrole, po našem mišljenju, ogleda se većim dijelom u provedbi formalnih i administrativnih radnji i aktivnosti koje se svode na sačinjavanje i popunjavanje obrazaca predloženih podzakonskim aktima u svezi sa mapiranjem poslovnih procesa i izradom registra rizika. Određeni broj institucija, aktivnosti oko unapređenja sustava unutarnjih kontrola uglavnom okončava popunjavanjem navedenih obrazaca, tj. administrativnim mjerama i formalnim ispunjavanjem svojih obveza bez suštinskog i posvećenog pristupa razvoju sustava financijskog upravljanja i kontrole.

Sve navedeno ukazuje na to da u institucijama Bosne i Hercegovine još uvijek ne postoji izgrađena svijest i razumijevanje o značaju i koristima od unapređenja unutarnjih kontrola i adekvatnog upravljanja rizicima. Od posebne je važnosti da sve institucije Bosne i Hercegovine ulože dodatne napore na implementiranju već usvojenih akata financijskog upravljanja i kontrole.

- **Unutarnja revizija**

Uspostava unutarnje revizije u institucijama Bosne i Hercegovine regulirana je Zakonom o unutarnjoj reviziji institucija BiH, Strategijom razvoja sustava unutarnjih financijskih kontrola u institucijama BiH i Odlukom o kriterijima za uspostavljanje unutarnje revizije u institucijama BiH¹¹.

U pet institucija unutarnja revizija nije u potpunosti kadrovski popunjena (Ministarstvo financija i trezora BiH, Ministarstvo obrane BiH, Ministarstvo pravde BiH, Ministarstvo komunikacija i prometa BiH i Ministarstvo sigurnosti BiH). Unutarnja revizija u Direkciji za koordinaciju policijskih tijela BiH je uspostavljena na temelju važećeg pravilnika o unutarnjem ustroju i sistematizaciji institucije koji nije u skladu sa propisima iz oblasti unutarnje revizije. Ministarstvo sigurnosti BiH je u prosincu 2022. godine okončalo proceduru izmjene Pravilnika o unutarnjem

¹⁰ Institucije koje nisu dostavile Godišnje izvješće o sustavu FUK-a za 2022. godinu su: Ministarstvo vanjskih poslova Bosne i Hercegovine, Institut za nestale osobe Bosne i Hercegovine, Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvalitete BiH, Agencija za pružanje usluga u zračnoj plovidbi BiH i Vijeće za državnu potporu.

¹¹ Službeni glasnik BiH broj: 59/19

ustroju u dijelu koji se odnosi na unutarnju reviziju. Ponovno ističemo kako tijekom 2022. godine unutarnja revizija nije uspostavljena u skladu sa relevantnim propisima u Predsjedništvu BiH.¹²

Od broja ukupno uspostavljenih jedinica unutarnje revizije (njih 19), 12 jedinica unutarnje revizije je u potpunosti popunjeno ili 63 % od ukupno uspostavljenih jedinica unutarnje revizije, za razliku od 2021. godine kada je bilo 10 jedinica unutarnje revizije potpuno popunjeno.

U godišnjem konsolidiranom izvješću unutarnje revizije Središnje harmonizacijske jedinice, na temelju analize dostavljenih podataka od jedinica unutarnje revizije (godišnja izvješća, planovi rada, informacije o izvršenim revizijama) je konstatiran određeni napredak u smislu da se funkcija i uloga unutarnje revizije sve jasnije prepoznaje u institucijama BiH, kao dio ukupnog sustava unutarnjih financijskih kontrola javnog sektora BiH.

Kadrovska nepopunjenost jedinica unutarnje revizije također utječe na stanje i funkcioniranje sustava unutarnje revizije koji se ogleda u manjem opsegu izvršenih revizorskih angažmana i izvješća i nemogućnosti dosljednog poštovanja standarda unutarnje revizije koji jasno definiraju način funkcioniranja unutarnje revizije i ujedno predstavlja i temelj za ocjenu kvalitete rada unutarnje revizije. Vijeće ministara je na 54. sjednici održanoj 28.07.2022. godine donijelo zaključak da institucije koje nisu u potpunosti kadrovski popunile jedinicu unutarnje revizije osiguraju sredstva i provedu proceduru upošljavanja unutarnjih revizora u 2022. godini.

Središnja harmonizacijska jedinica Ministarstva u 2022. godini je nastavila sa aktivnim pristupom problematici unutarnje revizije (instaliranje PIFC aplikacije na server Ministarstva financija i trezora BiH, donošenje Pravilnika o korištenju aplikacije za praćenje upravljanja i izvješćivanja o sustavu financijskog upravljanja i kontrole i unutarnje revizije u institucijama BiH, organiziranje programa obuka i metodologije za provedbu kontrole kvalitete unutarnje revizije). Nadalje, SHJ vrši analizu usporednih podataka izvještajnog razdoblja sa podacima iz godine koja prethodi, te na temelju pokazatelja o trendu efikasnosti rada Jedinice unutarnje revizije, sugerira i upućuje rukovoditelje unutarnje revizije da su obavezni vršiti samoprocjenu efikasnosti rada svoje Jedinice unutarnje revizije, u svrhu poboljšanja iskorištenosti svojih kapaciteta i u svrhu unapređenja plana rada, sa posebnim osvrtom na detaljnu i sveobuhvatnu procjenu rizika. U skladu sa godišnjim planom rada za 2022. godinu, Odsjek za razvoj sustava unutarnje revizije SHJ je redovito održavao kontakte sa rukovoditeljima unutarnje revizije i internim revizorima, te održao šest sastanaka u cilju unapređenja efikasnosti rada unutarnje revizije.

Pravilnikom o provedbi osiguranja i unapređenja kvalitete unutarnje revizije u institucijama BiH, koji je na snazi od 1.1.2022. godine, dana su precizna pojašnjenja načina provedbe unutarnje procjene kvalitete od strane rukovoditelja Jedinice unutarnje revizije. Istim je propisano da SHJ vrši godišnji pregled kvalitete u pogledu analize efikasnosti i efektivnosti rada unutarnje revizije i o rezultatima obavljenih pregleda obavještava Vijeće ministara BiH u posebnom dijelu Godišnjeg konsolidiranog izvješća unutarnje revizije. SHJ će svake godine donositi godišnji plan pregleda Jedinice unutarnje revizije za narednu godinu. Donesen je godišnji plan za 2023. godinu tako da se efekti i rezultati ovog Pravilnika očekuju u narednoj godini.

Na temelju navedenog smatramo kako je SHJ u tijeku 2022. godine pokrenuo određene aktivnosti na osiguranju uvjeta za provedbu kontrole kvalitete rada unutarnje revizije i jačanja uloge unutarnje revizije.

¹² Unutarnju reviziju u Predsjedništvu BiH bi, u skladu s postojećim pravnim okvirom, trebala provoditi Jedinica za unutarnju reviziju Ministarstva sa čime nije suglasno Predsjedništvo BiH.

Ured za reviziju je, po pitanju kadrovske nepopunjenosti jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH, efikasnosti jedinica unutarnje revizije u pogledu opsega revizijskih aktivnosti koje se provode na godišnjoj razini te osiguranju uvjeta za provedbu kontrole kvalitete rada unutarnje revizije, u prethodnoj godini dao preporuke (preporuke br. 1., 2. i 3. u Tablici 1.). Uzimajući u obzir prethodno navedeno, ocijenili smo kako su Vijeće ministara i Središnja harmonizacijska jedinica poduzeli određene aktivnosti na realizaciji danih preporuka, što će biti predmet daljnjeg praćenja do konačne realizacije.

- **Računovodstvene politike**

U institucijama BiH funkcioniranje Informacijskog sustava financijskog upravljanja (ISFU) sa financijsko-računovodstvenog aspekta je centralizirano sa automatiziranim sustavom Glavne knjige trezora i pomoćnih knjiga, s tim da nadzor i kontrolu nad sustavom provodi Ministarstvo. Zakonom o financiranju institucija BiH utvrđena je modificirana računovodstvena osnova kao osnova za evidenciju prihoda i rashoda proračuna institucija BiH. Modificirana računovodstvena osnova podrazumijeva računovodstvenu evidenciju prihoda u razdoblju kada postaju raspoloživi i mjerljivi, a rashoda u momentu nastanka obveze. Izvješća o izvršenju proračuna institucija BiH pripremaju se u skladu sa Pravilnikom o financijskom izvješćivanju za institucije BiH, dok se računovodstvena evidencija u sustavu Glavne knjige trezora vrši u skladu sa Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH.

Usvajanjem i primjenom međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor za čije je prevođenje, objavljivanje i praćenje, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji BiH, zaduženo Povjerenstvo za računovodstvo i reviziju BiH, ispunili bi se uvjeti za usklađenost i obradu računovodstvenih podataka javnog sektora, kao i mogućnost usporedbe financijskih izvješća za javni sektor u BiH. Prema informacijama dobivenim u Ministarstvu, a u svezi sa donošenjem Međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor, sa Europskom komisijom je usuglašeno financiranje aktivnosti, kroz projekat IPA 2020, za izradu Akcijskog plana za implementiranje IPSAS standarda za institucije BiH, Federaciju BiH i Brčko distrikt. Europska komisija će na temelju potvrde Ministarstva nastaviti postupak i početak projekta se očekuje u rujnu 2023. godine

U ranijem razdoblju smo dali preporuku (preporuka 7/2020 u Tablici 1.) po pitanju aktivnosti Ministarstva na osiguranju pretpostavki za usvajanje i primjenu Međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor te smo ocijenili kako Ministarstvo poduzima aktivnosti koje su prethodno prezentirane, a što će biti predmetom daljnjeg praćenja do okončanja implementiranja.

- **Usklađivanje pravilnika o unutarnjem ustroju i sistematizaciji institucija Bosne i Hercegovine sa odlukama Vijeća ministara BiH**

Pravilnik o unutarnjem ustroju tijela uprave je jedan od temeljnih dokumenata za uspostavljanje efikasnog poslovanja i rukovođenja tijelima uprave. Institucije Bosne i Hercegovine su bile u obvezi da do konca travnja 2014. godine okončaju aktivnosti vezane za usklađivanje pravilnika o unutarnjem ustroju i sistematizaciji sa odredbama Odluke o načelima za utvrđivanje

unutarnjeg ustroja tijela uprave Bosne i Hercegovine i Odluke o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama Bosne i Hercegovine.

U 32 institucije još uvijek nije usklađen pravilnik o unutarnjem ustroju sa odredbama Odluke o načelima za utvrđivanje unutarnjeg ustroja tijela uprave Bosne i Hercegovine i Odluke o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama Bosne i Hercegovine.

Sagledavši dinamiku realizacije usklađivanja pravilnika o unutarnjem ustroju može se konstatirati odsustvo aktivnosti po navedenom pitanju kod određenog broja institucija. Pojedine institucije, i pored činjenice da je rok za usklađivanje pravilnika o unutarnjem ustroju istekao prije više od osam godina, još uvijek nisu započele aktivnosti na usklađivanju svojih pravilnika. Kod određenih institucija je konstatirano kako još uvijek nije izrađen prijedlog novog pravilnika koji bi bio upućen u proceduru pribavljanja potrebnih mišljenja od nadležnih organa, odnosno da je cjelokupna procedura praktično još uvijek na samom početku.

PREPORUKA 1

Vijeće ministara je dužno poduzeti sve potrebne mjere iz svoje nadležnosti u cilju usuglašavanja pravilnika o unutarnjem ustroju institucija BiH sa važećim podzakonskim aktima.

- **Postupanje Ministarstva po zahtjevima proračunskih korisnika**

U okviru Ministarstva nadležnost za davanje mišljenja na akte proračunskih korisnika je podijeljena u ovisnosti o sadržaju istih na: Sektor za trezorsko poslovanje, Sektor za financijsko planiranje razvoja i koordinaciju međunarodne pomoći i Sektor za proračun.

Sektor za proračun institucija BiH uspostavio je evidenciju zaprimljenih zahtjeva proračunskih korisnika za davanje mišljenja (evidencija predmeta za 2022. godinu). Međutim, u Ministarstvu ni za 2022. godinu nisu uspostavljene adekvatne evidencije o statusu zaprimljenih zahtjeva od institucija BiH na razini cjelokupnog Ministarstva. Informacijski sustav za prijem pošte i praćenje evidencije predmeta u Ministarstvu (OWIS i DMS) u okviru kojeg je moguće generirati izvješća koji će na osnovu klasifikacijske oznake ispisati tražene predmete po sektorima, nije bio u potpunoj funkciji. DMS sustav je u produkcijskom radu te su navedeni podaci dostupni od 01.06.2023. godine.

Uvidom u dostavljene preglede zahtjeva za davanje suglasnosti i mišljenja Ministarstva (Sektor za proračun) konstatirano je kako su u određenim slučajevima u Ministarstvu i tijekom 2022. godine kasnili sa razmatranjem i davanjem odgovora institucijama BiH po zaprimljenim zahtjevima.¹³ Navedena kašnjenja su se kretala u rasponu od par dana do nekoliko mjeseci dok se u manjem broju slučajeva u Sektoru za proračun nisu očitovali po zaprimljenim zahtjevima.

Ministarstvo je u prosincu 2022. godine donijelo Naputak o davanju mišljenja Sektora za proračun na materijale koje razmatra, usvaja i donosi Vijeće ministara BiH kojim se regulira

¹³ Člankom 33. Poslovnika o radu Vijeća ministara BiH rok za postupanje je 10 dana od dana prijema materijala, a kada se radi o pitanjima o kojima treba hitno zauzeti stav, organi su dužni dati mišljenje odmah;

postupak davanja mišljenja na normativne akte i druge materijale čiji su predlagači institucije Bosne i Hercegovine. Navedeni Naputak je u primjeni od siječnja 2023. godine.

Ured za reviziju je u prethodnoj godini davao preporuke po pitanju postupanja Ministarstva po zahtjevima proračunskih korisnika te uspostavljanja sveobuhvatne i jednoobrazne evidencije zaprimljenih zahtjeva na razini cjelokupnog Ministarstva (preporuke broj 5/2021 i 6/2021 u Tablici 1.) te je ocijenio da Ministarstvo poduzima aktivnosti koje su prethodno prezentirane, a što će biti predmetom daljnjeg praćenja do okončanja implementiranja.

- **Postupanje Vijeća ministara BiH po zahtjevima proračunskih korisnika**

Ured za reviziju je, tijekom obavljanja pojedinačnih finansijskih revizija za 2022. godinu, konstatirao, kao i prethodnih godina, određeni zastoj u zvaničnoj komunikaciji između pojedinačnih institucija BiH i Vijeća ministara BiH. Naime, uočeno je da postoje slučajevi gdje se materijali institucija, koji su dostavljeni Generalnom tajništvu Vijeća ministara BiH, ne razmatraju pravodobno ili da se uopće ne razmatraju, kao i slučajevi nepravodobnog usvajanja i davanja suglasnosti na akte proračunskih korisnika od strane Vijeća ministara BiH. Skrećemo pozornost na to da se među dostavljenim materijalima radi o veoma važnim pitanjima koja imaju izravan utjecaj na poslovanje institucija u pogledu funkcionalnog obavljanja njihovih nadležnosti i ostvarenja ciljeva poslovanja, odnosno da odluke koje donosi Vijeće ministara BiH imaju finansijski, pravni, sigurnosni i općedruštveni značaj.

Također, poznato nam je da u praksi postoje i situacije gdje ministarstva i druge institucije nadležne za davanje svojih mišljenja, nisu pravodobno odgovorile na akte institucija što je često razlog neupućivanja takvih materijala Vijeću ministara BiH na razmatranje. Izostanak njihovih pravodobnih odgovora na zahtjeve institucija je u suprotnosti sa člankom 33. Poslovnika o radu Vijeća ministara BiH. Evidentni su i problemi institucija BiH vezano za usklađivanje predloženih materijala sa pribavljenim mišljenjima nadležnih institucija pogotovo kada se radi o kompleksnim pitanjima. Ured za reviziju je informirao Vijeće ministara BiH o svim značajnim pitanjima, kako putem pojedinačnih izvješća o obavljenoj finansijskoj reviziji institucija BiH, tako i putem godišnjih revizijskih izvješća o glavnim nalazima i preporukama za prethodne godine, koje je Vijeće ministara BiH primilo k znanju. Međutim, u brojnim slučajevima izostaje proaktivno djelovanje na rješavanju istih.

Dakle, nepravodobno razmatranje i usvajanje dostavljenih materijala na sjednicama Vijeća ministara BiH može za posljedicu imati ograničavanje aktivnosti institucija BiH i negativne efekte po javna sredstva, s obzirom na to da od samog odgovora i odluka Vijeća ministara BiH ovisi daljnji način funkcioniranja institucija u okvirima njihove nadležnosti.

PREPORUKA 2

Vijeće ministara je dužno pravodobno razmatrati dostavljene materijale i donositi neophodne propise u skladu sa važećim zakonskim propisima, te pravodobno poduzimati adekvatne aktivnosti i mjere kako bi sve ostale relevantne institucije ispunile svoje zakonske obveze.

6. USVAJANJE PRORAČUNA ZA 2022. GODINU

Ministarstvo je, kao nadležna institucija za pripremu proračuna i financiranje proračunskih institucija, u skladu sa proračunskim kalendarom¹⁴ pravodobno pokrenulo aktivnosti na pripremi i izradi Dokumenta okvirnog proračuna za razdoblje 2022. - 2024. godina. U skladu sa proračunskim kalendarom dostavljena je Instrukcija za proračunske korisnike broj 1.¹⁵ Međutim, ostale aktivnosti definirane Zakonom o financiranju institucija BiH¹⁶, u pogledu rokova, koje su se trebale realizirati u postupku pripreme i usvajanja proračuna nisu ispoštovane. Vijeće ministara BiH je bilo u obvezi da Dokument okvirnog proračuna za razdoblje 2022. - 2024. godina usvoji do 30. lipnja 2021. godine, međutim, isti je usvojen tek 26. svibnja 2022. godine. Prijedlog navedenog dokumenta Ministarstvo je dostavilo Vijeću ministara 23.5.2022. godine, sa zakašnjenjem od 11 mjeseci.

Uzrok ovakvog kašnjenja je u tome što je usvajanje navedenog dokumenta, kao i Zakona o Proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2022. godinu (u daljnjem tekstu: Zakon o proračunu) izravno vezano za usvajanje dokumenta Globalni okvir fiskalne bilance i politika u BiH za razdoblje 2022. - 2024. godina, koji je trebao da se donese do 31.5.2021. godine. Fiskalno vijeće BiH¹⁷ je 30.3.2022. godine dalo suglasnost na Globalni okvir fiskalne bilance i politika BiH na temelju kojeg je zaključen Sporazum o usvajanju dokumenta Globalni okvir fiskalne bilance i politika u BiH za razdoblje 2022. - 2024. godine kojim je okvir proračuna institucija BiH za 2022. godinu povećan u odnosu na prethodnu godinu za 46.500.000 KM i iznosi 1.073.600.000 KM.

Ministarstvo je za dodjelu sredstava iz Proračuna institucija BiH za 2022. godinu proračunskim korisnicima pravodobno dostavilo Instrukciju za proračunske korisnike (broj 2.) uz napomenu da gornje granice rashoda za 2022. godinu nisu konačne i mogu biti predmet eventualnih korekcija koje mogu uslijediti nakon usvajanja Globalnog okvira fiskalne bilance i politika BiH.

Ministarstvo je, po usvajanju Dokumenta okvirnog proračuna institucija BiH za razdoblje 2022. - 2024. godina sačinilo i dostavilo Vijeću ministara BiH na razmatranje Nacrt zakona o proračunu za 2022. godinu koji je Vijeće ministara BiH usvojilo 6.6.2022. godine. Predsjedništvo BiH je na 15. izvanrednoj sjednici, održanoj 8.6.2022. godine, utvrdilo Prijedlog zakona o proračunu za 2022. godinu (zakonski rok bio 1. studeni 2021. godine) koji je prosljeđen Parlamentarnoj skupštini BiH na odlučivanje. Parlamentarna skupština BiH je usvojila Zakon o Proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2022. godinu 30.6.2022. godine.¹⁸ Usvojenim Zakonom o Proračunu za 2022. godinu odobreni su rashodi u ukupnom iznosu od 1.892.789.119 KM, od čega je za financiranje rada institucija odobreno 1.073.600.000 KM, a 819.189.119 KM za servisiranje vanjskog duga.

Tijekom godine, prema prezentiranim podacima, izvršena je izmjena i korekcija usvojenog Zakona o proračunu kojom su sredstva uvećana za 202.603.729 KM, tako da su ukupna

¹⁴ Proračunski kalendar je odgovarajući akt Ministarstva financija i trezora sa definiranim ključnim zahtjevima za izradu izvješća i rokovima za pripremu Dokumenta okvirnog proračuna i godišnjeg proračuna propisan Zakonom o financiranju institucija Bosne i Hercegovine i njime se definiraju aktivnosti koje su bitne u svezi s pripremom i donošenjem proračuna. Tako su definirani vremenska dinamika i odgovornost pojedinih institucija u svezi s pripremom i donošenjem zvaničnog proračuna.

¹⁵ Akt MFT broj: 05-02-2-1046-1/21 od 29.01.2021. godine

¹⁶ Službeni glasnik BiH br.: 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

¹⁷ Nadležno tijelo za koordinaciju fiskalne politike u BiH u cilju osiguranja makroekonomske stabilnosti i fiskalne održivosti Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Federacije Bosne i Hercegovine i Brčko distrikta

¹⁸ Službeni glasnik BiH, broj 42/22

raspoloživa sredstva, uključujući i sredstva za servisiranje vanjskog duga u 2022. godini, iznosila 2.095.392.848 KM.

S obzirom na to da Parlamentarna skupština BiH nije usvojila Zakon o proračunu prije početka fiskalne godine, financiranje institucija do sedmog mjeseca je bilo privremeno. Vijeće ministara BiH je donijelo dvije odluke o privremenom financiranju¹⁹ na temelju kojih su se institucije financirale do usvajanja Zakona o proračunu. Odluke su donesene kvartalno za prva dva tromjesečja i za financiranje institucija BiH odobravana je ¼ sredstava odobrenih Zakonom o Proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2021. godinu.

Analizirajući dinamiku usvajanja proračuna kroz godine može se konstatirati kako se zakonom definirani rokovi za usvajanje proračuna ne poštuju. S obzirom na to da se kasnilo sa usvajanjem Globalnog okvira fiskalne bilance i politika BiH za 2022. godinu, isto se reflektiralo i na realizaciju drugih zakonom definiranih aktivnosti koje slijede u procesu donošenja proračuna. I pored činjenice da je zakonom definiran način financiranja institucija, u slučaju neusvajanja zakona o proračunu, odnosno da su sredstva za financiranje rada institucija osigurana na temelju odluka o privremenom financiranju, ovakvo postupanje u kontinuitetu značajno utječe i ograničava realizaciju započetih i pokretanje novih, planiranih aktivnosti institucija. Imajući u vidu da je rad institucija u 2019. godini u potpunosti financiran u skladu sa odlukama o privremenom financiranju, kao i prva polovina 2020. godine, proračun za 2021. godinu nije ni usvojen, a i prva polovina 2022. godine rada institucije financirana je na temelju odluka o privremenom financiranju, neupitno je da je poslovna klima za rad institucija u posljednjim godinama neizvjesna. Navedena situacija značajno utječe i izravno se reflektira na planiranje i ostvarivanje ciljeva institucije. Nepravodobno usvajanje proračuna, odnosno financiranje institucija na temelju odluka o privremenom financiranju onemogućava proračunske korisnike da pokreću nove i realiziraju započete kapitalne projekte koji su neophodni za redovite aktivnosti iz nadležnosti institucija BiH. Nepravodobno usvajanje proračuna značajno povećava rizik za neefikasno i neefektivno poslovanje i trošenje javnih sredstava.

PREPORUKA 3

Potrebno je da svi subjekti/institucije ulože dodatne napore kako bi proračun institucija BiH bio usvojen pravodobno uz poštovanje propisanih procedura i proračunskog kalendara, a sve u cilju efikasnijeg i efektivnijeg rada institucija BiH i jačanja povjerenja u njihov rad.

Programski proračun: Aktivnosti na provedbi reforme upravljanja javnim financijama u dijelu unapređenja funkcioniranja sustava planiranja i izvršenja proračuna su nastavljene i u 2022. godini kroz realizaciju ranije započetog projekta. U skladu sa Akcijskim planom Strategije reforme upravljanja javnim financijama u institucijama Bosne i Hercegovine za razdoblje 2021. – 2025. godine, prvobitno usvajanje proračuna institucija BiH u programskom formatu planirano je u 2023. godini (proračun za 2024. godinu), međutim, početak ovih aktivnosti je prolongiran za godinu dana. Preduvjet za usvajanje proračuna u programskom formatu je da Parlamentarna skupština BiH usvoji izmjene Zakona o financiranju institucija BiH. Međutim, Prijedlog izmjene Zakona o financiranju institucija BiH, do momenta obavljanja ove revizije (srpanj 2023. godine), nije upućen u parlamentarnu proceduru. Tijekom 2022. godine pripremljena je Metodologija za definiranje pokazatelja ishoda i izlaznih rezultata i poslana je svim proračunskim korisnicima.

¹⁹ Službeni glasnik BiH, broj 3/22 i 19/22

Također je sačinjen i *Priručnik za programski proračun* kojim je definirana programska struktura. Ministarstvo je uz Instrukciju broj 1 za dostavu zahtjeva za DOP za razdoblje 2024.-2026. godina, dostavilo novu tablicu programske strukture, kao i nove šifre programa i programskih aktivnosti, te indikatora (krajnji ishod na razini programa) koje su proračunski korisnici koristili prilikom unosa zahtjeva po ovoj Instrukciji, i isti će se koristiti i prilikom pripreme zahtjeva za dodjelu sredstava iz proračuna 2024. godine (Instrukcija broj 2.)

Po pitanju implementiranja Strategije reforme upravljanja javnim financijama u institucijama BiH dali smo preporuku u prethodnom razdoblju (preporuka 9/2019 u Tablici 1.) te smo ocijenili kako Ministarstvo poduzima aktivnosti koje su prethodno prezentirane, a što će biti predmetom daljnjeg praćenja do okončanja implementiranja.

7. IZMJENE PRORAČUNA

7.1. Prestrukturiranje proračuna

Zakon o Proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2022. godinu usvojen je koncem lipnja 2022. godine, a stupio na snagu 01.07.2022. godine²⁰. Do momenta usvajanja proračuna, Vijeće ministara BiH je, na temelju odredbi Zakona o financiranju institucija BiH²¹, na kvartalnoj razini, donosilo tijekom godine odluke o privremenom financiranju.²²

Prestrukturiranje rashoda proračuna vršeno je na temelju Instrukcije o prestrukturiranju rashoda proračunskih korisnika za 2022. godinu²³. Navedenom Instrukcijom je definirano da Ministarstvo razmatra zahtjeve za prestrukturiranje i nakon završene analize donosi odgovarajuću odluku (da li prihvata zahtjev u cijelosti, djelomično ili ga odbacuje) i o tome obavještava proračunskog korisnika (podnositelja zahtjeva za prestrukturiranje rashoda).

Prema informacijama Ministarstva, u razdoblju 01.01.-31.12.2022. godine zaprimljeno je 106 zahtjeva za prestrukturiranje od čega je donesena 101 odluka o prestrukturiranju rashoda (99 prestrukturiranja je u potpunosti odobreno, a dva zahtjeva korisnika su djelomično odobrena). Za pet proračunskih korisnika nije odobren zahtjev za prestrukturiranje rashoda.

U 2022. godini, u skladu s odlukama o prestrukturiranju rashoda, ukupan iznos prestrukturiranja rashoda za 68 proračunskih korisnika iznosi 18.330.344 KM ili 1,71 % u odnosu na Proračun za 2022. godinu (1.073.600.000 KM), odnosno 1,80 % u odnosu na izvršenje Proračuna za 2022. godinu u izvještajnom razdoblju (1.019.191.375 KM).

Kao razlog za prestrukturiranje rashoda proračunski korisnici su navodili sljedeće: nepravodobno usvajanje Zakona o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za

²⁰ Službeni glasnik BiH broj 42/22

²¹ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 i 38/22

²² Službeni glasnik BiH, broj 3/22 i 19/22

²³ broj 05-02-2-4809-2/22 od 13.07.2022. godine

2022. godinu²⁴, zatim povećanja iznosa naknada za topli obrok²⁵ i naknada za prijevoz²⁶, fluktuacija uposlenih u institucijama BiH, ukidanje mjera uslijed izvanrednog stanja pandemije koronavirusa (COVID-19) čime su se povećali izdaci za službena putovanja u inozemstvo, inflatorna kretanja koja su utjecala na rast cijena vezanih za proizvode, robe i usluge i slično. Prema dostavljenim podacima Ministarstva, u konačnici, ukupnim prestrukturiranjem su uvećani kapitalni izdaci u iznosu od 1.637.212 KM, a umanjeni su tekući izdaci u iznosu od 1.154.212 KM, tekući transferi i grantovi u iznosu od 458.000 KM i kapitalni transferi i grantovi u iznosu od 25.000 KM. U okviru povećanja i umanjenja rashoda u okviru ekonomskih kategorija najveći utjecaj je imalo prestrukturiranje rashoda Ministarstva obrane BiH, Granične policije BiH, Uprave za neizravno oporezivanje BiH, Ministarstva vanjskih poslova BiH i Zavoda za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera BiH.

Kod dva proračunska korisnika, Ministarstvo je odobrilo prestrukturiranje sredstava za pokriće obveza koje su institucije već stvorile, odnosno evidentirale rashode iako sredstva za te rashode nisu odobrena u okviru iznosa alociranog za tu proračunsku instituciju kako je propisano Zakonom o financiranju institucija BiH. Naime, člankom 14. stavak 2. Zakona o financiranju institucija BiH propisano je da proračunskim korisnicima nije dozvoljeno da stvaraju obveze, odnosno rashode ili opterećenja proračunskih pozicija, ako sredstva za te rashode ili opterećenja proračunskih pozicija nisu odobrena u okviru iznosa alociranog za tu proračunsku instituciju.

Prema informacijama Ministarstva na prethodno navedeno, prestrukturiranje rashoda je odobreno da bi se izbjegli sudbeni troškovi i eventualne zatezne kamate s obzirom na to da su obveze već stvorene. Također, prilikom donošenja odluke o prestrukturiranju rashoda za pojedine proračunske korisnike, Ministarstvo je sugeriralo da se unaprijede procedure planiranja, analize i kontrole izvršenja proračuna.

7.2. Tekuća pričuva

Zakonom o financiranju regulirano je pitanje uporabe tekuće pričuve o kojoj odlučuje Vijeće ministara BiH po dobivanju mišljenja Ministarstva. Proračunsko izdvajanje za tekuću pričuvu ne smije prijeći iznos od 3 % ukupnog proračuna izuzimajući iznos za servisiranje vanjskog duga. Sredstva tekuće pričuve se mogu koristiti za:

- a) financiranje hitnih i izvanrednih izdataka programa koji nisu uvršteni u proračun;
- b) financiranje troškova međunarodnih sporova i arbitraža;
- c) financiranje novih institucija BiH koje tijekom fiskalne godine steknu status proračunskog korisnika;
- d) grantove neprofitnim organizacijama.

Sredstva iz tekuće pričuve mogu se dodijeliti i neprofitnim organizacijama na način i u iznosu koji se utvrdi u posebnoj odluci Vijeća ministara BiH.

²⁴ Parlamentarna skupština BiH, na 30. sjednici Zastupničkog doma, održanoj 27. lipnja 2022. godine i na 12. hitnoj sjednici Doma naroda, održanoj 30. lipnja 2022. godine

²⁵ Odluka Vijeća ministara BiH o visini novčane naknade uposlenim u institucijama BiH za ishranu tijekom rada (Službeni glasnik BiH, br.60/22),

²⁶ Odluka Vijeća ministara BiH o visini, načinu i postupku ostvarivanja prava na naknadu za prijevoz na posao i prijevoz s posla u institucijama BiH (Službeni glasnik BiH, br. 61/22), a koje su se primjenjivale od 01.09.2022. godine;

U narednoj tablici (Tablica 3.) dan je pregled odobrenih i izvršenih sredstava proračunske pričuve za 2022. godinu:

Tekuća pričuva po Odlukama	Odobreno 2022.	Realizirano 2022.	Ostatak
Vijeće ministara BiH	18.339.672	17.733.294	606.378
Bošnjački član Predsjedništva BiH	120.000	120.000	0
Hrvatski član Predsjedništva BiH	120.000	120.000	0
Srpski član Predsjedništva BiH	120.000	120.000	0
UKUPNO	18.699.672	18.093.294	606.378

Tablica 3. Pregled odobrenih i izvršenih sredstava proračunske pričuve za 2022. godinu

Vijeće ministara BiH je donijelo 20 odluka²⁷ kojima je izvršen prijenos sredstava tekuće pričuve pojedinačnim institucijama u ukupnom iznosu od 18.339.672 KM, dok se iznos od 360.000 KM odnosi na odobreno interventno korištenje tekuće pričuve, na temelju pojedinačnih odluka članova Predsjedništva BiH²⁸.

Sredstva su dijelom korištena za financiranje hitnih i izvanrednih izdataka i programa, a dijelom za financiranje redovitih tekućih aktivnosti institucija BiH. Prema informacijama Ministarstva, kao razlozi se navode izmjene Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH (u svrhu osiguranja nedostajućih sredstava za financiranje bruto plaća i naknada proračunskih korisnika na temelju izmjene koeficijenata obračuna plaće) i donošenje Odluke za isplatu jednokratne novčane pomoći uposlenim u institucijama BiH u cilju ublažavanja posljedica značajnog rasta indeksa potrošačkih cijena tijekom 2022. godine²⁹. Također, u određenim institucijama su sredstva tekuće pričuve odobravana više puta u tijeku godine.

Značajniji iznos tekuće pričuve (10.550.500 KM) odnosi se na isplatu jednokratne financijske pomoći uposlenim za 75 proračunskih korisnika³⁰, koja je u cijelosti realizirana.

• Odobravanje grantova iz sredstava tekuće pričuve

U okviru odobrene proračunske pričuve (18.699.672 KM), iznos od 3.550.000 KM odnosi na tekuće grantove i transfere, a 360.000 KM na interventnu tekuću priču.

U skladu s člankom 17. Zakona o Proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2022. godinu odobreno je 360.000 KM na raspolaganje članovima Predsjedništva BiH (u jednakim omjerima) u svrhu interventnog korištenja sredstava tekuće priču.

Namjena dodjele sredstava interventne tekuće priču, od strane članova Predsjedništva BiH, uređena je Pravilnikom o dodjeli sredstava interventne tekuće priču za 2022. godinu³¹, a

²⁷ Službeni glasnik BiH broj 16/22, 45/22, 30/22, 41/22, 45/22, 49/22, 49/22, 54/22, 60/22, 79/22, 82/22, 81/22, 83/22, 1/23, 2/23, 4/23, 7/23,

²⁸ U skladu s člankom 17. stavak (3) Zakona o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2022. godinu

²⁹ Službeni glasnik BiH 4/23

³⁰ Odluke Vijeća ministara BiH, broj 185/22 od 30. prosinca 2022. godine,

³¹ Broj 01-50-1-2232-36/22 od 22. srpnja 2022. godine

odnosi se na: humanitarne potrebe, potpora obrazovanju, razvoju duhovnosti, kulturnog stvaralaštva i športa, potpora nevladinom sektoru, kao i druge namjene. Ukupno je realizirano 360.000 KM na temelju 86 pojedinačnih odluka. Dodjela sredstava je vršena u rasponu od 500 KM do 40.000 KM. Članovi Predsjedništva BiH ponaosob donose odluke o dodjeli sredstava interventne tekuće pričuve, a kojima je definirana obveza dostavljanja izvješća krajnjih korisnika. Pojedinačnim odlukama o dodjeli sredstava interventne tekuće pričuve navedena je obveza dostavljanja izvješća krajnjih korisnika. Sredstva su dodjeljivana športskim klubovima, udruženjima građana, pojedincima, vjerskim zajednicama, kulturno-umjetničkim društvima, itd.

8. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Oblik i sadržaj, naputci za sačinjavanje, razdoblja za koja se sastavljaju, te način i rokovi izrade periodičnih i godišnjeg finacijskog izvješća institucija Bosne i Hercegovine definirani su Pravilnikom o finacijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine³² (u daljnjem tekstu: Pravilnik o finacijskom izvješćivanju).

Prema članku 20. navedenog Pravilnika godišnja izvješća sastoje se od računovodstvenih izvješća i analize iskaza (tekstualnog dijela). U skladu s člankom 21. istog Pravilnika Ministarstvo financija i trezora, za razinu Proračuna institucija BiH, sačinjava sljedeća godišnja računovodstvena izvješća:

- a) zbrojne preglede obrazaca koje sačinjavaju proračunski korisnici³³;
- b) Pregled izvršenja proračuna po proračunskim korisnicima (Obrazac 3);
- c) Pregled prihoda, primitaka, rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama (Obrazac 8);
- d) Izvješće o novčanim tijekovima (Obrazac NT);
- e) Godišnje izvješće o izvršenju proračuna (Obrazac GIB).

U postupku revizije je uočeno da su sadržaji određenih obrazaca finacijskih izvješća proračunskih korisnika i godišnjeg finacijskog izvješća (obrazac 2, obrazac 4/1 i dr.) izmijenjeni u odnosu na sadržaje definirane Pravilnikom o finacijskom izvješćivanju institucija BiH. Naime, opći cilj finacijske revizije je utvrditi prikazuju li finacijska izvješća fer i istinito, u svim materijalnim aspektima, finacijski položaj, finacijsku uspješnost i gotovinske tokove za danu godinu, u skladu sa primjenljivim okvirom finacijskog izvješćivanja.

Prema članku 19. Zakona o financiranju institucija BiH Ministarstvo donosi pravilnik o računovodstvu i finacijskom izvješćivanju, koji sadrži kontni plan i okvir za klasifikaciju proračuna na temelju međunarodno priznatih standarda. Dakle, Ministarstvo je ovlašteno da definira primjenljivi okvir izvješćivanja za institucije BiH, te je stoga u obvezi i da osigura dosljednu primjenu navedenog okvira.

PREPORUKA 4

Ministarstvo je dužno definirati primjenljivi oblik i sadržaj obrazaca koji čine godišnje izvješće, te iste popunjavati na propisani način.

³² Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17

³³ Bilanca stanja - Obrazac BS; Pregled prihoda, primitaka i financiranja po ekonomskim kategorijama - Obrazac 1; Pregled rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama - Obrazac 2; Posebni podaci o plaćama i o broju uposlenih - Obrazac 4; Pregled dinamike upošljavanja - Obrazac 4/1; Klasifikacija rashoda i izdataka proračuna po vladinim funkcijama (COFOG) - Obrazac 5; Pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava sa stanjem 31.12.____. godine - Obrazac 6; Pregled kapitalnih ulaganja po vrstama i projektima - Obrazac 6/1; Pregled doznaka iz tekuće pričuve proračuna - Obrazac 7.

Izvešće o izvršenju proračuna koje je Ministarstvo sačinilo za 2022. godinu sadrži veliki broj informacija u tekstualnom dijelu, a obrasci koji čine godišnje izvešće su navedeni na kraju izvešća, u točki 17. (tablični pregledi). Pravilnikom o financijskom izvješćivanju (članak 27.) je navedeno da se u tekstualnom dijelu izvešća o izvršenju Proračuna, koje sačinjava Ministarstvo, prezentiraju određeni pokazatelji, analize i informacije, a način izvješćivanja i sadržaj izvešća nije detaljnije propisan. U pojedinim točkama Izvešća o izvršenju Proračuna navedene su detaljne informacije o npr. namjenskim sredstvima (točke 3-8 Izvešća o izvršenju proračuna) bez poveznice da se radi o sredstvima koja predstavljaju akumulirani višak prihoda, o kojima se izvješćuje i kroz točku 11. (Financijski rezultat), što može biti zbunjujuće za korisnike financijskih izvešća. Pored toga, detaljne informacije, pojašnjenja ili obrazloženja za određene pozicije se ponavljaju u određenim točkama izvešća (npr. povećanje koeficijenata i promjena osnovice za obračun plaće).

9. IZVRŠENJE PRORAČUNA

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2022. godinu³⁴, odobrena su sredstva u ukupnom iznosu od **1.892.789.119 KM** (institucije BiH 1.073.600.000 KM i servisiranje vanjskog duga 819.189.119 KM).

Tijekom godine izvršene su izmjene i dopune Proračuna institucija BiH³⁵ u ukupnom iznosu od **202.603.729 KM** pa je korigirani proračun u 2022. godini iznosio **2.095.392.848 KM**.

Prema podacima prezentiranim u Pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama za 2022. godinu (Obrazac 2 – zbrojni obrazac), ostvareni su rashodi u ukupnom iznosu od 1.821.542.751 KM. Od navedenog iznosa na institucije BiH odnosi se iznos od 1.019.191.375 KM (ukupan iznos izvršenja na fondovima 10, 20, 30 i 50)³⁶, a na servisiranje vanjskog duga iznos od 802.351.376 KM. Navedeni podaci su usuglašeni sa podacima u Glavnoj knjizi Trezora. U obrascu je sadržana napomena da su na pozicijama Izdaci za strane kamate (stavka 28) i Vanjske otplate (stavka 52) iskazani zbrojni (dupli) podaci jer stavke u ukupnom iznosu od 5.282.959 KM nisu konsolidirane.

Međutim, Ministarstvo je sačinilo i Konsolidirani obrazac 2 u kojem je iskazano izvršenje rashoda u ukupnom iznosu od 1.816.259.792 KM, sa napomenom da su iz iznosa ukupnih rashoda isključena sredstva izvršena Proračunom institucija BiH za otplatu duga institucija BiH u iznosu od 5.282.959 KM, jer su ista prikazana i na rashodima institucija i na rashodima za servisiranje vanjskog duga.

U narednoj tablici (Tablica 4.) prikazan je pregled izvršenja proračuna po ekonomskim kategorijama (Obrazac 2 – konsolidirani):

³⁴ Službeni glasnik BiH, broj 42/22

³⁵ Unose se izmjene i dopune po osnovu rebalansa, prestrukturiranja, preraspodjela, pričuve, namjenskih sredstava i dr.

³⁶ Obrazac 2-ZBROJNI OBRAZAC-kolone 7a, 7b, 7c i 7e

R. br.	Opis	Proračun za 2022.	Izmjene i dopune	Korigirani proračun	Izvršenje za 2022.	Razlika (5-6)	% (6/5)
1	2	3	4	5	6	7	8
I.	Tekući izdaci	968.208.000	68.251.859	1.036.459.859	943.322.260	93.137.599	91
II.	Tekući grantovi i transferi	31.498.000	4.291.148	35.789.148	28.866.366	6.922.781	81
III.	Kapitalni grantovi i transferi	985.000	1.806.815	2.791.815	778.801	2.013.014	28
IV.	Izdaci za inozemne kamate	843.000	0	843.000	741.217	101.783	88
V.	Kapitalni izdaci	48.591.000	146.953.579	195.544.579	40.940.988	154.603.591	21
VI.	Vanjske otplate	4.633.000	0	4.633.000	4.541.742	91.258	98
	UKUPNO PRORAČUNSKI KORISNICI I IZRAVNI TRANSFERI S JRT-a (I. do VI.)	1.054.758.000	221.303.401	1.276.061.401	1.019.191.375	256.870.026	80
VII.	Rezerviranja	18.842.000	-18.699.672	142.328	0	142.328	0
A	RASHODI INSTITUCIJA BIH (I. do VII.)	1.073.600.000	202.603.729	1.276.203.729	1.019.191.375	257.012.354	80
B	SERVISIRANJE VANJSKOG DUGA	819.189.119	0	819.189.119	802.351.376	16.837.743	98
C	UKUPNO RASHODI (A+B)	1.892.789.119	202.603.729	2.095.392.848	1.816.259.792	273.850.096	87

Tablica 4. Pregled izvršenja proračuna po ekonomskim kategorijama

Kako je vidljivo iz prethodne tablice, u koloni 6 prikazano je izvršenje proračuna u iznosu od 1.816.259.792 KM.

Ministarstvo, dakle, u dva obrasca sa istom oznakom (Obrazac 2) prikazuje ukupne rashode u različitom iznosu, jer u Obrascu 2-Konsolidirani umanjuje ukupan zbroj za iznos sredstava za otplatu duga po kreditima institucija BiH, iako su ista sadržana u obje kategorije koje se zbrajaju. U tekstualnom dijelu izvješća Ministarstvo se poziva na Obrazac 2 (bez napomene o kom obrascu se radi) te imajući u vidu nastavak teksta i napomene gdje su prikazani izdaci po ekonomskim kategorijama, može se zaključiti da se koriste podaci upravo iz spomenutog obrasca.³⁷ Ukoliko Ministarstvo smatra da je prikazivanje podataka u spomenutom obrascu, koji nije propisan Pravilnikom o financijskom izvješćivanju, korisno i svrsishodno, onda bi podaci trebali biti usuglašeni, tj. iskazani na isti način, uz adekvatne napomene koje oba obrasca već sadrže. Na taj način se kod korisnika izvješća ne bi javljale dileme u pogledu točnosti iskazanih podataka, tj. rashoda.

³⁷ U tekstualnom dijelu izvješća Ministarstvo nije u potpunosti primjenjivalo oznake iz Obrasca 2 Konsolidirani obrazac jer je kod kapitalnih izdataka navelo da su iskazani u Obrascu 2, dio A-II. umjesto na dio A-V.

Prema podacima iz prethodne tablice vidljivo je da je najniži postotak izvršenja rashoda iskazan na poziciji kapitalnih izdataka (21 %). Niska razina izvršenja proračuna na poziciji kapitalnih izdataka je u određenoj mjeri posljedica privremenog financiranja institucija BiH u prvoj polovini 2022. godine. Naime, u navedenom razdoblju nisu se mogli izvršavati novi kapitalni rashodi i izdaci, grantovi i transferi, odnosno kvartalno su se mogli izvršavati tekući rashodi i izdaci u iznosu do ¼ sredstava usvojenog proračuna za 2020. godinu³⁸, te rashodi i izdaci iz donacija, višegodišnjih projekata i drugih namjenskih sredstava. Također, niska razina izvršenja kapitalnih izdataka u određenoj mjeri je i posljedica dugogodišnje neefikasne realizacije višegodišnjih projekata (detaljnije obrazloženo u točki 11.3.1.- Višegodišnja kapitalna ulaganja).

Pregled rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama za 2022. godinu – Obrazac 2 Konsolidirani obrazac i Obrazac 2-Zbrojni obrazac prikazan je u privitku Izvješća.

10. PRIHODI I PRIMICI INSTITUCIJA BIH

U tekstualnom dijelu Izvješća o izvršenju Proračuna institucija BiH navedeno je da ukupni prihodi, primici i financiranje koji su bili na raspolaganju institucijama BiH u 2022. godini iznose **1.112.984.162 KM**, te da navedeni iznos obuhvaća i preneseni višak prihoda iz prethodne godine u iznosu koji je i planiran (**61.711.000 KM**).

Na temelju preporuka Ureda za reviziju, da se obrasci sačinjavaju prema važećem Pravilniku, Ministarstvo je ove godine, uz Izvješće o izvršenju Proračuna, za institucije BiH sačinilo i dva obrasca.

Obrazac 1. - Konsolidirani obrazac koji nije propisan Pravilnikom o financijskom izvješćivanju³⁹, ali prati Tablicu 1 iz Zakona o Proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH, i u istom obrascu, kao i prethodnih godina, iskazan je preneseni višak prihoda iz prethodnih godina kao sredstva koja su na raspolaganju institucijama i koji je, kako se navodi u Izvješću, planiran za pokriće javne potrošnje institucija na razini BiH za 2022. godinu.

Drugi obrazac koji je sačinilo Ministarstvo je Obrazac 1. – Zbrojni obrazac (Pregled prihoda, primitaka i financiranja po ekonomskim kategorijama) koji je propisan Pravilnikom o financijskom izvješćivanju i u istom nije sadržan preneseni višak prihoda iz prethodnih godina.

Pregled prihoda, primitaka i financiranja za 2022. godinu – Obrazac 1 Konsolidirani obrazac i Obrazac 1-Zbrojni obrazac prikazan je u privitku Izvješća.

U navedenim obrascima iskazani su podaci o ostvarenim i planiranim iznosima kako slijedi:

³⁸ Tijekom 2021. godine institucije BiH su financirane na temelju odluka o privremenom financiranju.

³⁹ Pravilnik o financijskom izvješćivanju institucija BiH (Službeni glasnik BiH, br. 25/15 i 91/17)

R.b.	Opis	Proračun za 2022. godinu	Ostvareni kumulativni iznos u 2022. godini	Ostvareni kumulativni iznos u 2021. godini
Obrazac 1. Konsolidirani obrazac				
1	Ukupni prihodi financiranje i primici na raspolaganju institucijama BiH (A+B)	1.073.600.000	1.112.984.162	1.056.921.442
2	Prihodi za servisiranje vanjskog duga	819.189.119	804.650.276	772.821.382
3	UKUPNO (1+2)	1.892.789.119	1.917.634.438	1.829.742.824
4	U obrascu iskazani Ukupni prihodi i financiranje za institucije BiH i servisiranje međunarodnih obveza BiH (A+B+C)	1.892.789.119	1.912.351.479	1.824.431.118
5	Razlika (obrazloženo u napomeni obrasca kao isključenje sredstava izvršenih proračunom za otplatu duga državnih institucija jer su ista iskazana i na prihodima institucija BiH i na prihodima za servisiranje vanjskog duga)	0	5.282.959	5.311.706
Obrazac 1. ZBROJNI OBRAZAC				
6	Ukupni prihodi, primici i financiranje na raspolaganju institucijama (fond 10,20,30 i 50)	1.011.889.000	1.051.273.162	772.821.381
7	Prihodi za servisiranje vanjskog duga (fond 40)	819.189.119	804.650.276	988.746.442
8	UKUPNO (6+7)	1.831.078.119	1.855.923.438	1.761.567.823
9	U obrascu iskazani ukupni prihodi, primici i financiranje	1.831.078.119	1.855.923.438	1.761.567.823
Napomena u obrascu je da su na stavci 19, 72270 - Neplanirane uplate-ostali prihodi (koji su iskazani u iznosu od 11.085.558 KM-fond 10 i 40) iskazani zbrojni (dupli) podaci o kamatama i otplatama 5.282.959 KM na ime izmirivanja obveza vanjskog duga iz Proračuna institucija BiH jer stavke nisu konsolidirane. U 2022. godini neplanirane uplate - ostali prihodi ukupno iznose 5.802.599 KM).				
10	Razlika obrazaca (3-9) preneseni višak iz prethodnih godina	61.711.000	61.711.000	68.175.001

Tablica 5. Pregled prihoda, primitaka i financiranja za 2022. godinu

I u jednom i u drugom obrascu navodi se napomena da stavke nisu konsolidirane i da se odstupanje za 2022. godinu od 5.282.959 KM odnosi na podatke o kamatama i otplatama na ime izmirivanja obveza vanjskog duga iz Proračuna institucija BiH i servisiranje vanjskog duga.

U dijelu B - Ostalo financiranje i primici u obrascu koji je sačinilo Ministarstvo (Obrazac 1. Konsolidirani obrazac) iskazan je ukupan iznos **68.717.394** KM jer je u taj iznos uključen i preneseni višak sredstava iz prethodnih godina (**61.711.000** KM). Preneseni višak sredstava iz prethodnih godina iskazan je kao ostvareni primitak u iznosu koji je planiran (**61.711.000** KM). Kako se radi o obračunskoj kategoriji koja je bila na raspolaganju tijekom godine za pokriće viška rashoda nad prihodima, ista ne bi trebalo da se prikazuje kao ostvareni prihod u 2022. godini u obrascima.

Po pitanju preporuke da je Ministarstvo dužno da se prilikom sačinjavanja izvješća o izvršenju proračuna pridržava odredbi važećeg pravilnika, koje je samo kreiralo, i kojim je propisana forma i sadržaj obrazaca (preporuka broj 10/2021 dane u Tablici 1.), ocijenili smo kako je Ministarstvo poduzelo aktivnosti i pored obrasca koji je sačinjavao prethodnih godina i koji nije propisan, ove godine je sačinio obrazac koji je propisan Pravilnikom. Međutim, Ministarstvo još uvijek prikazuje preneseni višak sredstava iz prethodnih godina u Pregledu prihoda, primitaka i financiranja (Obrazac 1 konsolidirani obrazac) što će biti predmetom daljnjeg praćenja do konačne realizacije.

U skladu s podacima iskazanim u glavnoj knjizi te podacima o prihodima i primicima iskazanim u financijskom izvješću i obrascima, u nastavku dajemo tablični pregled planiranih i ostvarenih prihoda i primitaka (Tablica 6.), s iznosima ostvarenja u odnosu na planirana sredstva, te postocima ostvarenja u odnosu na planirana sredstva.

R.b.	Opis	Proračun za 2022. godinu	Servisiranje vanjskog duga	Ostvareno za financiranje institucija	Ostvareni kumulativni iznos u 2022. godini	Ostvareno u 2021. godini	% (6/3)
1	2	3	4	5	6	7	8
1	PRIHODI OD POREZA	1.684.689.119	796.736.200	865.500.000	1.662.236.200	1.538.222.500	99
	Prihodi od neizravnih poreza za financiranje institucija BiH	865.500.000		865.500.000	865.500.000	780.000.000	100
	Prihodi od neizravnih poreza za financiranje relevantnog duga	819.189.119	796.736.200		796.736.200	758.222.500	97
2	NEPOREZNI PRIHODI	145.398.000	7.914.076	165.346.930	173.261.006	174.827.319	11
	Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	742.000		11.803.406	11.803.406	11.459.960	1591
	Naknade i pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga (uključujući neplanirane uplate-ostale prihode)	138.608.000	7.914.076	144.344.873	152.258.949	156.813.824	110
	Novčane kazne (neporezne prirode)	6.048.000		9.198.652	9.198.652	6.553.535	152
3	TEKUĆI TRANSFERI I DONACIJE	650.000		13.419.838	13.419.838	47.171.905	2064,6
	Primljeni tekući transferi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija - donacije iz inozemstva	0		12.159.138	12.159.138	46.335.641	
	Primljeni tekući transferi od ostalih razina vlasti	650.000		1.260.701	1.260.701	831.319	194,0
	Domaće donacije	0				4.945	
	UKUPNO (1+2+3)	1.830.737.119	804.650.276	1.044.266.768	1.848.917.044	1.760.221.724	

4	KAPITALNI PRIMICI	341.000		7.006.394	7.006.394	1.346.099	2055
	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	341.000		7.006.394	7.006.394	1.346.099	2055
	UKUPNO PRIHODI, PRIMICI I FINANCIRANJE (1+2+3+4)	1.831.078.119	804.650.276	1.051.273.162	1.855.923.438	1.761.567.823	100

Tablica 6. Pregled planiranih i ostvarenih prihoda i primitaka

Ukupni prihodi ostvareni u 2022. godini, bez viška prihoda iz prethodne godine, iznose **1.044.266.768 KM**, dok su prihodi od prodaje osnovnih sredstava iskazani u iznosu od **7.006.394 KM** i u tim iznosima su evidentirani u poslovnim knjigama i u Obrascu 8. Prema tome, ukupni prihodi, financiranje i primici na raspolaganju institucijama BiH iznose **1.051.273.162 KM**.

- Porezni prihodi - prihodi od neizravnih poreza**

Porezni prihodi se odnose na prihode od neizravnih poreza za financiranje institucija BiH koje uplaćuje Uprava za neizravno oporezivanje BiH. Po ovom osnovu su u 2022. godini ostvareni prihodi u planiranom iznosu od **865.500.000 KM**.

- Neporezni prihodi**

Neporezni prihodi su ostvareni u iznosu od **165.346.929 KM** ili **114 %** u odnosu na projekciju od **145.398.000 KM**. Neporezni prihodi predstavljaju prihode koje ostvaruju institucije BiH pri obavljanju redovitih aktivnosti iz svoje nadležnosti.

Neporezni prihodi se odnose na prihode: od administrativnih pristojbi (14.165.108 KM), od sudbenih pristojbi (248.590 KM), od posebnih naknada i pristojbi (64.403.699 KM), od pristojbi i naknada u postupku neizravnog oporezivanja (30.877.341 KM), od osobnih i putnih isprava i registracije vozila u BiH (23.277.664 KM), od financijskih javnih institucija i nefinancijskih javnih poduzeća (10.954.008 KM), od kamata i tečajnih razlika (849.398 KM), od novčanih kazni (9.198.652 KM), te na vlastite prihode (8.200.987 KM) i ostale prihode (3.171.482 KM).

Značajno odstupanje u odnosu na planirana sredstva odnosi se na prihode od financijskih javnih institucija i nefinancijskih javnih poduzeća koji su planirani u iznosu od 239.000 KM, a ostvareni su u ukupnom iznosu od **10.954.008 KM**. Od ukupno ostvarenog iznosa, **454.008 KM** se odnosi na prihode od imovine koji su ostvareni iznajmljivanjem prostora i ostale materijalne imovine, a iznos od **10.500.000 KM** ostvaren je po osnovu uplate naknade tri operatera za izdavanje dozvola za korištenje radiofrekventnog spektra za pružanje usluga putem mobilnih pristupnih sustava. Vijeće ministara je u Odluci o dozvolama za korištenje radiofrekventnog spektra za pružanje usluga putem mobilnih pristupnih sustava⁴⁰ utvrdilo naknadu za dozvolu koja po operateru iznosi 17.500.000 KM i uplaćuje se u pet jednakih rata, u rokovima koji su utvrđeni u odluci. U tijeku 2022. godine, sva tri operatera u BiH su četvrtu ratu uplatila u utvrđenim iznosima od po 3.500.000 KM u ugovorenom roku. Ova sredstva od 10,5 milijuna Ministarstvo ne planira uz obrazloženje da se radi o namjenskim sredstvima i da još uvijek nije donesena odluka o korištenju tih sredstava već se ista samo akumuliraju na računu.

⁴⁰ Službeni glasnik BiH, broj 23/19

PREPORUKA 5

Ministarstvo treba planirati prihode i primitke institucija BiH na temelju realnih ulaznih podataka, te je podatak o prihodu po osnovu Odluke Vijeća ministara o dozvolama za korištenje radiofrekventnog spektra za pružanje usluga putem mobilnih pristupnih sustava potrebno planirati s obzirom na to da su istom određeni iznosi i rokovi za uplate obroka od strane operatera.

Provedbom financijske revizije u institucijama BiH za 2022. godinu konstatirano je da kod većine proračunskih korisnika i dalje postoje slabosti i problemi u segmentu prihoda, odnosno njihovog evidentiranja, sravnjenja sa pomoćnim evidencijama i naplate (Agencija za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka, Središnje izborni povjerenstvo, Direkcija za civilno zrakoplovstvo, Granična policija, Pravobraniteljstvo, Ministarstvo civilnih poslova, Ministarstvo pravde, Ministarstvo komunikacija i prometa, Ministarstvo vanjskih poslova, Služba za poslove sa strancima, Služba za zajedničke poslove, Sud BiH, Uprava za neizravno oporezivanje, Ured za veterinarstvo, Ured za razmatranje žalbi).

U pojedinačnim izvješćima kod proračunskih korisnika konstatirali smo kako većina proračunskih korisnika ne vrši obvezno mjesečno usklađivanje i sravnjenje prihoda sa prihodima iz Glavne knjige trezora koji su evidentirani na njihovom organizacijskom kodu kako je propisano Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH. Također, već duži niz godina nije riješeno pitanje evidentiranja prihoda u slučajevima sudbenog odlučivanja po prekršajnim nalogima (Ministarstvo pravde BiH).

Po pitanju nastavka aktivne suradnje sa proračunskim korisnicima koji ostvaruju prihode, kroz analizu dostavljenih zahtjeva, nadogradnju i omogućavanje korištenja servisa za sravnjenje prihoda (preporuka 10/2020 u Tablici 1.), ocijenili smo kako Ministarstvo poduzima aktivnosti na realizaciji dane preporuke, ali još uvijek postoje nedostaci u načinu na koji se pristupa sravnjenju i praćenju naplate prihoda proračunskih korisnika, te će dana preporuka biti predmetom daljnjeg praćenja do konačne realizacije.

Po pitanju preporuke da Ministarstvo treba obvezati institucije koje ostvaruju prihode od novčanih kazni, sudbenih kazni i troškova sudbenog postupka da u financijskim izvješćima prezentiraju podatke o ukupnim potraživanjima, naplaćenim i nenaplaćenim iznosima (preporuka 9/2021 u Tablici 1.), ocijenili smo kako je Ministarstvo poduzelo aktivnosti i donijelo instrukciju, ali je neophodno da nastavi aktivnosti u cilju iskazivanja točnih iznosa potraživanja naplaćenih i nenaplaćenih novčanih kazni i njihovog ispravnog evidentiranja, što će biti predmetom daljnjeg praćenja do konačne realizacije.

- **Tekući transferi i donacije**

Donacije iz inozemstva: U okviru ovih prihoda evidentiraju se namjenske donacije doznačene iz inozemstva kao pomoć pojedinim institucijama Bosne i Hercegovine. Donacije se stavljaju na raspolaganje institucijama kada donatori izvrše uplate novčanih sredstava. Prihodi od donacija su u 2022. godini ostvareni u iznosu od 12.159.138 KM, a u odnosu na prethodnu godinu iznos donacija je manji za 34.176.503 KM (u prethodnoj godini su uplaćena značajna sredstva Europske komisije za projekat dostupnosti vakcina protiv COVID-19).

Namjenska sredstva - transferi od drugih razina vlasti su realizirana u iznosu od 1.260.701 KM i u odnosu na planirane isti su veći za 610.701 KM. Primljeni transferi odnose se na transfere od Federacije BiH (293.174 KM), transfere od Republike Srpske (152.927 KM), od Brčko distrikta (225.000 KM), kantona (80.000 KM), gradova (259.000 KM) i od općina (250.600 KM), a za financiranje određenih institucija Bosne i Hercegovine.

U 2022. godini planirana su sredstva koja su predviđena za financiranje određenih institucija ili tijela (financiranje Fiskalnog vijeća BiH, rada koordinacijskih odbora vrhovnih revizijskih institucija i središnjih harmonizacijskih jedinica).

Ostalo financiranje i primici iznose **7.006.394 KM** (iskazani su u obrascu 8. kao prihodi od prodaje osnovnih sredstava i obrascu 1. ZBROJNI OBRAZAC kao Kapitalni primici), a obuhvaćaju primitke od sukcesije u iznosu od **2.831.566 KM** i primitke od prodaje stalnih sredstava u iznosu od **4.174.828 KM**.

Primici od sukcesije:

U tijeku 2022. godine ostvareni u primici od sukcesija u iznosu od 2.831.566 KM. Prihodi se odnose na udio Bosne i Hercegovine u prodajnoj vrijednosti nekretnine u Bernu (2.239.456 KM), uplata na ime obeštećenja objekta u Kairu koji je fizički pripao Bosni i Hercegovini (553.246 KM) i prijenos pripadajućeg dijela sredstava sa deviznog računa vrijednosnih papira po Aneksu C Sporazuma o pitanjima sukcesije (38.864 KM).

Primici od prodaje stalnih sredstava:

Ovi primici se uglavnom odnose na prodaju motornih vozila proračunskih korisnika (4.105.931 KM), a najviše primitaka po osnovu prodaje motornih vozila je ostvarilo Ministarstvo obrane BiH (2.913.600 KM).

C – Prihodi za servisiranje vanjskog duga BiH prikazani su u Izvješću o izvršenju Proračuna institucija BiH i međunarodnih obveza BiH u iznosu od 804.650.276 KM koji odgovara podacima u Glavnoj knjizi trezora, ali nisu obuhvaćeni postupcima revizije.

11. RASHODI INSTITUCIJA BIH

Ukupno ostvareni rashodi institucija BiH su iskazani u iznosu od 1.019.191.375 KM, što je za 257.012.354 KM manje u odnosu na korigirani proračun za 2022. godinu.

U Pregledu izvršenja proračuna po proračunskim korisnicima (Obrazac 3) prikazani su sljedeći podaci:

R. br.	Opis	Proračun za 2022.	Izmjene i dopune	Korigirani proračun	Izvršenje za 2022.	Razlika (5-6)	% (6/5)
1	2	3	4	5	6	7	8
I.	Proračunski korisnici	1.028.329.000	219.593.479	1.247.922.479	997.360.445	250.562.034	80
II.	Izravni transferi s JRT	26.429.000	1.709.922	28.138.922	21.830.930	6.307.922	78
III.	Rezerviranja	18.842.000	-18.699.672	142.328	0	142.328	0
	RASHODI INSTITUCIJA BIH (I. do III.)	1.073.600.000	202.603.729	1.276.203.729	1.019.191.375	257.012.354	80

Tablica 7. Pregled izvršenja proračuna po proračunskim korisnicima

Na temelju raspoloživih podataka u narednoj tablici (Tablica 8.) dan je pregled izvršenja proračuna proračunskih korisnika i izravnih transfera s JRT po ekonomskim kategorijama.

R. br.	Opis	Korigirani proračun za 2022.			Izvršenje za 2022. godinu			% (8/5)
		Proračunski korisnici	Izravni transferi	Ukupno (3+4)	Proračunski korisnici	Izravni transferi	Ukupno (6+7)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I.	Tekući izdaci	1.035.353.779	1.106.080	1.036.459.859	942.419.309	902.951	943.322.260	91
II.	Tekući grantovi i transferi	19.645.956	16.143.192	35.789.148	14.138.127	14.728.239	28.866.366	81
III.	Kapitalni grantovi i transferi	2.752.018	39.797	2.791.815	778.801	0	778.801	28
IV.	Izdaci za inozemne kamate	0	843.000	843.000	0	741.217	741.217	88
V.	Kapitalni izdaci	190.170.726	5.373.853	195.544.579	40.024.207	916.781	40.940.988	21
VI.	Vanjske otplate	0	4.633.000	4.633.000	0	4.541.742	4.541.742	98
	UKUPNO (I. do VI.)	1.247.922.479	28.138.922	1.276.061.401	997.360.445	21.830.930	1.019.191.375	80

Tablica 8. Pregled izvršenja proračuna institucija BiH po ekonomskim kategorijama

U daljnjem tekstu navodimo nalaze revizije, kao i određena objelodanjivanja činjenica o značajnim rashodima realiziranim u 2022. godini u točkama koje prate realizaciju prema proračunskim korisnicima iz Obrasca 3 seta financijskih izvješća.

11.1. Tekući izdaci

Tekući izdaci su iskazani u ukupnom iznosu od 943.322.260 KM, što je za 93.137.599 KM manje u odnosu na raspoloživa sredstva za 2022. godinu (1.036.459.859 KM). Ovi izdaci sudjeluju sa 93 % u ukupnim rashodima i izdacima institucija BiH za 2022. godine (1.019.191.375 KM).

U narednoj tablici (Tablica 9.) dan je pregled izvršenja tekućih izdataka institucija BiH po ekonomskim kategorijama.

R. br.	Opis	Proračun za 2022.	Izmjene i dopune	Korigirani budžet	Izvršenje za 2022. godinu	Razlika (5-6)	% (6/5)
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Bruto plaće i naknade	633.383.000	524.615	633.907.615	614.958.739	18.948.876	97
2	Naknade troškova uposlenih	138.388.000	11.139.979	149.527.979	143.595.812	5.932.168	96
3	Putni troškovi	14.882.000	2.651.164	17.533.164	14.156.781	3.376.383	81
4	Izdaci za telefonske i poštanske usluge	8.980.000	-294.364	8.685.636	6.626.172	2.059.464	76
5	Izdaci za energiju i komunalne usluge	19.662.000	4.677.039	24.339.039	23.028.226	1.310.813	95
6	Nabava materijala	38.327.000	17.910.542	56.237.542	35.298.162	20.939.380	63
7	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	10.352.000	1.731.252	12.083.252	10.833.215	1.250.037	90
8	Iznajmljivanje imovine i opreme	25.843.000	1.150.111	26.993.111	26.005.261	987.850	96
9	Izdaci za tekuće održavanje	30.042.000	684.697	30.726.697	18.650.954	12.075.743	61
10	Izdaci za osiguranje i troškove platnog prometa	3.709.000	137.084	3.846.084	3.315.033	531.051	86
11	Ugovorene i druge posebne usluge	44.640.000	27.939.740	72.579.740	46.853.906	25.725.834	65
I	UKUPNO (1 do 11)	968.208.000	68.251.859	1.036.459.859	943.322.260	93.137.599	91

Tablica 9. Pregled tekućih izdataka institucija BiH po ekonomskim kategorijama

11.1.1. Bruto plaće

Zakonom o Proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2022. godinu odobrena su sredstva za bruto plaće i naknade u ukupnom iznosu od 633.383.000 KM. Tijekom godine su uvećana raspoloživa sredstva po osnovu restrukturiranja rashoda, odobrenih sredstava iz tekuće pričuve i sredstva programa posebne namjene u ukupnom iznosu od 524.615 KM.

Prema navedenom, institucije BiH su u 2022. godini raspolagale sredstvima za bruto plaće i naknade u ukupnom iznosu od 633.907.615 KM, a ukupno je realizirano 614.958.739 KM (97 %)⁴¹.

Proračunom je odobreno 23.558 uposlenih, a na 31.12.2022. godine u institucijama BiH je bilo 21.485 uposlenih osoba. Prosječan broj uposlenih u 2022. godini za koje su isplaćene bruto plaće i naknade u institucijama BiH bio je 21.728.

⁴¹ U ukupnim rashodima institucija BiH (1.019.191.375 KM) za 2022. godinu izdaci za bruto plaće i naknade sudjeluju sa 60 %.

Navedeni podaci su preuzeti iz Obrasca 4 - Posebni podaci o plaćama i broju uposlenih i Obrasca 4/1 - Pregled dinamike upošljavanja. Pravilnikom o financijskom izvješćivanju institucija BiH i Instrukcijom Ministarstva financija i trezora BiH za sačinjavanje godišnjeg izvješća o izvršenju proračuna proračunskih korisnika za 2022. godinu⁴² definirane su smjernice za popunjavanje predmetnih obrazaca.

Međutim, u postupcima revizije je uočeno kako su proračunski korisnici na različite načine popunjavali kolonu 2 - Klasifikacija radnog mjesta (uneseni su nazivi radnih mjesta kako su naznačeni u pravilniku o unutarnjem ustroju proračunskog korisnika ili se uneseni zbrojni podaci po koeficijentima kako se pripremaju podaci u okviru procedure podnošenja zahtjeva za dodjelu sredstava iz proračuna za pozicije plaća i naknada troškova uposlenih)⁴³ iako je način popunjavanja definiran Pravilnikom o financijskom izvješćivanju institucija BiH.

Također, proračunski korisnici su na različite načine popunjavali podatke koje su trebali popuniti prema smjernicama danim u Instrukciji Ministarstva i to o odstupanju stvarnog broja uposlenih na 31.12. od broja isplaćenih plaća (neplaćeno odsustvo, bolovanje, prekid radnog odnosa u tijeku prosinca i sl.), o ukupnom broju primljenih i otpuštenih uposlenih po mjesecima, kao i podatak o broju uposlenih na određeno vrijeme (uposleni na projektima i sl.).

Definiranje i osiguranje jednoobraznog načina izvješćivanja o utrošku raspoloživih sredstava na pozicijama plaća i naknada troškova uposlenih predstavlja pouzdan temelj za donošenje zaključaka o načinu realizacije planiranog iznosa i realnijeg planiranja proračuna na predmetnim pozicijama u budućem razdoblju.

PREPORUKA 6

Potrebno je da Ministarstvo definira smjernice koje osiguravaju jednoobrazan način popunjavanja podataka o planiranom i realiziranom broju uposlenih u obrascima koji su sastavni dio seta godišnjeg financijskog izvješća.

Nadzor nad primjenom Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH: Člankom 53. Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH⁴⁴ propisano je da nadzor nad primjenom ovog Zakona vrši Ministarstvo, te da se u slučaju spora između Ministarstva i institucije BiH u svezi s primjenom odredbi ovog Zakona u dijelu koji se odnosi na obračun i isplatu osobnih primanja uposlenih, primjenjuje postojeće rješenje do završetka upravnog postupka kod nadležnog tijela Vijeća ministara BiH.

Navedena odredba je propisana osnovnim tekstom Zakona iz 2008. godine, ali još uvijek nisu definirane jasne i precizne procedure provedbe nadzora od strane Ministarstva, niti je definirano koje tijelo Vijeća ministara BiH je nadležno za vođenje upravnog postupka, te se stoga ne provodi nadzor nad primjenom Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH.

U kontinuitetu smo ukazivali na potrebu rješavanja pitanja provedbe postupka nadzora nad primjenom pravnog okvira koji definira način obračuna i isplate osobnih primanja uposlenih, s obzirom na to da rashodi za plaće i naknade i naknade troškova uposlenih sudjeluju u ukupnim

⁴² Broj: 05-16-2-134-1/23 od 4.1.2023. godine

⁴³ Ministarstvo je sačinilo zbrojni Obrazac 4/1 – Pregled dinamike upošljavanja na način da je u koloni 2 – Klasifikacija radnog mjesta unijelo nazive proračunskih korisnika.

⁴⁴ Službeni glasnik BiH, broj: 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16, 72/17, 25/18, 32/20, 65/20 i 59/22

rashodima institucija BiH u rasponu od 75 % - 80 % na godišnjoj razini, te da su u praksi prisutni određeni slučajevi koje treba rješavati na pravilan i jednoobrazan način kako bi se osigurala primjena osnovnih načela definiranih člankom 3. Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH (ista plaća za isti ili sličan posao, nagrađivanje prema rezultatima rada, transparentnost i dr.).

Navodimo neke od primjera koji ukazuju na potrebu uspostave predmetnog nadzora:

- prisutno je različito tumačenje i primjena odredaba Metodologije za raspoređivanje uposlenog unutar platnog razreda koja je donesena kao podzakonski akt Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH;
- primjena odredaba o dodacima na plaće uposlenih;
- različito postupanje institucija prilikom odobravanja plaćenog odsustva i prekovremenog rada, podnošenja zahtjeva za refundacije bolovanja i sl.

Prema odredbama članka 4. Zakona o ministarstvima i drugim tijelima uprave BiH⁴⁵ ministarstva su tijela uprave koja obavljaju upravne i stručne poslove iz nadležnosti BiH u jednom ili više srodnih područja u kojima u cjelini, ili zakonom odnosno drugim propisom određenom opsegu, neposredno osiguravaju primjenu zakona i drugih propisa i odgovaraju za njihovo izvršavanje. Ministarstva pripremaju zakone i druge propise i opće akte iz svog djelokruga te obavljaju i druge poslove određene posebnim zakonima i drugim propisima. Prema tome, Ministarstvo je nadležno za dostavljanje nadležnim institucijama na usvajanje prijedloga podzakonskog akta koji uređuje nadzor nad primjenom relevantnog pravnog okvira iz oblasti osobnih primanja uposlenih.

PREPORUKA 7

Neophodno je da Ministarstvo sačini prijedlog propisa kojim se uređuje postupak nadzora nad Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama BiH i dostavi ga nadležnim institucijama u daljnju proceduru.

Nadalje, u praksi su i dalje prisutni slučajevi isplate plaća uposlenim na radnim mjestima za koja platni razredi i koeficijenti nisu taksativno navedeni u Zakonu o plaćama i naknadama u institucijama BiH (član Povjerenstva za očuvanje nacionalnih spomenika BiH, ombudsman za zaštitu potrošača u BiH, zamjenik glavnog tajnika u Predsjedništvu BiH)⁴⁶.

Ministarstvo je u ranijem razdoblju dalo izravnu ili neizravnu suglasnost za primjenu koeficijenata za obračun plaća za predmetna radna mjesta i iznijelo stav da će razmotriti prijedlog da isti budu uvršteni u Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH pri izmjeni ovog propisa. Naime, člankom 51. Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH je propisano da platne razrede i koeficijente za radna mjesta u institucijama Bosne i Hercegovine koja nisu postojala u vrijeme donošenja ovog Zakona utvrđuje, na prijedlog institucije, Ministarstvo, u skladu sa načelima iz članka 3. ovog Zakona⁴⁷ i uz primjenu analognih platnih razreda i koeficijenata za postojeća slična radna mjesta. Člankom 3. stavak 1. točka c) Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH definirano je načelo transparentnosti u skladu sa kojim osnovna plaća za svako pojedino radno mjesto mora biti objavljena u Službenom glasniku

⁴⁵ Službeni glasnik BiH, broj 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12, 06/13, 19/16 i 83/17

⁴⁶ Detaljne informacije su dostupne u izvješćima o provedenim revizijama ovih institucija objavljenim na internetskoj stranici www.revizija.gov.ba

⁴⁷ **Ista plaća za isti ili sličan posao:** U skladu sa ovim načelom, uposleni u institucijama BiH koji obavljaju iste ili slične poslove primat će istu osnovnu plaću, odnosno radna mjesta iz različitih institucija BiH na kojima se obavljaju slični poslovi bit će svrstana u isti platni razred (članak 3. stavak 1. točka a).

BiH. Dakle, Ministarstvo je ovlašteno da utvrđuje koeficijente na nova radna mjesta i da osigura da su isti uređeni relevantnim propisima u skladu s načelom transparentnosti.

PREPORUKA 8

Neophodno je da Ministarstvo osigura primjenu načela transparentnosti propisanog Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama BiH, a vezano za novoutvrđene koeficijente za obračun plaća za radna mjesta koja nisu obuhvaćena važećim Zakonom.

Dodatak po osnovu minulog staža

Dodatak na plaću po osnovu radnog staža se, prema Zakonu o plaćama i naknadama u institucijama BiH, obračunava kao dodatak od 0,50 % na osnovnu plaću za svaku započetu godinu efektivnog staža, a najviše do 20 % od osnovne plaće.

Kao i prethodnih godina, tijekom revizijskog ciklusa za 2022. godinu ponovo su uočena neslaganja koja se odnose na radni staž⁴⁸ te obračun dodatka po osnovu radnog staža. Naime, broj godina radnog staža koji je evidentiran u sustavu za obračun plaća (COIP) sadrži i posebni staž te iz tog razloga ne odgovara efektivnom radnom stažu uposlenih što za posljedicu ima uvećan iznos isplaćenog dodatka po ovom osnovu.

Ured za reviziju je u Izvješću o obavljenoj finansijskoj reviziji Izvješća o izvršenju Proračuna institucija BiH za 2021. godinu dao preporuku Ministarstvu koja se odnosila na obvezivanje institucija da izvrše provjeru osnovice za obračun minulog staža te propisivanje načina postupanja u slučajevima više obračunate naknade. Ministarstvo nije poduzimalo aktivnosti na realizaciji preporuke o načinu postupanja institucija u slučajevima više obračunate naknade, odnosno i za staž koji ne spada u minuli. Mada su u Ministarstvu mišljenja da se opisani nedostaci mogu otkloniti izmjenom Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH kroz preciznije definiranje kategorije minulog staža, smatramo kako time neće biti riješen problem sa naplatom više obračunate naknade u prethodnom razdoblju.

PREPORUKA 9

Potrebno je da Ministarstvo obveže institucije da izvrše provjeru osnovice za obračun minulog staža i propiše način postupanja u slučajevima više obračunate naknade.

Neplaćeno odsustvo

U institucijama BiH je već duži niz godina prisutna problematika neplaćenog odsustva osoba zbog imenovanja na mandatne pozicije. Naime, pravo na neplaćeno odsustvo je regulirano Odlukom o uvjetima za korištenje prava na neplaćeno odsustvo i na rad sa skraćenim radnim vremenom. Tako je, između ostalog, propisano da državni službenik, koji nije rukovodeći državni službenik, ima pravo na neplaćeno odsustvo kada mu je potvrđena kandidatura za javnu funkciju na koju se bira izravno ili neizravno u bilo kojem zakonodavnom ili izvršnom tijelu vlasti, ili je imenovan na položaj u bilo kojem zakonodavnom ili izvršnom tijelu vlasti, na bilo kojoj razini u Bosni i Hercegovini.

S obzirom na to da navedenom Odlukom nije ograničen maksimalan broj godina dozvoljenog neplaćenog odsustva, u praksi imamo situaciju da se pojedine osobe nalaze na neplaćenom odsustvu duži niz godina. Imajući u vidu da je nakon isteka mandata osobama omogućen

⁴⁸ Regulatorna agencija za komunikacije BiH

povratak u matičnu instituciju, postoji mogućnost da matična institucija u tom momentu nema realnu potrebu za popunjavanjem tog radnog mjesta. Također, nepopunjavanje upražnjenih pozicija koje imaju veći značaj za kvalitetno obavljanje poslova povećava rizik u pogledu kvalitetnog obavljanja propisane djelatnosti.

Pored navedenog, prisutna je praksa da se prije samog imenovanja na mandatnu poziciju vrši interni premještaj državnih službenika na niže pozicije, odnosno rukovodećih državnih službenika na pozicije državnih službenika kako bi im bilo omogućeno korištenje prava na neplaćeno odsustvo, s obzirom na to da Odlukom o uvjetima za korištenje prava na neplaćeno odsustvo i na rad sa skraćenim radnim vremenom nije omogućeno korištenje neplaćenog odsustva zbog imenovanja na mandatnu poziciju rukovodećim državnim službenicima.

Imajući u vidu naprijed navedeno te da je ista problematika bila prisutna i u ranijem razdoblju, na šta je Ured za reviziju dao preporuke po kojima nije bilo realizacije, smatramo kako i dalje postoji potreba za analizom propisa kojima se definiraju spomenuta prava te poduzmu aktivnosti na donošenju rješenja koja bi istovremeno osigurala kvalitetno obavljanje propisanih djelatnosti institucija, kao i poštivanje prava uposlenih.

PREPORUKA 10

Preporučamo Vijeću ministara BiH da, putem Ministarstva pravde BiH, analizira primjenu propisa vezanih za neplaćeno odsustvo državnih službenika te da smjernice institucijama BiH za pravilnu primjenu relevantnih propisa.

Obavljanje poslova drugog radnog mjesta

Tijekom revizijskog ciklusa za 2022. godinu ponovno su uočeni slučajevi obavljanja poslova drugog radnog mjesta na temelju rješenja rukovoditelja institucije⁴⁹. Zakonom o radu u institucijama BiH, Pravilnikom o internom premještaju i raspoređivanju uposlenika u institucijama BiH, Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH te Pravilnikom o uvjetima i načinu obavljanja internih natječaja, internih i eksternih premještaja državnih službenika u institucijama BiH uređeni su, između ostalog, način i uvjeti premještaja i raspoređivanja uposlenih na radna mjesta iste, više i niže razine. U spomenutim propisima nije predviđena mogućnost raspoređivanja uposlenih putem donošenja rješenja o obavljanju poslova drugog radnog mjesta.

Kao najčešći razlozi ovakvog postupanja navode se potrebe za obavljanjem poslova upražnjenog radnog mjesta kao i stjecanje radnog iskustva na poslovima visoke stručne spreme.

Naime, kao i prethodnih godina, uočena je praksa da državni službenici na temelju rješenja rukovoditelja institucije obavljaju poslove iste, ali i više razine radnog mjesta u odnosu na radno mjesto na koje je državni službenik postavljen rješenjem Agencije za državnu službu BiH i to na način da obavljaju poslove jednog radnog mjesta ili poslove oba radna mjesta.

Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH kao i Pravilnikom o uvjetima i načinu obavljanja internih natječaja, internih i eksternih premještaja državnih službenika u institucijama BiH definirano je da se unapređenje državnih službenika na više radno mjesto u istoj ili drugoj

⁴⁹ Ministarstvo pravde, Ministarstvo vanjskih poslova, Ministarstvo civilnih poslova, Ministarstvo komunikacija i prometa, Ministarstvo sigurnosti, Uprava za neizravno oporezivanje, itd.

instituciji BiH obavlja putem internog ili javnog natječaja te da se interni i eksterni premještanici mogu obavljati samo na slična radna mjesta pod kojima se podrazumijevaju radna mjesta koja se nalaze na istoj razini, te uz prethodno pribavljenu suglasnost Agencije za državnu službu BiH. Imajući u vidu navedeno, može se zaključiti da ovakva praksa raspoređivanja državnih službenika nije predviđena zakonskim i podzakonskim propisima koji reguliraju ovu oblast.

Pored toga, uočena je i praksa da rukovoditelji institucija donose rješenja kojima se uposlenicima koji obavljaju poslove za koje je predviđena srednja stručna sprema, a koji su ranije ili u međuvremenu stekli visoku stručnu spremu, omogućava da, pored obavljanja redovitih poslova, obavljaju i poslove državnih službenika u svrhu stjecanja radnog iskustva na poslovima visoke stručne spreme. Ovakvo postupanje za posljedicu ima neusuglašenost sa zakonskim i podzakonskim propisima koji reguliraju ovu oblast, s obzirom na to da istima nije predviđena ovakva praksa.

Institucije BiH u prethodno opisanim slučajevima imaju različitu praksu prilikom isplate naknada za obavljanje poslova drugog radnog mjesta. Tijekom revizije je uočeno da se isplate vrše na način da se uposlenim koji obavljaju poslove drugog radnog mjesta isplaćuju stimulacije ili naknade za prekovremeni rad na temelju rješenja o odobrenju isplate naknade za prekovremeni rad. Također, prisutna je i praksa da se za obavljanje ovih poslova ne isplaćuje nikakva naknada.

Ured za reviziju je u ranijem razdoblju dao preporuku Vijeću ministara BiH da putem nadležnog Ministarstva pravde razmotri navedena pitanja, međutim, prema usmenim informacijama koje smo tijekom vršenja revizije dobili iz Ministarstva pravde BiH, nisu poduzimane značajne aktivnosti na realizaciji navedene preporuke.

PREPORUKA 11

Vijeće ministara BiH treba da, putem Ministarstva pravde BiH, razmotri pitanje obavljanja poslova drugog radnog mjesta kako bi se osiguralo pravilno postupanje institucija BiH po ovom pitanju.

Radnopravni status imenovanih osoba

Zakonom o radu u institucijama BiH propisano je da radni odnos prestaje po sili zakona kada uposleni navrší 65 godina života i najmanje 20 godina staža osiguranja ili 40 godina staža osiguranja, neovisno o godinama života – danom donošenja rješenja.

Kao i prethodnih godina, ponovno su uočeni slučajevi u kojima su izabrani dužnosnici, nositelji izvršnih funkcija i rukovoditelji institucija u tijeku trajanja mandata ispunili uvjete za odlazak u mirovinu. Kao primjer navodimo članove Komisije za koncesije i dva nositelja pravobraniteljske funkcije koji su stekli uvjete za odlazak u mirovinu navršivši 65 godina života i najmanje 20 godina staža osiguranja, ali nisu umirovljeni.

S obzirom na navedeno, može se zaključiti kako institucije i dalje različito postupaju u pogledu primjene predmetnih odredaba Zakona o radu u institucijama BiH.

Ured za reviziju je u Izvješću o obavljenoj financijskoj reviziji Izvješća o izvršenju Proračuna institucija BiH za 2021. godinu dao preporuku Vijeću ministara BiH da putem nadležnog Ministarstva pravde BiH razmotri ovo pitanje te dostavi naputak institucijama BiH u cilju

pravilnog i zakonitog donošenja rješenja. Međutim, Ministarstvo pravde BiH nije sačinilo navedeni naputak.

PREPORUKA 12

Potrebno je da Vijeće ministara BiH, putem Ministarstva pravde BiH, dostavi naputak institucijama BiH o postupanju prilikom umirovljenja izabranih dužnosnika, nositelja izvršnih funkcija i rukovoditelja institucija koji su u tijeku trajanja mandata ispunili uvjete za odlazak u mirovinu, a sve u cilju dosljedne i neselektivne primjene Zakona o radu u institucijama BiH.

11.1.2. Putni troškovi

Putni troškovi su planirani u ukupnom iznosu od 14.882.000 KM, a ukupno ostvareni izdaci za putne troškove u 2022. godini iznosili su 14.156.781 KM i veći su za oko 4,2 milijuna KM ili 42 % u odnosu na izvršenje istih u prethodnoj godini. Više izvršenje putnih troškova u 2022. godini u odnosu na 2021. godinu evidentno je kod svih institucija na razini Bosne i Hercegovine, jer su putovanja značajno smanjena u prethodnoj godini zbog uvjeta rada prouzrokovanih pandemijom COVID-19, i slobodnog kretanja u 2022. godini.

Od ukupnog iznosa, na putne troškove u zemlji se odnosi 4.080.730,01 KM, a na putne troškove u inozemstvu 10.076.050,94 KM.

Način i postupak ostvarivanja prava uposlenih u institucijama BiH na naknadu za službeno putovanje utvrđen je Odlukom o načinu ostvarivanja prava uposlenih u institucijama BiH na naknadu za službeno putovanje⁵⁰ i Odlukom o visini dnevnica za službena putovanja uposlenim u institucijama BiH⁵¹.

Prethodne godine smo konstatirali kako su postojala različita tumačenja i postupanja proračunskih korisnika-institucija BiH po pitanju isplate 30 % dnevnice koju snosi poslodavac u slučajevima kada organizator puta snosi troškove puta i ishrane (minimalno polupansion) i kada isplaćuje dnevnice za službeni put. U konkretnom primjeru, po tužbi uposlenog Sud BiH je donio presudu da uposlenom ne pripada pravo na dnevnicu iz proračuna institucije, smatrajući kako dnevnicu kao nadoknada stvarnih troškova ne pripada uposleniku i od organizatora i od poslodavca. Ministarstvo nas je informiralo kako je pripremljena izmjena Odluke o načinu i postupku ostvarivanja prava uposlenih u institucijama BiH na naknadu za službeno putovanje koja će biti dostavljena Vijeću ministara BiH.

Po pitanju preporuke da Ministarstvo jasno i nedvosmisleno propiše način postupanja institucija u slučajevima kada organizator isplaćuje dnevnice za službena putovanja (preporuka 17/2021 u Tablici 1.), ocijenili smo kako Ministarstvo poduzima aktivnosti iz ove oblasti, što će biti predmetom daljnjeg praćenja do konačne realizacije.

⁵⁰ Službeni glasnik BiH, broj 6/12 i 10/18

⁵¹ Službeni glasnik BiH, broj 32/07, 6/12 i 42/12

Pored navedenog, na temelju pojedinačnih revizija u institucijama BiH, konstatirali smo kako postoje slučajevi da se uposlenima kojima je odobreno stručno obrazovanje, usavršavanje i obučavanje⁵² za koje organizator snosi troškove, isplaćuju i dnevnice iz proračuna institucije u iznosu od 30 % za razdoblje trajanja školovanja koje, u pojedinim slučajevima, traje i do godinu dana, te situacija u kojoj je uposlenom otvoren putni nalog (za čitavo razdoblje trajanja školovanja) bez isplate dnevnice. U članku 3. spomenute Odluke je navedeno kako naknada obuhvaća i naknadu za službeno putovanje, a u članku 6. kako se obračun i isplata naknade vrši u skladu sa podzakonskim aktom koji regulira ovu oblast. Spomenutom Odlukom, dakle, nije definirano isplaćuju li se troškovi službenog putovanja prilikom odlaska i povratka ili za sve vrijeme trajanja stručnog obrazovanja (školovanja), a dužina trajanja službenog putovanja nije uređena ni Odlukom o načinu ostvarivanja prava uposlenih u institucijama BiH na naknadu za službeno putovanje.

PREPORUKA 13

Potrebno je da Ministarstvo preciznije uredi pitanje troškova službenih putovanja koji su obuhvaćeni naknadom za stručno obrazovanje, usavršavanje i obučavanje.

11.1.3. Korištenje službenih vozila

Vijeće ministara BiH je donijelo Pravilnik o korištenju telefona, Pravilnik o korištenju sredstava za reprezentaciju i Pravilnik o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama Bosne i Hercegovine, koji su u primjeni od 01.01.2015. godine. Navedeni pravilnici Vijeća ministara BiH su, na prijedlog Ministarstva, a na zahtjev pojedinih institucija BiH, u proteklom razdoblju imali određene izmjene i dopune. Izmjenama i dopunama su pojedine institucije izuzete iz primjene Pravilnika, dopunjeni su limiti za mobilne telefone te izvršene dopune u svezi s korištenjem službenih vozila 24 sata dnevno, dopune institucija sa pravom korištenja službenih specijaliziranih vozila i sl. U 2022. godini Vijeće ministara donijelo je Pravilnik o dopuni Pravilnika o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH⁵³ kojim se daje pravo na raspolaganje specijaliziranim vozilima Institutu za mjeriteljstvo BiH. Pravilnik o korištenju telefona i Pravilnik o korištenju sredstava za reprezentaciju u 2022. godini nisu mijenjani ni dopunjavani.

Izdaci za službena vozila: Ukupni izdaci za službena vozila iznose 15.151.656 KM⁵⁴. U odnosu na 2021. godinu ovi izdaci su veći za 2.658.250 KM. Najznačajniji izdaci se odnose na izdatke za gorivo i motorno ulje u iznosu od 8.949.622 KM, materijal i usluge popravke vozila u iznosu od 3.197.378 KM i osiguranje vozila u iznosu od 1.427.578 KM. Najznačajnije povećanje izdataka u odnosu na 2021. godinu se odnosi na izdatke za gorivo i motorno ulje koji su u 2022. godini veći za 1.950.558 KM.

Inicijativa za izmjene Pravilnika o službenim vozilima u institucijama BiH⁵⁵: Vijeće ministara je na 56. sjednici, održanoj 26.10.2022. godine, utvrdilo Odgovor na zastupničku inicijativu iz 2019. godine, zastupnika u Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine BiH⁵⁶ koja se

⁵² Način i postupak ostvarivanja prava uposlenih definirano Odlukom Vijeća ministara BiH o načinu i postupku ostvarivanja prava na naknadu za obrazovanje i stručno usavršavanje u institucijama Bosne i Hercegovine (Odluka VM 210/09)

⁵³ Službeni glasnik BiH, broj 83/22;

⁵⁴ Bez uključenih izdataka za mlazno gorivo koji su sa 31.12.2022. godine iznosili 422.795 KM.

⁵⁵ Preuzeto iz Izvještaja Ministarstva komunikacija i prometa BiH za 2022. godinu;

⁵⁶ Odgovora na poslaničko pitanje je bio na dnevnom redu 3. sjednice Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, održane 31. januara 2023. godine;

odnosila na dopunu Pravilnika o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH na način da se propiše jasno označavanje službenih vozila naljepnicom ili na drugi odgovarajući način kako bi sudionicima u prometu, kao i građanima bilo jasno vidljivo da se radi o službenom vozilu i kojoj instituciji pripada, a sve u svrhu sprečavanja zlouporabe korištenja.

U Odgovoru Vijeća ministara BiH⁵⁷ je navedeno da je Ministarstvo dalo pozitivno mišljenje na inicijativu Ministarstva komunikacija i prometa BiH, te da se obvezalo da će pokrenuti proceduru dopune Pravilnika o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH.

Naime, Ministarstvo komunikacija i prometa BiH je Ministarstvu⁵⁸ dostavilo Inicijativu u kojoj je predložilo uspostavljanje registra koji bi bio objavljen na internetskoj stranici Vijeća ministara BiH, a za njegovo uspostavljanje, vođenje i ažuriranje zadužena Služba za zajedničke poslove institucija BiH. Ministarstvo je podržalo dostavljeni prijedlog uz napomene da će provedba predloženih izmjena dovesti do dodatnih troškova koje je dužna planirati Služba za zajedničke poslove BiH, te da obilježavanje vozila ili formiranje javnog registra službenih vozila institucija BiH otvara mogućnost zlouporabe podataka o čemu treba da se izjasni svaka pojedinačno, odnosno da Službi dostavi suglasnost da se službeno vozilo obuhvati javnim registrom.

Kako je iz naprijed navedenog vidljivo, nadležna ministarstva nisu predložila način obilježavanja službenih vozila, a što je bila osnovna ideja zastupničke inicijative, nego su predložila objavu registra. Napominjemo kako je Vijeće ministara 12.04.2023. godine donijelo Pravilnik o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH⁵⁹ kojim nije obuhvaćena inicijativa zastupnika u Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine BiH iz 2019. godine.

PREPORUKA 14

Potrebno je da Vijeće ministara BiH, putem nadležnih ministarstava (Ministarstvo komunikacija i prometa i Ministarstvo) okonča započete aktivnosti na potpunoj realizaciji Zaključka Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH koji se odnosi na iznalaženje načina za obilježavanje službenih vozila.

11.1.4. Izdaci za usluge reprezentacije

Izdaci za usluge reprezentacije sa 31.12.2022. godine ostvareni su u ukupnom iznosu od 2.243.631 KM i veći su za 460.937 KM u odnosu na 2021. godinu.

Provedenim revizijama u institucijama BiH utvrđeno je kako realizacija ovih izdataka nije vršena na adekvatan način, budući da su nedostajala obrazloženja razloga nastanka troška koja bi se mogla dovesti u svezu sa službenim aktivnostima i opravdanošću trošenja javnih sredstava. Određene institucije su vršile nabave poklon-bonova za uposlene povodom Dana žena ili organizirale novogodišnji ručak/večeru za svoje uposlene. Navedeno postupanje dovodi u

⁵⁷ Sastavni dio Odgovora Vijeća ministara BiH je Inicijativa za dopunu Pravilnika o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH koju je u augustu 2020. godine Ministarstvo komunikacija i prometa BiH uputilo Ministarstvu finansija i trezora BiH i Odgovor Ministarstva finansija i trezora BiH iz februara 2021. godine.

⁵⁸ Ovlašteni obrađivač materijala/Pravilnika o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH;

⁵⁹ Službeni glasnik BiH, broj 34/23;

neravnompravan položaj one institucije i njihove uposlene koji poštuju postojeći pravni okvir. Naime, navedeni trošak nema karakter troška reprezentacije definiran Pravilnikom o korištenju sredstava za reprezentaciju Vijeća ministara BiH.⁶⁰

U pojedinim institucijama se i tijekom 2022. godine vršila nabava poklona kao trošak reprezentacije, a na temelju internih akata institucija kojim su regulirane procedure i pravila primanja i davanja darova. Naime, pojam dara nije reguliran Pravilnikom o korištenju sredstava za reprezentaciju jer se pod pojmom reprezentacije isključivo spominje pravo na korištenje sredstava za ugostiteljske usluge. Ipak, činjenica je da u institucijama BiH postoje realne potrebe u pogledu nabave poklona u određenim i opravdanim slučajevima koji nisu prepoznati u spomenutom Pravilniku. U skladu sa navedenim, u Izvješću o izvršenju Proračuna za 2021. godinu utvrđeno je kako postoji potreba da se navedeno pitanje regulira u cilju kreiranja regulatornog okvira koji će omogućiti realizaciju izdataka za reprezentaciju na način koji će uključivati sve stvarne i opravdane potrebe institucija BiH. Ministarstvo je u ožujku 2023. godine uputilo Vijeću ministara Prijedlog pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o korištenju sredstava za reprezentaciju kojim se regulira pojam poklona kao i procedure i pravila u svezi s primanjem i davanjem darova.

Po pitanju postupanja Ministarstva u dijelu reguliranja procedura i pravila u svezi sa primanjem i davanjem darova u institucijama BiH dali smo jednu preporuku u prethodnoj godini (preporuka 20/2021 u Tablici 1.) te smo ocijenili kako Ministarstvo poduzima aktivnosti koje su prethodno prezentirane, a što će biti predmetom daljnjeg praćenja do okončanja implementiranja.

11.1.5. Troškovi zakupa

Za unajmljivanje imovine i opreme u 2022. godini izdvojeno je ukupno 26.005.261 KM od čega se značajni izdaci odnose na unajmljivanje prostora ili zgrada (12.191.137 KM), unajmljivanje skladišnog prostora (801.974 KM), unajmljivanje parking prostora (391.453 KM), zakup za smještaj telekomunikacijske opreme (348.545 KM), unajmljivanje opreme (606.347 KM), unajmljivanje tornjeva, releja i antenskih stupova (1.761.758 KM), unajmljivanje vodova i digitalnih kanala (945.466 KM), te unajmljivanje stalnih sredstava u obliku prava (8.805.553 KM). U odnosu na 2021. godinu ukupni izdaci za unajmljivanje imovine i opreme su veći za 2.243.940 KM. Na povećanje rashoda utjecale su veće tečajne razlike (US dolar) zbog Microsoft licenci za potrebe institucija BiH i e-Vlade, zatim financiranje diplomatsko-konzularne mreže, kao i povećanje cijene zakupa.

Za pojedine institucije je izvršeno rezerviranje sredstava za rješavanje pitanja trajnog smještaja i to za: Agenciju za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka BiH, Službu za zajedničke poslove za kupnju objekta za smještaj Ureda za reviziju institucija BiH, Upravu za neizravno oporezivanje BiH, Državnu agenciju za istrage i zaštitu i Graničnu policiju BiH. Ukupna osigurana sredstva za nabavu objekata za smještaj iznose 105.995.165 KM. Nijedna institucija BiH u 2022. godini nije riješila pitanje trajnog smještaja, a izdaci za zakup prostora i zgrada u odnosu na prethodnu godinu su uvećani za cca 746.000 KM. Pored navedenih, postoji još uvijek određen broj institucija koje nisu riješile pitanje trajnog smještaja i nemaju rezervirana

⁶⁰ Službeni glasnik BiH, broj 26/14, 78/15, 53/17, 62/17, 1/21 i 63/21

sredstva za te namjene. Također, utvrdili smo kako se, pored plaćanja zakupa za smještaj institucija, plaća i zakup prostora za regionalne centre kao i organizacijske jedinice.

Plaćanje zakupa za institucije koje još uvijek nisu riješile pitanje tajnog smještaja iziskuje značajne troškove, posebno ukoliko uzmemo u obzir trenutno stanje i tendenciju rasta cijena na tržištu nekretnina, što stvara dodatnu neizvjesnost o mogućnosti daljnjeg funkcioniranja određenog broja institucija. Stoga smatramo kako je potrebno poduzeti odgovarajuće mjere kako bi se pitanje trajnog smještaja riješilo za one institucije koje plaćaju zakup za sjedišta kao i za regionalne centre.

PREPORUKA 15

Preporučamo Vijeću ministara da ubrza aktivnosti na rješavanju pitanja trajnog smještaja za one institucije za koje to pitanje još uvijek nije riješeno, imajući u vidu značajne troškove koje institucije imaju pri plaćanju zakupa.

Nadalje, u procesu je rješavanja pitanje poslovne zgrade Obavještajno-sigurnosne agencije koja je kupljena u prethodnom razdoblju, a koja se ne koristi. Budući da navedena zgrada nije odgovarala potrebama Agencije, dana je suglasnost Službi za zajedničke poslove institucija BiH da zgradu dodijeli nekoj drugoj instituciji, ali se ista (na upit Agencije) izjasnila da nema nadležnosti nad navedenim objektom. Za predmetnu zgradu nije utvrđeno u kakvom stanju se točno nalazi i koji iznos finansijskih sredstava je potrebno utrošiti da bi objekt bio spreman za uporabu. Međutim, Agencija je u ožujku 2023. godine obavijestila Službu za zajedničke poslove institucija BiH i Ministarstvo da ima potrebu za dodatnim poslovnim prostorijama što ukazuje na prestanak potrebe da se spomenuti objekt stavi na raspolaganje drugoj instituciji. Prema tome, Agencija je zatražila potporu nadležnih institucija u poduzimanju neophodnih koraka za stavljanje navedene zgrade u uporabu, a samim time i prilagođavanje potrebama Obavještajno-sigurnosne agencije (OSA-e).

Po pitanju navedene zgrade koja je u vlasništvu i evidencijama OSA-e, a koja se ne koristi, dali smo preporuku u prethodnom razdoblju (preporuka 22/2021 u Tablici 1.) te smo ocijenili da OSA poduzima aktivnosti koje su prethodno prezentirane, a što će biti predmetom daljnjeg praćenja do okončanja implementiranja preporuke.

11.1.6. Ugovorene usluge (ugovori o djelu, ugovori o privremenim i povremenim poslovima, upravni odbori i druga tijela u institucijama BiH)

Ugovori o djelu: Izdaci za ugovore o djelu i ugovore o privremenim i povremenim poslovima u 2022. godini iznose 7.761.215 KM od kojih se 5.968.523 KM odnosi na ugovore o djelu, a 1.792.692 KM na ugovore o povremenim i privremenim poslovima. U odnosu na prethodnu godinu navedeni izdaci su veći za 465.335 KM.

Područje upošljavanja u institucijama BiH je regulirano Zakonom o radu u institucijama BiH i Zakonom o državnoj službi BiH. Dakle, popunjavanje sistematiziranih i upražnjenih radnih mjesta, ali i upošljavanje osoba na određeno vrijeme, provodi se putem javnih natječaja prema zakonskim i podzakonskim propisima. Nasuprot tome, upošljavanje po ugovoru o djelu se provodi bez transparentnih procedura angažiranja, odnosno bez provedbe javnog natječaja potpuno zanemarujući načelo transparentnosti. Osobe angažirane putem ugovora o djelu

nemaju status uposlene osobe i ne ostvaruju prava koja proizlaze iz radnog odnosa (pravo na regres, topli obrok i sl.).

Sagledavanjem problematike upošljavanja po ugovorima o djelu u institucijama BiH utvrdili smo sljedeće:

- Ugovori o djelu se zaključuju za obavljanje poslova sistematiziranih radnih mjesta.
- Praksa dugogodišnjeg angažmana osoba po ugovoru o djelu, tijekom cijele godine ili niza godina sa ili bez prekida od par mjeseci.
- U određenom broju slučajeva vodi se i šiht-lista (kao i kod redovito uposlenih osoba), umjesto mjesečnih izvješća o obavljenom poslu.
- Vodi se nekoliko sudbenih postupaka vezano za angažmane po osnovu ugovora o djelu iz prethodnog razdoblja, s tim da je Sud BiH u pojedinačnim presudama utvrdio kako su se osobe angažirane po ugovoru o djelu nalazile u faktičkom radnom odnosu.
- Izvješća o obavljenom poslu često su formalnog karaktera i ne sadržavaju dostatno informacija o stupnju i rezultatu izvršenog posla te, kao takvi, nisu pružali adekvatnu podlogu za ocjenu kvalitete obavljenog posla.
- Angažirani su umirovljenici po ugovoru o djelu nakon prestanka radnog odnosa u institucijama.
- Kombinirano je upošljavanje po ugovoru o djelu i ugovoru o radu tijekom godine, a potom i prijem u stalni radni odnos nakon provedenog javnog natječaja.
- Prisutan je problem utvrđivanja naknade i stručne spreme kao i iskustva potrebnog za konkretan posao.
- Značajan broj ugovora o djelu se odnosi i na angažman osoba za održavanje internetskih stranica, usluge prevođenja i sl.
- Uočeno je da se na službena putovanja odnosno na seminare i obuke upućuju osobe angažirane na temelju ugovora o djelu.
- Angažman osoba koje su već uposlene u institucijama BiH, a iste obavljaju i poslove na temelju ugovora o djelu u drugim institucijama.
- Angažirane su osobe za obavljanje poslova čišćenja službenih prostorija budući da je Služba za zajedničke poslove institucija BiH, kroz dopise upućene na zahtjeve institucija, odgovorila da nije u mogućnosti pružati navedene usluge radi nedostatka osoblja.

Institucije kao „opravdanje“ angažiranja osoba po ugovoru o djelu navode neusvajanje pravilnika o unutarnjem ustroju i sistematizaciji, odlazak uposlenih iz institucija po raznim osnovama kao i poteškoće s kadrom koji nije adekvatne struke ili kapaciteta da odgovori zahtjevima institucije.

Zaključenje ugovora o djelu, odnosno realizacija, isključivo je u nadležnosti institucija koje internim aktima uređuju postupanje prilikom angažmana osoba po ugovoru o djelu (potreba zaključivanja ugovora, poslovi za koje se može zaključiti ugovor o djelu, transparentnost pri izboru osoblja uključujući javno oglašavanje, uspostavljeni kriteriji, odnosno kvalifikacija osoblja, visina naknade i sva druga pitanja koja karakteriziraju sam pojam ugovora o djelu). Međutim, imajući u vidu ulogu Ministarstva, kao institucije koja odobrava sredstva proračunskim korisnicima, smatramo kako ono u značajnoj mjeri može doprinijeti i utjecati na proces unapređenja angažmana na temelju ugovora o djelu. Detaljnim i suštinskim analiziranjem potreba svakog proračunskog korisnika Ministarstvo je u mogućnosti utjecati na

smanjenje troškova odobrenih za ugovore o djelu (posebno za poslove sistematiziranih radnih mjesta). Stoga je više pozornosti potrebno posvetiti odobravanju sredstava za ove namjene.

Poslovi koje obavlja osoba angažirana na temelju ugovora o djelu ne mogu biti poslovi koji se obavljaju u kontinuitetu tijekom čitave godine ili niza godina, kao ni poslovi radnog mjesta u instituciji. Angažiranje osoba po ugovoru o djelu treba provoditi u izuzetnim i hitnim okolnostima kada priroda posla to zahtijeva, poštujući osnovne karakteristike samog ugovora o djelu kao takvoga, ali i uvažavajući načelo transparentnosti u upravljanju proračunskim sredstvima. Naime, Zakonom o obligacijskim odnosima ugovorom o djelu poslenik (poduzimač, izvođač radova) se obvezuje obaviti određeni posao, kao što je izrada ili popravak neke stvari ili izvršenje nekog fizičkog ili intelektualnog rada i sl., a naručitelj se obvezuje da mu za to plati naknadu. Dakle, ugovor o djelu se potpisuje za obavljanje konkretnog posla koji predstavlja „zaokruženu“ cjelinu. Obavljanje poslova po ugovoru o djelu ne mogu biti poslovi koji su redoviti i imaju kontinuitet niti mogu biti poslovi sistematiziranog radnog mjesta, što je u praksi vrlo čest slučaj.

Praksa angažmana na temelju ugovora o djelu u institucijama je prisutna duže vremensko razdoblje, a predmet zaključenih ugovora nisu jednokratni konkretni poslovi. Posljedica navedenog postupanja je neusklađenost sa navedenim propisima i netransparentnost u upošljavanju. Posljedice također mogu biti i eventualni sudbeni sporovi i izdaci koje bi isti prouzrokovali.

PREPORUKA 16

Preporučamo Ministarstvu da, u suradnji s drugim institucijama, ubrza i okonča aktivnosti vezane za izradu i uspostavljanje jedinstvenih pravila i kriterija za angažman vanjskih suradnika na temelju ugovora o djelu.

Ministarstvo je, u odnosu na ranije razdoblje, više pozornosti posvetilo analizi zahtjeva i vodilo računa da svakom proračunskom korisniku skrene pozornost na to da se ugovori o djelu ne zaključuju za poslove sistematiziranih radnih mjesta.

Po pitanju analize zahtjeva proračunskih korisnika na poziciji ugovora o djelu dali smo preporuku u prethodnom razdoblju (preporuka 28/2020 u Tablici 1.) te smo ocijenili kako je Ministarstvo poduzelo aktivnosti koje su prethodno prezentirane, a što će biti predmetom daljnjeg praćenja do okončanja implementiranja.

Upravni i nadzorni odbori, vijeća, povjerenstva i druga radna tijela u institucijama BiH

Izdaci za naknade za rad u upravnim i nadzornim odborima iznose 5.559.341 KM. U odnosu na prethodnu godinu, izdaci su veći za 4.336.663 KM. Povećanje izdataka se najvećim dijelom odnosi na aktivnosti u svezi sa održavanjem općih izbora te povećanje osnovice počev od 30.06.2022. godine.

Izdaci za rad povjerenstava isplaćeni su u iznosu od 603.494 KM i neznatno su veći u odnosu na prethodnu godinu (za 5.229 KM).

Naknada za rad u upravnim odborima, nadzornim i drugim radnim tijelima utvrđuje se podzakonskim aktom koji donosi Vijeće ministara (Odluka o kriterijima za utvrđivanje novčane naknade za rad u upravnim odborima, nadzornim i drugim odborima i drugim radnim tijelima u

ovlasti institucija Bosne i Hercegovine), a na temelju članka 39. Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH. Nadalje je definirano⁶¹ da članovi upravnih odbora, nadzornih i drugih radnih tijela, koji su uposleni u institucijama koje se financiraju iz proračuna institucija BiH, Federacije BiH, Republike Srpske i Brčko distrikta BiH i kantona, izuzimajući visokoškolske ustanove, nemaju pravo na naknadu za rad u takvim tijelima koji obavljaju tijekom radnog vremena. Također je utvrđeno da mjesečna naknada za rad u upravnim odborima, nadzornim i drugim radnim tijelima može iznositi maksimalno do visine osnovice za obračun plaće uposlenima u institucijama Bosne i Hercegovine kao i da ukupna godišnja naknada članu upravnog odbora, nadzornog i drugog radnog tijela može iznositi maksimalno do visine 12 mjesečnih naknada bez obzira na učešće u radu više različitih radnih tijela. Pravila i procedure izvješćivanja o radu navedenih tijela se propisuju aktima kojima se formira neko od navedenih tijela.

Uvidom u pojedinačna izvješća uočili smo kako su kod određenog broja institucija evidentirani slijedeći problemi:

- Problemi isteklih mandata članova upravnih i nadzornih odbora, povjerenstava i drugih tijela: tako, npr., Upravni odbor Instituta za nestale osobe djeluje kao Privremeni odbor od 2016. godine kojom je definirano kako mandat istima traje do imenovanja članova Upravnog odbora. Procedura javnog natječaja još uvijek nije pokrenuta. Također, još uvijek nije riješeno pitanje imenovanja članova Nadzornog odbora Instituta za nestale osobe kojima je mandat istekao još koncem 2010. godine. Vijeće ministara BiH je na sjednici održanoj 5.8.2019. godine, a na temelju urgencije Instituta o isteku mandata članova Nadzornog odbora Instituta, zadužilo Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH da hitno otpočne proceduru izbora članova Nadzornog odbora Instituta. Unatoč tome, još uvijek nisu imenovani novi članovi Nadzornog odbora. Institut je obustavio isplatu naknade preostalim članovima Nadzornog odbora smatrajući kako nema temelja za daljnje održavanje sjednica jer je odbor u nepotpunom sastavu. Naime, prema Poslovniku o radu Nadzornog odbora Instituta, sjednica Nadzornog odbora se može održati samo ako su sjednici prisutni svi članovi odbora.
- Isplaćivane su naknade članovima navedenih odbora i tijela, iako je mandat članovima istekao.
- Rad bez naknade članova Savjetodavnog odbora Agencije za rad i upošljavanje BiH, iako su još 2017. godine predložene izmjene Zakona o Agenciji, putem nadležnog Ministarstva civilnih poslova BiH, u cilju da se definiraju bitna pitanja koja se odnose na rad ovog tijela kao što je naknada za rad članova. Prema raspoloživim informacijama predloženi materijal je upućen Vijeću ministara BiH u proceduru, ali ovo pitanje nije razmatrano.
- Regulatorna Agencija za komunikacije BiH ni u 2022. godini nije uskladila Odluku o utvrđivanju naknade za rad članovima Vijeća s odredbama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH⁶². Naime, Vijeće Agencije je smatralo da nije zasnovano donošenje bilo kakvog akta kojim bi se mijenjala visina naknade, jer je naknada članovima Vijeća utvrđena Odlukom Vijeća ministara BiH o utvrđivanju naknade za rad članovima Vijeća Agencije. Prema navedenoj Odluci, visina naknada iznosi 1.000 KM za predsjedatelja Vijeća, a 900 KM za članove Vijeća Agencije. Međutim, naknada se isplaćuje u skladu sa zakonom odnosno maksimalno do visine osnovice za obračun plaća uposlenima u institucijama BiH. Agencija je u rujnu 2021. godine uputila Vijeću

⁶¹ Članak 39 stavak (3), (4) i (5) Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH.

⁶² Člankom 39. stavak (1) Zakona definirano je da se naknada za rad u upravnim, nadzornim i drugim radnim tijelima utvrđuje podzakonskim aktom koji donosi Vijeće ministara BiH, a člankom 57a definirano je da su institucije BiH bile dužne uskladiti svoje podzakonske akte s člankom 39. ovog Zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

ministara BiH informaciju u svezi s primjenjivosti članka 39. Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH na Vijeće Agencije. U Informaciji Agencija navodi da ne postoji temelj da se odredbe navedenog članka Zakona o plaćama primjenjuju na članove Vijeća Agencije zbog specifičnosti izbora, načina funkcioniranja i financiranja ovoga tijela. Generalno tajništvo Vijeća ministara BiH je aktom od 01.12.2022. godine obavijestilo Agenciju da je Vijeće ministara razmotrilo informaciju u svezi s primjenom članka 39. Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH, ali da ista nije dobila potrebnu većinu ni u prvom ni u drugom krugu glasanja te predloženi zaključci nisu usvojeni.

Na kontu izdataka za rad upravnog i nadzornog odbora evidentirane su i plaće međunarodnih sudaca u Ustavnom sudu BiH u iznosu od 201.204 KM, kao i naknade članovima Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća u iznosu od 260.000 KM.

Dugogodišnji problem uspostavljanja i imenovanja upravnih i nadzornih odbora, povjerenstava i drugih tijela nastavio se i u 2022. godini. Iako smo kroz pojedinačna izvješća o reviziji ukazivali na važnost uspostavljanja funkcionalnih nadzornih i upravnih odbora, u određenom broju institucija isti još uvijek nisu uspostavljeni. Nadležna tijela odgovorna za provedbu postupka imenovanja članova upravnih i nadzornih odbora ista bi trebala vršiti pravodobno kako posljedica neimenovanja ne bi bila otežan i nefunkcionalan rad institucija.

PREPORUKA 17

Nadležna tijela Vijeća ministara i Parlamentarne skupštine, odgovorna za provedbu postupka imenovanja članova upravnih i nadzornih odbora, trebala bi ove postupke vršiti pravodobno, kako posljedica neimenovanja ne bi bila otežan i nefunkcionalan rad institucija.

11.2. Tekući grantovi i transferi realizirani putem proračunskih korisnika

Tekući grantovi i transferi kod proračunskih korisnika planirani su u Zakonu o Proračunu institucija BiH u okviru iznosa od 31.498.000 KM⁶³ koji obuhvaća i tekuće grantove i transfere koji se realiziraju putem izravnih transfera⁶⁴. Korigirani proračun, nakon umanjavanja po osnovu prestrukturiranja, povećanja za namjenska sredstva i pričuvu je iznosio 35.789.148 KM, od čega se na tekuće grantove i transfere za realizaciju putem proračunskih korisnika odnosi iznos od 19.645.956 KM.

Ukupno izvršenje tekućih grantova i transfera iznosilo je 28.866.366 KM. Ukupan iznos realiziranih tekućih grantova Ministarstvo je prikazalo u Obrascu 2 (Konsolidirani i Zbrojni), a u tekstualnom dijelu Izvješća o izvršenju Proračuna je navelo podatke o realizaciji kod proračunskih korisnika i putem izravnih transfera, od čega se na realizaciju kod proračunskih korisnika odnosi iznos od 14.138.127 KM, a na realizaciju putem Izravnih transfera s Jedinistvenog računa trezora iznos od 14.728.239 KM.

Vijeće ministara BiH donijelo je Odluku o kriterijima za raspodjelu tekućih grantova, ali i dalje postoje slučajevi u kojima su prisutni nedostaci u dijelu koji se odnosi na definiranje ugovornih

⁶³ Tablica 2 u Zakonu o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2022. godinu

⁶⁴ Realizacija u nadležnosti Ministarstva (na organizacijskoj jedinici 9999-Trezor)

obveza i prava davatelja i korisnika novčanih sredstava. Naime, na temelju provedenih revizija u institucijama BiH konstatirali smo kako se prilikom dodjele grant sredstava ne definiraju ugovorne obveze i prava davatelja i korisnika novčanih sredstava (način izvješćivanja, rok za izvješćivanje, postupanje ukoliko se traženo izvješće ne dostavi ili odobrena sredstva ne opravdaju), tako da krajnji korisnici sredstava izvješća nisu ni dostavljali. Imajući u vidu kako se radi o javnim sredstvima, mišljenja smo kako je potrebno osigurati sustav kontrole namjenskog utroška odobrenih sredstava, pri tome definirajući način izvješćivanja, pravljenja i dokumentiranja utroška dodijeljenih sredstava.

Po pitanju preciznog definiranja uvjeta i kriterija prilikom pripreme Odluke o kriterijima za raspodjelu sredstava i javnog poziva za dodjelu grant sredstava dali smo preporuku u prethodnom razdoblju (preporuka 30/2020 u Tablici 1.) u smislu potrebe određivanja jasne namjene grant sredstava, zatim definiranja mjerljivih kriterija za izbor korisnika i jasnog načina dokazivanja namjenskog utroška, te smo ocijenili kako su se poduzimale određene aktivnosti, a efekt istih će biti moguće cijiniti u budućem razdoblju. Zbog toga, ranija preporuka će biti predmet daljnjeg praćenja do potvrde potpune usklađenosti postupanja sa važećim propisima.

11.3. Kapitalni izdaci

Zakonom o Proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH odobrena su sredstva za kapitalne izdatke u iznosu od 48.591.000 KM. Odobreni iznos sredstava uvećan je za prestrukturirana sredstva rashoda i tekuću pričuvu (1.757.212 KM), i namjenska sredstva (145.196.367 KM), što ukupno iznosi 146.953.579 KM te je ukupan korigirani proračun (sa uključenim namjenskim sredstvima) iznosio 195.544.579 KM.

Kapitalni izdaci realizirani su u iznosu od 40.940.988 KM⁶⁵ ili 21 % u odnosu na ukupan korigirani proračun.

Pregled odobrenih i realiziranih sredstava prema vrsti kapitalnih izdataka dan je u narednoj tablici (Tablica 10.):

R.br.	Vrsta kapitalnih izdataka	Odobreno proračunom	Prestrukt. i namjenska sredstva	Korigirani proračun	Realizirano	% (6/5)
	2	3	4	5	6	7
1	Nabava zemljišta	500.000	105	500.105	-	0
2	Nabava građevina	12.995.000	87.147.842	100.142.842	7.256.782	7
3	Nabava opreme	24.185.000	42.020.371	66.205.371	25.565.750	39
4	Nabava ostalih stalnih sredstava	4.000	16.000	20.000	19.076	95
5	Nabava stalnih sredstava u obliku prava	7.037.000	4.919.656	11.956.656	6.402.989	54
6	Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	3.870.000	12.849.605	16.719.605	1.696.391	10
	Ukupno za proračunske korisnike	48.591.000	146.953.579	195.544.579	40.940.988	21

Tablica 10. Pregled odobrenih i realiziranih sredstava prema vrsti kapitalnih izdataka

⁶⁵ U iznos su uključeni i višegodišnji kapitalni projekti

Na nizak stupanj realizacije kapitalnih izdataka utjecalo je kasno usvajanje proračuna, što je uzrokovalo prolongiranje procedura javnih nabava za kapitalne projekte u institucijama BiH. Detaljne informacije o realizaciji kapitalnih izdataka po strukturi i po institucijama su navedene u tablicama 6/1 i u tekstualnom dijelu Izvješća o izvršenju Proračuna institucija BiH.

11.3.1. Višegodišnja kapitalna ulaganja

Za realizaciju višegodišnjih projekata su, nakon prijenosa nerealiziranih namjenskih sredstava iz 2021. godine u iznosu od 118.265.179 KM⁶⁶, na raspolaganju bila sredstva u iznosu od 128.569.495 KM. Realizacija višegodišnjih kapitalnih projekata iznosila je 3.912.305 KM ili 3 % u odnosu na plansku veličinu. Neutrošena namjenska sredstva proračuna institucija BiH prenesena su u 2023. godinu u iznosu od 124.657.190 KM.

U narednoj tablici (Tablica 11.) je pregled raspoloživih, realiziranih i neutrošenih sredstava po proračunskim korisnicima:

R.br.	Naziv institucije	Raspoloživa sredstva	Realizirani iznos	Nerealizirani iznos
1	Parlamentarna skupština BiH	1.003.622	0	1.003.622
2	Ministarstvo obrane BiH	9.779.904	1.272.138	8.507.766
3	Direkcija za europske integracije BiH	5.435	0	5.435
4	Ministarstvo vanjskih poslova BiH	4.718.810	187.918	4.530.892
5	Ministarstvo komunikacija i prometa BiH	31.520.000	0	31.520.000
6	Uprava za neizravno oporezivanje BiH	53.958.218	2.084.550	51.873.668
7	Ministarstvo pravde BiH	15.645	0	15.645
8	Ministarstvo sigurnosti	19.671	0	19.671
9	Državna agencija za istrage i zaštitu	7.588.498	2.891	7.585.607
10	Granična policija BiH	2.500.000	7.020	2.492.980
11	Ministarstvo civilnih poslova BiH	797.951	123.852	674.099
12	Agencija za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka	10.317.513	233.936	10.083.577
13	Služba za zajedničke poslove institucija BiH	5.474.414	0	5.474.414
14	Središnje izborno povjerenstvo BiH	33.407	0	33.407
15	Agencija za statistiku BiH	117.573	0	117.573
16	Obavještajno-sigurnosna agencija BiH	59.316	0	59.316
17	Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova	659.518	0	659.518
Ukupno		128.569.495	3.912.305	124.657.190

Tablica 11. Pregled raspoloživih, realiziranih i neutrošenih sredstava po proračunskim korisnicima

Kako se vidi iz prezentiranih podataka, višegodišnji kapitalni projekti su realizirani u niskom postotku. U Izvješću o izvršenju Proračuna su navedeni razlozi kao što su poteškoće prilikom ugovaranja, veće cijena ponuda od raspoloživih sredstava, neispunjavanja uvjeta iz Javnog poziva, uključenosti više stručnih institucija sa različitih razina koje daju suglasnost i odobrenja za pojedine faze projekta, specifičnosti pojedinih projekata, kadrovskih promjena koje su

⁶⁶ Na temelju članka 14. stavak (6) Zakona o financiranju institucija BiH i članka 9. Zakona o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2022. godinu

nastale odlaskom dijela stručnih ljudi, pridržavanja odredbi Zakona o javnim nabavama BiH kao i rješavanja imovinsko-pravnih odnosa za zemljište i objekte, te smo konstatirali kako se ista obrazloženja ponavljaju duži niz godina.

U pojedinačnim izvješćima o reviziji institucija BiH konstatirali smo kako pojedine institucije zadnjih godina nisu poduzimale aktivnosti u cilju realizacije sredstava i pronalaženja adekvatnog rješenja za nabavu objekata (Uprava za neizravno oporezivanje, Agencija za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka, Državna agencija za istrage i zaštitu, Služba za zajedničke poslove) te su dane preporuke navedenim institucijama kako bi se intenzivirala realizacija odobrenih sredstava.

Naputkom o načinu planiranja, odobravanja i realiziranja višegodišnjih kapitalnih projekata u institucijama BiH⁶⁷ su uređene procedure planiranja, odobravanja i realiziranja višegodišnjih projekata u proračunu institucija i međunarodnih obveza BiH te izvješćivanja o realizaciji višegodišnjih projekata. Prema informacijama Ministarstva, informacije o stupnju realizacije projekata institucije su dostavljale Vijeću ministara BiH, ali iste nisu razmatrane.

11.4. Programi posebne namjene

Pod programima posebnih namjena podrazumijevaju se višegodišnji kapitalni projekti, programi financirani iz donatorskih sredstava, programi financirani iz namjenskih sredstava dodijeljenih na temelju posebnih odluka za čiju realizaciju su nadležni proračunski korisnici, sredstva za sufinanciranje IPA projekata te sredstava proračunske pričuve. Ministarstvo je u okviru programa posebne namjene omogućilo evidentiranje rashoda posebnih namjena za koje je zakonom ili odgovarajućim aktom utvrđena obveza posebnog praćenja i evidentiranja, donacija koje su donatori uvjetovali posebnim izvješćivanjem, kao i rashoda posebnih namjena koje predlože proračunski korisnici⁶⁸. Programi posebnih namjena financirani iz namjenskih proračunskih sredstava iskazuju se u okviru fonda 10, a programi posebnih namjena koji se financiraju iz sredstava donacija, udruženih i drugih namjenskih sredstava dodaju se na proračunska sredstva (ukoliko nisu planirani Proračunom).

Ukupno raspoloživa sredstva za ove namjene iznosila su 255.203.560 KM, a realiziran je iznos od 60.181.653 KM (24%).⁶⁹ Od ukupno realiziranog iznosa sredstava programa posebnih namjena na višegodišnje projekte se odnosi 3.912.305 KM⁷⁰, a ostali programi iznose 56.269.348 KM. Ministarstvo je, nakon dostavljenih zahtjeva proračunskih korisnika i usuglašavanja sa stanjem u izvješću o raspoloživim sredstvima, u 2023. godinu prenijelo nerealizirana namjenska sredstva u iznosu od 147.687.158 KM. Detaljne informacije o realizaciji programa posebnih namjena Ministarstvo je navelo u točki 9.1.6 Izvješća o izvršenju Proračuna, a pregled po korisnicima i fondovima naveden je u tablici u okviru točke 11. (Financijski rezultat), jer se radi o namjenskim sredstvima u okviru akumuliranog viška prihoda nad rashodima.

⁶⁷ Naputak Vijeća ministara BiH iz 2021. godine (Službeni glasnik BiH broj 77/21)

⁶⁸ Članak 15. Zakona o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza za 2022. godinu

⁶⁹ Podaci prikazani u Rekapitulaciji programa posebnih namjena institucija BiH za 2022. godinu po proračunskim korisnicima i ekonomskim kategorijama

⁷⁰ Ukupno raspoloživa sredstva VKU u 2022. godini iznose 128.569.495 KM, realizirano je 3.912.305 KM, tako da je preostali iznos od 124.657.190 KM prenesen u 2023. godinu u skladu sa člankom 14. stavak (6) Zakona o financiranju institucija BiH i članka 9. Zakona o Proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza za 2022. godinu, čija će se realizacija nastaviti u 2023. godini.

Za namjenska sredstva u iznosu od 70.843.255 KM koji se odnose na višak prihoda nad rashodima Regulatorne agencije za komunikacije BiH, od UMTS dozvola i dozvola za korištenje radiofrekventnog spektra nisu donesene odluke o rasporedu. Ministarstvo prati realizaciju dodijeljenih sredstava proračunskim korisnicima u okviru programa posebnih namjena, te u skladu sa realiziranom dinamikom predlaže donošenje odgovarajućih odluka za dodjelu novih sredstava proračunskim korisnicima.

Kod realizacije sredstava programa posebnih namjena koja su dodijeljena proračunskim korisnicima utvrđen je nizak stupanj realizacije, a značajnija odstupanja između raspoloživih i realiziranih sredstava odnose se na realizaciju donatorskih sredstava u Ministarstva civilnih poslova BiH (18.943.389 KM) i Uredu koordinatora za reformu javne uprave (10.580.469 KM), te kod namjenski odobrenih sredstava kod Ministarstva vanjskih poslova BiH (6.110.904 KM), Direkcije za civilno zrakoplovstvo BiH (21.248.624 KM). Neutrošena sredstva u navedenim institucijama se odnose na programe i projekte čija se realizacija nastavlja u narednim godinama u skladu sa potpisanim ugovorima i drugim aktima koji definiraju namjenu sredstava i rokove realizacije tih projekata.

Ponovno smo konstatirali kako ni u 2022. godini nije bilo realizacije sredstava u okviru Fonda za reformu javne uprave zbog problematike funkcioniranja Fonda. Iako su u okviru programa posebnih namjena bila raspoloživa sredstva u iznosu od 10.580.469 KM, sredstva nisu iskorištena, a što je Ured reviziju ponovno u 2022. godini istakao kao ključno pitanje u okviru Izvješća o obavljenoj reviziji Ureda koordinatora za reformu javne uprave za 2022. godinu. Fond za reformu javne uprave je pet godina u blokadi iz razloga izostajanja neophodne suradnje nadležnih institucija. Zbog navedenog nije bilo moguće započeti implementiranje projekata koji su prethodno bili odobreni od strane Upravnog odbora Fonda, kao ni započinjanje novih projekata.

Fond ima suštinski značaj za uspostavljanje efikasnog sustava javne uprave i napretka BiH u procesu europskih integracija, te je u tom smislu nužan proaktivan stav svih institucija koje sudjeluju u kreiranju preduvjeta za neometano funkcioniranje i održivost Fonda s posebnim akcentom na preostala neutrošena sredstva Fonda za programe posebnih namjena, koje su donatori i domaće vlasti uplatile u Fond prethodnih godina.

PREPORUKA 18

Vijeće ministara BiH je dužno, u okviru zakonskih nadležnosti, intenzivirati aktivnosti i u suradnji sa drugim nadležnim institucijama konačno ispuniti preduvjete za efikasno i racionalno upravljanje uplaćenim sredstvima u Fond za reformu javne uprave za programe posebnih namjena.

Nadalje, još uvijek nije donesena odluka Vijeća ministara BiH o načinu i visini sredstava za nabavu zgrade za trajni smještaj Direkcije za civilno zrakoplovstvo BiH (u daljnjem tekstu Direkcija) i pored činjenice da su sredstva osigurana. Člankom 13. stavak (2) Zakona o Proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza za 2022. godinu je definirano da će Vijeće ministara BiH donijeti Odluku o načinu nabave i visini sredstava za ove namjene na prijedlog Direkcije. U Zakonu o Proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza za 2023. godinu također je definirano kako će Vijeće ministara donijeti Odluku o načinu nabave i visini sredstava za ove namjene na prijedlog Direkcije. U izvješću o reviziji Direkcije za 2022. godinu je konstatirano kako je Direkcija poduzela određene aktivnosti u pravcu konačnog rješavanja

ovog pitanja u smislu da je početkom 2023. godine povukla raniji prijedlog Odluke dostavljen nadležnom Ministarstvu komunikacija i prometa BiH sa obrazloženjem da se ranije dostavljeni Prijedlog odluke Vijeću ministara BiH povuče iz procedure razmatranja i usvajanja, jer je došlo do značajne promjene cijena nekretnina i izmjena okolnosti u svezi sa smještajem Direkcije. Direkcija smatra kako je potrebno izvršiti dodatne analize, te izraditi novi prijedlog odluke. Ove aktivnosti su u tijeku.

U ranijem razdoblju je dana preporuka o potrebi rješavanja pitanja smještaja Direkcije (preporuka 26/2021 u Tablici 1.) te smo ocijenili kako su nadležne institucije poduzimale aktivnosti koje su prethodno prezentirane, što će biti predmetom daljnjeg praćenja do okončanja implementiranja.

12. IZRAVNI TRANSFERI S JEDINSTVENOG RAČUNA TREZORA

Zakonom o Proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2022. godinu odobrena sredstva za izravne transfere sa Jedinštenog računa trezora BiH iznosila su 26.429.000 KM. Korigirani proračun za izravne transfere uvećan je za tekuću pričuvu i namjenska sredstva od UMTS dozvola u iznosu od 1.709.922 KM, što ukupno iznosi 28.138.922 KM.

Izravni transferi s Jedinštenog računa trezora (JRT) realizirani su u iznosu od 21.830.930 KM ili 78 % u odnosu na korigirani proračun koji uključuje dodatna namjenska sredstva. Iznos realiziranih izravnih transfera sa JRT-a⁷¹ iskazani su po ekonomskim kategorijama (vrsti izdataka) u Obrascu 2.

Realizacija Izravnih transfera se, prema ekonomskim kategorijama, odnosi na tekuće izdatke (902.951 KM)⁷², tekuće grantove i transfere (14.728.239 KM)⁷³, kapitalne izdatke (916.781 KM)⁷⁴, izdatke za inozemne kamate (741.217 KM)⁷⁵ i vanjske otplate (4.541.742 KM)⁷⁶.

Značajniji izdaci prikazani u okviru izravnih transfera odnose se na izdvojena novčana sredstva za povlačenje IPA fondova (3.546.912 KM), isplate obveza po pravosnažnim sudbenim presudama (2.876.479 KM), članarine BiH u međunarodnim organizacijama (6.447.056 KM) i izdaci za inozemne kamate i vanjske otplate (5.282.959 KM)⁷⁷.

- **Isplata obveza po pravosnažnim sudbenim presudama**

Troškovi po osnovu pravosnažnih sudbenih presuda realizirani su u iznosu od 2.876.479 KM i veći su u odnosu na prošlu godinu za 356.397 KM. Po strukturi obveza navedeni iznos se odnosi na glavni dug (1.912.246 KM), kamate (572.816 KM), troškove parničnog postupka (376.953 KM) i troškove izvršnog postupka (14.464 KM).

⁷¹ Strana 171-173 Izvješća Ministarstva o izvršenju Proračuna za 2022. godinu

⁷² Redni brojevi 1-4 iz Obrasca 3 9999-1 Izravni transferi s Jedinštenog računa trezora

⁷³ Redni brojevi 5,6,8,9,10,18 i 19 iz Obrasca 3 9999-1 Izravni transferi s Jedinštenog računa trezora

⁷⁴ Redni broj 14 iz Obrasca 3 9999-1 Izravni transferi s Jedinštenog računa trezora

⁷⁵ Redni brojevi 11,12 i 13 iz Obrasca 3 9999-1 Izravni transferi s Jedinštenog računa trezora

⁷⁶ Redni brojevi 15,16 i 17 iz Obrasca 3 9999-1 Izravni transferi s Jedinštenog računa trezora

⁷⁷ Sredstva za otplatu kredita institucija se doznacavaju na Glavni račun za servisiranje obveza vanjskog državnog duga putem kog se vrši otplata, te su izdaci po ovom osnovu iskazani u okviru izdataka institucija i u okviru otplata vanjskog duga, jer se ne vrši konsolidacija.

Kao i prethodnih godina, pravosnažne sudske presude su se odnosile na sporove iz radnih odnosa, naknade materijalne i nematerijalne štete fizičkim i pravnim osobama, povrede na radu, isplate za razlike plaća i slično. Vrijednosno najveći dio sredstava isplaćen je na temelju presuda koje se odnose na naknade štete za neosnovan boravak u pritvoru, kao i presude iz radnih sporova u svezi sa formacijskim činovima i raspoređivanjem osoblja u Ministarstvu obrane BiH. Iako je 2020. godine usvojen Zakon o izmjeni i dopunama Zakona o plaćama i drugim naknadama u sudbenim i tužiteljskim institucijama na razini BiH, i dalje je prisutan značajan broj sporova koje za temelj imaju isplatu naknada troškova uposlenih u pravosudnim institucijama. Iz godine u godinu isplate po ovom osnovu se smanjuju.

Ministarstvo za razliku od prethodnih izvješća nije realizaciju na ovoj poziciji obrazlagalo u tekstualnom dijelu Izvješća.

PREPORUKA 19

Vijeće ministara, putem nadležnih institucija, treba provesti detaljnu analizu uzroka parničnih i drugih sporova na razini svih institucija BiH.

- **Članarine BiH u međunarodnim organizacijama**

Proračunom za 2022. godinu odobrena su sredstva za plaćanje članarina u međunarodnim organizacijama u iznosu od 6.838.000 KM. Izdaci za kontribucije - članarine sa 31.12.2022. godine iznosile su 6.447.056 KM i više su za 14.109 KM u odnosu na 2021. godinu. Ministarstvo, kao ni prethodnih godina, nije u Izvješću o izvršenju Proračuna institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2022. godinu detaljnije obrazložilo isplate po ovom osnovu.

Prema važećoj Instrukciji ⁷⁸, Ministarstvo vanjskih poslova BiH je zaduženo da planira sredstva za plaćanje članarina u međunarodnim organizacijama, vodi Središnju evidenciju članarina u međunarodnim organizacijama te dostavlja zahtjeve za plaćanje sa pratećom dokumentacijom Ministarstvu. U odnosu na prethodne godine, evidencija koju je uspostavilo Ministarstvo vanjskih poslova BiH je znatno unaprijeđena u smislu da je navedeno razdoblje važenja članarine, datum upućivanja naloga na plaćanje, potvrda o uplati i sl. U evidenciji nije navedeno koja je pravna osnova članstva kao niti nositelj pojedinog članstva, iako je važećom Instrukcijom definirano da Ministarstvo vanjskih poslova prilikom planiranja mora posebno voditi računa o pravnom osnovu za plaćanje, odnosno da je BiH članica međunarodne organizacije za koju se plaća godišnja članarina.

Jedinica unutarnje revizije Ministarstva vanjskih poslova je u izvješću na temu Izvršenje finansijskih obveza za članarine BiH u međunarodnim organizacijama i institucijama koje je obavljeno tijekom 2022. i 2023. godine, identificirala određene slabosti vezane za planiranje, odobravanje plaćanja, sadržaj Središnje evidencije o uplatama članarina te dala određene preporuke čija je realizacija u tijeku.

Između podataka u Središnjoj evidenciji i podataka evidentiranih u Glavnoj knjizi trezora na poziciji izravnih transfera još uvijek postoje određena odstupanja, što znači da se na kraju fiskalne godine ne vrše usuglašavanja između dva ministarstva. Uspostavljanje kompletne,

⁷⁸ Instrukcija o načinu planiranja, vođenja evidencija, plaćanja i izvješćivanja o realiziranim članarinama BiH u međunarodnim organizacijama broj 08-02-2-10149-1/15 od 22.12.2015.

ažurne i pouzdane evidencije koja bi bila periodično usuglašena sa izvršenim plaćanjima je preduvjet za adekvatno planiranje troškova, kontrolu plaćanja te analizu opravdanosti i koristi od plaćanja članarina u međunarodnim organizacijama.

U prethodnom razdoblju dali smo preporuku (preporuka 34/2020 iz Tablice 1.) da Vijeće ministara BiH, putem nadležnog Ministarstva vanjskih poslova BiH i Ministarstva, osigura adekvatnu primjenu Instrukcije o načinu planiranja, vođenju evidencija i izvješćivanju o realiziranim članarinama BiH u međunarodnim organizacijama u cilju uspostavljanja odgovarajuće kontrole podataka o preuzetim obvezama za plaćanje članarina i transparentnog izvješćivanja zainteresiranih strana o koristima od istih. Mada je evidencija koju je uspostavilo Ministarstvo vanjskih poslova BiH znatno unaprijeđena, još uvijek postoje određena odstupanja, zbog čega smo ocijenili kako je realizacija ranije dane preporuke u tijeku i ista će biti predmetom daljnjeg praćenja do konačne realizacije.

13. FINACIJSKI REZULTAT

Razlika između ostvarenih prihoda i primitaka za financiranje institucija BiH (1.051.273.162 KM)⁷⁹ i realiziranih rashoda i izdataka (1.019.191.375 KM)⁸⁰ u 2022. godini iskazana je u iznosu od 32.081.788 KM (za fondove 10, 20, 30, 40 i 50 institucija BiH) i predstavlja višak prihoda nad rashodima institucija BiH. Razlika između ostvarenih prihoda za servisiranje vanjskog duga BiH (804.650.276 KM)⁸¹ i rashoda i izdataka za servisiranje vanjskog duga BiH (802.351.376 KM)⁸² u 2022. godini predstavlja višak prihoda nad rashodima za servisiranje vanjskog duga BiH u iznosu od 2.298.900 KM (odnosi se samo na fond 40).

Prema navedenom, finacijski rezultat tekuće godine je iskazan kao višak prihoda nad rashodima Proračuna institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2022. godinu te u finacijskom izvješću iznosi 34.380.688 KM i odgovara iznosu iskazanom u Glavnoj knjizi.

Na temelju podataka o prenesenom akumuliranom višku prihoda institucija BiH iz prethodnih godina u ukupnom iznosu od 434.644.460 KM, korekcijama izvršenim u tekućoj godini izvršenim prema internim računovodstvenim politikama⁸³ u iznosu od 2.538.811 KM (povrat pristojbi i naknada iz prethodnih godina, povrat preostalih iznosa donacija donatorima, nove obveze po osnovu kreditnih zaduženja i drugo), ostvarenog viška prihoda nad rashodima institucija BiH u iznosu od 32.081.788 KM i ostvarenog viška prihoda nad rashodima za servisiranje vanjskog duga od 2.298.900 KM, utvrđen je ukupan akumulirani višak prihoda institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2022. godinu u ukupnom iznosu od 471.563.959 KM.

U narednoj tablici (Tablica 12.) prikazan je obračun viška prihoda nad rashodima za 2021. godinu i obračun akumuliranog viška prihoda.

⁷⁹ Obrazac 1, dio A i B VI.-VIII.

⁸⁰ Obrazac 2., dio A

⁸¹ Obrazac 1 dio C

⁸² Obrazac 2 dio B

⁸³ Instrukcija o evidentiranju i korekciji knjiženja na kontu 511112 MFT BiH, broj:08-16-1-10-10129-1/16 od 3.12.2016. godine

Red broj	Opis	Iznos u KM
1.	Prihodi institucija BiH u 2022. godini	1.051.273.163
2.	Rashodi institucija BiH u 2022. godini	1.019.191.375
3 (1-2)	Višak prihoda nad rashodima institucija BiH u 2022. godini (financijski rezultat institucija BiH u 2022. godini)	32.081.788
4.	Ostvareni prihodi za servisiranje vanjskog duga u 2022. godini	804.650.276
5.	Realizirani rashodi za servisiranje vanjskog duga u 2022. godini	802.351.376
6 (4-5)	Višak prihoda nad rashodima za servisiranje vanjskog duga u 2022. godini (financijski rezultat ostvaren za servisiranje vanjskog duga u 2021. godini)	2.298.900
7 (3+6)	Ukupan višak prihoda nad rashodima u 2022. godini (financijski rezultat institucija BiH i međunarodnih obveza za 2022. godinu)	34.380.688
8.	Akumulirani i preneseni višak prihoda nad rashodima iz prethodnih godina	434.644.460
8.1	Akumulirani višak prihoda nad rashodima institucija BiH iz prethodnih godina (01.01.2022. godine)	427.549.529
8.2	Akumulirani višak prihoda nad rashodima za servisiranje javnog duga iz prethodnih godina (01.01.2022. godine)	7.094.931
9	Korekcija viška prihoda u tijeku 2022. godine	2.538.811
10 (7+8+9)	UKUPAN AKUMULIRANI VIŠAK PRIHODA 31.12.2022. godine	471.563.959
10.1 (3+8.1+9)	Akumulirani višak prihoda nad rashodima institucija BiH	462.170.128
10.2 (6+8.2.)	Akumulirani višak prihoda nad rashodima za servisiranje javnog duga	9.393.831

Tablica 12. Obračun viška prihoda nad rashodima i obračun akumuliranog viška prihoda za 2022. godinu

Sredstva akumuliranog viška prihoda se koriste u skladu sa važećim propisima kojima je regulirana njihova primjena (Zakon o Proračunu institucija BiH za 2022. godinu, Zakon o financiranju institucija BiH, odluke Vijeća ministara BiH i dr.).

Ukupan akumulirani višak prihoda (471.563.959 KM) se, prema fondovima, odnosi na fond 10-opći fond (323.397.872 KM), fond 20-višak prihoda nad rashodima Regulatorne agencije za komunikacije BiH i Direkcije za civilno zrakoplovstvo (59.403.908 KM), fond 30-sredstva donacija i grantova (38.846.006 KM), fond 40-kreditna, odnosno sredstva za servisiranje vanjskog duga (-16.800.346 KM) i fond 50-sredstva za posebne projekte čija sredstva se koriste za posebne namjene-prihodi od univerzalnih mobilnih telekomunikacijskih sustava (UMTS dozvola), prihodi od radiofrekventnog spektra, sredstva od sukcesije (66.716.519 KM).

14. BILANCA STANJA

Bilanca stanja predstavlja sistemski pregled imovine, obveza i drugih izvora na dan izvješćivanja. Ministarstvo je, u skladu sa Pravilnikom o financijskom izvješćivanju institucija BiH, sačinilo Zbrojnu bilancu stanja. Izvješće je sastavljeno na temelju godišnjih izvješća koje su dostavili proračunski korisnici te podataka koji se generiraju i izravno evidentiraju u Sektoru za trezorsko poslovanje. Izvješće sadrži i analizu bilance stanja na 31.12.2022. godine te analizu stalnih sredstava u obliku stvari i prava.

U Zbrojnoj bilanci stanja iskazana je aktiva u ukupnom iznosu od **1.622.206.919 KM**. Aktivu čine zbroj pozicije Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zaliha u ukupnom iznosu od 672.510.414 KM i pozicije Stalna sredstva u zbrojnom iznosu od 949.696.505 KM.

Pasiva je iskazana u ukupnom iznosu od **1.622.206.919 KM**, a čine je sljedeće pozicije: Kratkoročne obveze i razgraničenja (154.223.786 KM), Dugoročne obveze i razgraničenja (57.864.213 KM) i Izvori sredstava (1.410.118.920 KM).

Zbrojna bilanca stanja koju je sačinilo Ministarstvo je uravnotežena, dok bilance stanja proračunskih korisnika nisu uravnotežene zbog uspostavljenog trezorskog sustava Glavne knjige.

U prilogu Izvješća prikazana je Zbrojna bilanca stanja institucija BiH na 31.12.2022. godine koju je sačinilo Ministarstvo.

14.1. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja

Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zaliha se sastoje od novčanih sredstva (453.901.385 KM), kratkoročnih potraživanja (19.290.371 KM), kratkoročnih plasmana (197.464.791 KM), financijskog i obračunskog odnosa s drugim povezanim jedinicama (321.530 KM) te kratkoročnih razgraničenja (1.532.337 KM).

Kratkoročna potraživanja u zbrojnoj bilanci iznose 19.290.371 KM i za oko 20 % su veća u odnosu na prethodnu godinu. Sastoje se od potraživanja od pravnih osoba (3.501.594 KM), potraživanja od fizičkih osoba (2.566 KM), ostalih potraživanja (16.016.454 KM) i ispravke vrijednosti potraživanja (230.243 KM). Financijski najveća stavka odnosi se na potraživanje u iznosu od oko 8.875.000 KM za udružena sredstva uplaćena u Foreign Military Sales (FMS) Trust fond kod Ministarstva obrane BiH.

Ponovno su kod pojedinih proračunskih korisnika uočene slabosti unutarnjih kontrola vezano za evidentiranje potraživanja, što je detaljnije opisano u izvješćima financijske revizije za 2022. godinu.

Kao primjer navodimo sljedeće slabosti:

- Ministarstvo obrane BiH nije evidentiralo potraživanja na temelju zaključenih ugovora iz prethodnih godina. Prema internim evidencijama Ministarstva obrane BiH, ukupan iznos neevidentiranih potraživanja je oko 10.000.000 KM.

- Kod Ministarstva vanjskih poslova BiH konstatirane su brojne nepravilnosti na poziciji kratkoročnih potraživanja.
- Potraživanja po predmetima koje Pravobraniteljstvo BiH vodi u svom informacijskom sustavu nisu iskazana u poslovnim knjigama Pravobraniteljstva BiH, iako ispunjavaju uvjete za priznavanje i evidentiranje. Uvidom u Izvješće iz softvera u kojem se unose navedena potraživanja, s 31.12.2022. godine ukupan iznos istih je bio preko 10.000.000 KM.
- Sud BiH nije u financijskim izvješćima iskazao podatke o potraživanjima iz svojih pomoćnih evidencija. Prema podacima koje je dostavio Sud BiH, ukupna potraživanja na temelju novčanih kazni u kaznenom postupku za razdoblje 2011. – 2022. godina iznose 36.471.386 KM, od čega je naplaćeno ukupno 10.541.487 KM.

Na temelju svega navedenog, evidentno je kako u Zbrojnoj bilanci stanja na 31.12.2022. godine nisu realno prikazana sva potraživanja, odnosno kako je pozicija kratkoročnih potraživanja podcijenjena za materijalno značajan iznos.

PREPORUKA 20

Ministarstvo treba osmisliti odgovarajući model za knjigovodstveno evidentiranje potraživanja pravosudnih institucija kao i ostalih potraživanja kod institucija kod kojih ista nisu evidentirana u glavnoj knjizi.

Zalihe

Evidentiranje zaliha se, na temelju članaka 57. i 58. Pravilnika o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH, vrši unutar klase 2 samo u cilju kontrole nad njihovom uporabom, a nabava materijala, roba i inventara se evidentira izravno na rashode. Zbog propisanog načina evidentiranja, u bilanci stanja proračunskih korisnika se ne prikazuje vrijednost zaliha materijala i sitnog inventara.

Mada stanje zaliha ne utječe na iskazivanje pozicija u obrascu Bilanca stanja (istovremeno sa evidentiranjem zaliha vrši se i njihova ispravka), značajni iznosi zaliha evidentirani u poslovnim knjigama institucija ukazuju na potrebu veće posvećenosti evidentiranju i upravljanju zalihama.

Važno je napomenuti kako se duži niz godina neefikasno provode aktivnosti vezane za uspostavu ISFU modela zaliha u određenim institucijama (Ministarstvo obrane BiH, SIPA, Služba za zajedničke poslove institucija BiH i dr.).

S obzirom na to da propisima koji reguliraju financijsko izvješćivanje nije propisana obveza objavljivanja informacije o stanju zaliha, u ranijem razdoblju je preporučano da bi isto trebalo propisati. Ministarstvo je u Instrukciji za sačinjavanje godišnjeg izvješća o izvršenju proračuna proračunskih korisnika za 2022. godinu podsjetilo proračunske korisnike na obvezu sačinjavanja zabilješki uz računovodstvena izvješća, te navelo da je uz bilancu stanja između ostalog potrebno sačiniti obrazloženja zaliha. Međutim, proračunski korisnici u svojim izvješćima nisu sačinili odgovarajuće zabilješke o stanju zaliha.

Također, u Godišnjem izvješću o izvršenju proračuna za 2022. godinu nije dano obrazloženje o provedbi aktivnosti na implementiranju ISFU modela zaliha, niti informacija o planiranim aktivnostima po predmetnom pitanju u narednom razdoblju.

PREPORUKA 21

Potrebno je da Ministarstvo propiše obvezu uspostave evidencija i izvješćivanja o stanju zaliha kod proračunskih korisnika.

U zbrojnom obrascu Bilance stanja prikazana su stanja na pozicijama zaliha materijala i robe (235.577 KM) i na zalihama sitnog inventara (-235.577 KM), što je posljedica knjiženja kod pojedinačnih proračunskih korisnika. U pojedinačnim izvješćima smo identificirali i ukazali na navedene nedostatke. Kako su navedene pozicije iskazane u istom iznosu, ali na suprotnim stranama, iskazana stanja nisu utjecala na konačan zbroj pozicije u okviru koje se zbrajaju zalihe u Bilanci stanja Ministarstva.

Kratkoročna razgraničenja u Zbrojnoj bilanci stanja iznose 1.532.337 KM i neznatno su veća u odnosu na prethodnu godinu. Razgraničenja se sastoje od razgraničenih prihoda (655.879 KM), razgraničenih rashoda (853.112 KM) i ostalih razgraničenja (23.346 KM).

Ponovno je na poziciji kratkoročnih razgraničenja, odnosno analitičkim kontima tečajnih razlika (konta 191113 i 191211) evidentiran saldo u ukupnom iznosu od oko 373.000 KM.

Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH predviđeno je da se na kontu 191000 – Kratkoročna razgraničenja, evidentiraju aktivne kamate, zakupnine i druge anticipativne pozicije aktive, kao i pasivne kamate, zakupnine i druge tranzitorne pozicije aktive i to sve na rok do godine dana. Dakle, na ovoj poziciji u bilanci stanja ne bi trebale biti iskazane tečajne razlike. Negativne tečajne razlike bi se trebale evidentirati na kontima rashoda, a pozitivne tečajne razlike na kontima prihoda. Stoga je potrebno preispitati ovakav način evidentiranja tečajnih razlika. Pored toga, s obzirom na to da su na kratkoročnim razgraničenjima iskazana salda koja datiraju iz prethodnih godina, potrebno je preispitati opravdanost evidentiranja ovih razgraničenja i sa aspekta ročnosti.

PREPORUKA 22

U cilju realnog iskazivanja bilančnih pozicija, a u skladu s računovodstvenim propisima, Ministarstvo treba preispitati opravdanost evidentiranja tečajnih razlika na kontima kratkoročnih razgraničenja.

14.2. Stalna sredstva

U Zbrojnoj bilanci stanja iskazana su stalna sredstva u ukupnom iznosu od 949.696.505 KM. Stalna sredstva se sastoje od neotpisane vrijednost osnovnih sredstava (908.389.055 KM), neotpisane vrijednost dugoročnih plasmana (29.212.291 KM) i dugoročnih razgraničenja (12.095.159 KM).

Stalna sredstva

Revizijom proračunskih korisnika u 2022. godini konstatirane su slične slabosti kao i prethodnih godina vezano za evidentiranje stalnih sredstava, a koje su detaljnije opisane u izvješćima financijske revizije proračunskih korisnika za 2022. godinu. Kao primjer navodimo neke značajnije slabosti:

- Ministarstvo obrane BiH još uvijek nije iskazalo vrijednost nepokretne perspektivne imovine koju koristi, održava i u koju ulaže financijska sredstva. Naime, još uvijek nije izvršena procjena nepokretne perspektivne imovine, zbog čega ista nije iskazana u poslovnim knjigama Ministarstva. Zbog toga je pozicija stalnih sredstava u bilanci stanja Ministarstva podcijenjena za nepoznat iznos. Prema računovodstvenim propisima ova imovina bi trebala biti evidentirana kod proračunskog korisnika. Nadalje, Ministarstvo na poziciji sredstava u pripremi iskazuje značajan saldo (oko 28.000.000 KM), iako se radi o sredstvima koja su trebala biti evidentirana na kontima sredstava u uporabi.
- Još uvijek nisu okončane aktivnosti vezane za pitanje točnog evidentiranja vrijednosti građevinskog objekta Parlamentarne skupštine BiH u skladu sa relevantnim propisima. U bilanci stanja Parlamentarne skupštine BiH iskazan je saldo na pozicijama Priprema i izgradnja zgrada (oko 7.150.000 KM) i Priprema i izgradnja trgova i parkova (oko 3.600.000 KM). Paralelno s tim, Služba za zajedničke poslove institucija BiH je na temelju procjene vrijednosti, zgradu Parlamentarne skupštine BiH uknjižila u svoje poslovne knjige još 2012. godine.
- Još uvijek nije riješeno pitanje evidentiranja u poslovnim knjigama zemljišta i objekata u kompleksu gdje su smješteni Sud BiH i druge pravosudne institucije, za koje je pravo vlasništva i korištenja utvrđeno odlukom visokog predstavnika⁸⁴.

Iz naprijed navedenog evidentno je kako u Zbrojnoj bilanci stanja na 31.12.2022. godine nisu realno prikazana sva stalna sredstva, odnosno da je pozicija stalnih sredstava podcijenjena za nepoznat iznos.

PREPORUKA 23

Preporučamo nastavak aktivnosti Ministarstva i nadležnih institucija u cilju pouzdanog i točnog evidentiranja stalnih sredstava

Nenovčane donacije

Pomoći u nenovčanom obliku su nematerijalna sredstva, oprema i materijal za obavljanje djelatnosti proračunskog korisnika o kojima su proračunski korisnici dužni odmah po prijemu informirati Ministarstvo o istom, kao i evidentirati donaciju u Glavnu knjigu trezora i pomoćne knjige stalnih sredstava i inventara. Kapitalna ulaganja iz donacija u naturalnom obliku se, prema Instrukciji Ministarstva za sačinjavanje godišnjeg izvješća o izvršenju proračuna, posebno iskazuju i obrazlažu u godišnjem financijskom izvješću. U pojedinačnim izvješćima o izvršenju proračuna prezentirani su podaci proračunskih korisnika o primljenim naturalnim donacijama u stalnim sredstvima koja se evidentiraju u glavnoj knjizi na stalnim sredstvima i u modulu stalnih sredstava.

Praćenje evidentiranja nenovčanih donacija Ministarstvo je vršilo primarno kroz obrasce izvješćivanja u godišnjim financijskim izvješćima pojedinačno za svaku instituciju i usuglašavalo sa iskazanim stanjima stalnih sredstava. Ministarstvo je propisalo način iskazivanja naturalnih donacija i procedure dostavljanja informacija o donacijama, ali smo konstatairali da kod

⁸⁴ Odlukom visokog predstavnika (broj 44/02 od 16.10.2002. godine, Službeni glasnik BiH, broj: 33/02) utvrđeno je pravo vlasništva i pravo korištenja zgrada i zemljišta u kompleksu u kome je smješten Sud, Tužiteljstvo, Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće BiH i dr. Pravo vlasništva na zgrade, infrastrukturu, pomoćne objekte i zemljište je dodijeljeno Bosni i Hercegovini – Zajedničkim institucijama Bosne i Hercegovine. Objekti i pripadajuće zemljište trajno će se koristiti za smještaj Suda, Tužiteljstva i drugih pravosudnih institucija BiH.

evidentiranja i iskazivanja naturalnih donacija kod pojedinih institucija još uvijek postoje određeni nedostaci.

Po pitanju aktivnosti Ministarstva u pogledu dodatnog reguliranja evidentiranja i praćenja prijema naturalnih donacija dali smo preporuku u prethodnom razdoblju (preporuka 38/2020 u Tablici 1.) te smo ocijenili kako Ministarstvo poduzima aktivnosti koje su prethodno prezentirane, što će biti predmetom daljnjeg praćenja do okončanja implementiranja.

14.3. Dugoročne obveze i razgraničenja

Dugoročne obveze i razgraničenja iznose 57.864.213 KM i neznatno su manje u odnosu na prošlogodišnje obveze. Cjelokupan iznos evidentiran je na organizacijskom kodu Trezor. Dugoročne obveze se sastoje od sljedećih kreditnih zaduženja:

- kreditna sredstva Razvojne banke Vijeća Europe (CEB) za izgradnju državnog zatvora u iznosu od 34.034.075 KM,
- sredstva makrofinancijske pomoći primljena od Europske komisije realizirana za potrebe proračuna institucija BiH u iznosu od 11.734.980 KM,
- sredstva Saudijskog fonda za razvoj namijenjena za Projekt „Obnova stambenih jedinica izbjeglih osoba“ u iznosu od 12.095.158 KM.

14.4. Izvori sredstava

Izvori sredstava iskazani su u iznosu od 1.410.118.920 KM i na razini su prošlogodišnjeg iznosa. Izvori sredstava čine izvori stalnih sredstava (1.346.525.832 KM), ostali izvori sredstava (29.212.290 KM), izvori sredstava pričuva (110 KM) i neraspoređeni višak prihoda nad rashodima za 2022. godinu.

14.5. Popis sredstava

Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH i Naputkom o vršenju popisa imovine i obveza proračunskih korisnika Bosne i Hercegovine⁸⁵ propisana je obveza provedbe redovitog godišnjeg popisa imovine, obveza i potraživanja.

Proračunski korisnici su dužni sačiniti popis imovine, potraživanja i obveza na kraju svake proračunske godine. Cilj popisa je utvrditi stvarno stanje te iskazana knjigovodstvena stanja u poslovnim knjigama svesti na stvarna stanja utvrđena popisom.

Popis kod Ministarstva na organizacijskom kodu Trezor: Ministarstvo je popisalo novčana sredstva na Jedinstvenom računu trezora sa stanjem na 31.12.2022. godine te ostalu imovinu, potraživanja i obveze iskazane u glavnoj knjizi na organizacijskom kodu Trezor. Povjerenstvo je nakon provedenog popisa konstatiralo kako nema značajnijih odstupanja u stanju sredstava utvrđenog popisom u odnosu na stanja iskazana u glavnoj knjizi.

⁸⁵ Broj: 01-St4-50-6438/04 od 08.12.2004. godine

Međutim, konstatirali smo kako Ministarstvo, nakon okončanog popisa i podnošenja izvješća popisnog povjerenstva, nije razmatralo niti donijelo odluku u svezi sa Izvješćem o izvršenom popisu novčanih sredstava na Jedinstvenom računu trezora na 31.12.2022. godine i popisu imovine, potraživanja i obveza na organizacijskom kodu Trezor.

PREPORUKA 24

Ministarstvo treba, nakon okončanja popisnih aktivnosti, razmotriti izvješće popisnog povjerenstva te donijeti odgovarajuće odluke o rezultatima popisa.

14.6. Vanbilančna evidencija

U skladu sa Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH, u vanbilančnoj evidenciji evidentiraju se poslovni događaji koji nemaju izravan utjecaj na sredstva i izvore sredstava već otvaraju mogućnost za takve utjecaje u budućnosti.

Na 31.12.2022. godine u vanbilančnoj evidenciji iskazana su uvjetna potraživanja u iznosu od 260.140.302 KM. Uvjetna potraživanja se odnose na stanje sredstava OPEC-a i potprojekta stambenog zbrinjavanja u iznosu od 46.062.220 KM (sredstva na bankovnim računima Fonda za povratak koji nisu u okviru Jedinstvenog računa trezora, a odnose se na projekte stambenog zbrinjavanja), uvjetna sredstva OPEC fonda i potprojekta stambenog zbrinjavanja u iznosu od 199.487.410 KM (realizacija projekata održivog povratka u posljednjih devet godina), kamate i proviziju po navedenom projektu u iznosu od 277.675 KM te stalnu imovinu Uprave za neizravno oporezivanje BiH koja se odnosi na zaostali dio neriješenih imovinskih prava Uprave za neizravno oporezivanje BiH sa bivšim carinskim upravama nabavne vrijednosti 22.030.659 KM i ispravke vrijednosti 7.717.662 KM. U okviru vanbilančne evidencije evidentirana su također i uvjetna potraživanja za vanjski dug u iznosu od 8.551.186.630 KM, kao i uvjetne obveze u istom iznosu.

Uvjetne obveze iskazane su u vrijednosti od 260.140.302 KM, a najznačajniji iznosi se odnose na priliv sredstava OPEC-a i potprojekta stambenog zbrinjavanja Fonda za povratak (243.125.527 KM), uvjetne obveze po istom osnovu (2.701.730 KM), kao i stalnu imovinu Uprave za neizravno oporezivanje BiH koja se odnosi na zaostali dio neriješenih imovinskih prava Uprave za neizravno oporezivanje BiH sa bivšim carinskim upravama sadašnje vrijednosti 14.312.997 KM.

Ministarstvo u zabilješkama uz financijska izvješća o izvršenju proračuna institucija BiH nije dalo obrazloženja za pozicije vanbilančne evidencije. Iako navedeno nije definirano Zakonom o financiranju institucija BiH kao ni Pravilnikom o financijskom izvješćivanju institucija BiH, isto ne treba biti smetnja da se, u cilju transparentnosti izvješćivanja, navedu i podaci o sadržaju vanbilančne evidencije.

14.7. Upravljanje državnom imovinom kojom raspolažu ili koju koriste institucije BiH

Zakonom o ministarstvima i drugim tijelima uprave BiH jedna od nadležnosti Ministarstva jeste upravljanje imovinom u vlasništvu institucija BiH, ali s obzirom na to da ne postoji legislativa koja uređuje pitanje državne imovine, Ministarstvo još uvijek ne može vršiti svoju zakonsku nadležnost. Stav Ministarstva je da je za propise iz oblasti državne imovine nadležno Povjerenstvo za državnu imovinu. U 2022. godini nije bilo značajnijih aktivnosti po pitanju reguliranja pitanja vezanih za državnu imovinu, odnosno nije postignut napredak u postizanju održivog rješenja pitanja državne imovine.

Povjerenstvo za državnu imovinu, koje je osnovalo Vijeće ministara⁸⁶, zaduženo je za izradu kriterija za utvrđivanje državne imovine i njenu raspodjelu između Bosne i Hercegovine, entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i za donošenje propisa o upravljanju tom imovinom, te za predlaganje nacrta zakona o pravima vlasništva i upravljanja državnom imovinom. Članovi Povjerenstva za državnu imovinu su predstavnici svih relevantnih institucija sa razine institucija BiH, entiteta i Brčko distrikta.

Odlukom o osnivanju Povjerenstva za državnu imovinu iz 2004. godine u članku 10. je propisano kako je Povjerenstvo dužno do 30. svibnja 2005. godine izraditi završno izvješće o radu za predsjedatelja Vijeća ministara i/ili ponuditi nacрте odgovarajućih zakonskih akata u istom roku.

Povjerenstvo za državnu imovinu nije uspjelo postići suglasnost (konsenzus) u svezi s pitanjima i zadacima koji su pred isto postavljeni te je stanje nepromijenjeno u odnosu na prethodne godine. U skladu s tim, Vijeće ministara je produžavalo rok za izvršenje zadataka koji su dodijeljeni Povjerenstvu za državnu imovinu, odnosno više puta je mijenjalo zadani rok u članku 10. Odluke o osnivanju Povjerenstva za državnu imovinu⁸⁷.

Posljednjom Odlukom Vijeće ministara⁸⁸ je, produženjem roka za ispunjavanje zadataka iz nadležnosti Povjerenstva do 31. ožujka 2022. godine, još jednom potvrdilo opredijeljenost da Povjerenstvo treba izvršiti dodijeljene zadatke. Međutim, i taj rok je istekao bez rada Povjerenstva i značajnijih pomaka po ovom pitanju.

U takvim okolnostima i dalje je na snazi Zakon o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom iz 2005. godine sa izmjenama i dopunama⁸⁹.

Pored toga, problem vojne imovine još uvijek nije riješen. Naime, nepokretna perspektivna vojna imovina još uvijek nije procijenjena niti evidentirana u financijskim izvješćima Ministarstva obrane BiH, a samo dio imovine je uknjižen u zemljišne knjige. Značajan dio nepokretne

⁸⁶ Odluka Vijeća ministara broj 305/04 od 16.12.2004. godine (Službeni glasnik BiH broj 10/05),

⁸⁷ Odluka o izmjeni Odluke o osnivanju Povjerenstva za državnu imovinu, utvrđivanje i raspodjelu državne imovine, određivanje prava i obveza Bosne i Hercegovine, entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u upravljanju državnom imovinom (Službeni glasnik BiH broj: 10/05, 18/05, 69/05, 70/05, 58/18, 69/20)

⁸⁸ Službeni glasnik BiH broj 41/21 od 2.7.2021. godine: Odluka o izmjeni odluke o osnivanju Povjerenstva za državnu imovinu, utvrđivanje i raspodjelu državne imovine, određivanje prava i obveza Bosne i Hercegovine, entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u upravljanju državnom imovinom, VM broj 123/21 od 26. svibnja 2021. godine

⁸⁹ Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br., 18/05, 29/06, 85/06, 32/07, 41/07, 74/07, 99/07, 58/08 i 22/22.

neperspektivne imovine još uvijek nije preuzet od strane entitetskih (kantonalnih ili općinskih vlasti), što u mnogome opterećuje funkcioniranje Ministarstva obrane BiH.

S obzirom na to da Povjerenstvo za državnu imovnu nije riješilo ključna pitanja vezana za državnu imovnu za koje je od strane Vijeća ministara zaduženo Pravobraniteljstvo BiH, čija je jedna od osnovnih nadležnosti pravna zaštita imovine i imovinskih interesa Bosne i Hercegovine praktično nema efikasnih sredstava za poduzimanje pravnih radnji u zaštiti imovine za koju je ta zaštita neophodna. Postojeće stanje uzrokuje pravne sporove i stvara pravnu nesigurnost kao i probleme i rizike u svezi s realnim iskazivanjem bilančnih pozicija, kvalitetnog obavljanja popisa, raspolaganja i upravljanja imovinom.

PREPORUKA 25

Potrebno je da Vijeće ministara, kao osnivač, Povjerenstvu za državnu imovinu aktualizira rješavanje pitanja koja su stavljena u nadležnost Povjerenstva kako bi se na taj način i imovina kojom raspolažu ili koju koriste institucije BiH stavila u funkciju i zaštitila od svih potencijalnih rizika.

15. IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA

Izvjeshće o novčanim tijekovima prikazuje tijekove novca i novčanih ekvivalenata te pruža korisnicima izvješća informacije o novčanim prilivima i odlivima u tijeku jednog obračunskog razdoblja. Osnovni cilj sastavljanja Izvješća o novčanim tijekovima je prezentiranje načina na koji institucije BiH dolaze do gotovine i ekvivalenata gotovine i na koji način ih koriste. Prilikom sastavljanja izvješća prihodi i rashodi se prevode u prilive i odlive novca, a prilivi i odlivi iz osnova financiranja (zajmovi, udjeli i sl.) se uzimaju u iznosu koji je knjižen na odgovarajućim kontima klase 8. Izvješće o novčanim tijekovima sačinjeno je izravnom metodom pri čemu su prilivi i odlivi razvrstani prema vrsti aktivnosti po kojoj su nastali (poslovna, investicijska i financijska aktivnost).

U Zbrojnom izvješću o novčanim tijekovima za razdoblje izvješćivanja 01.01. do 31.12.2022. godine, iskazan je saldo gotovine na početku godine u iznosu od 564.526.331 KM, što odgovara završnom saldu novčanih sredstava iz prethodne godine. Saldo gotovine na kraju godine iskazan je u iznosu od 453.901.384 KM, što odgovara stanju iskazanih novčanih sredstava u glavnoj knjizi (grupa konta 11). Prilivi gotovine po svim vrstama aktivnosti iskazani su u iznosu od 1.855.923.438 KM, a ukupni odlivi gotovine u iznosu od 1.966.548.385 KM. Razlika ukupnih priliva i odliva gotovine predstavlja neto odlive gotovine u iznosu od 110.624.947 KM.

Izvješće o financijskim tijekovima je kreirano na bazi raspoloživih podataka iz Glavne knjige. Iskazan je negativan neto novčani tijek u iznosu od 110.624.947 KM koji odgovara razlici između stanja gotovine na početku i stanja na kraju obračunskog razdoblja. U zbrojnom obrascu Bilance stanja, na poziciji novčanih sredstava iskazan je iznos koji odgovara pozicijama iz zbrojnog obrasca Izvješća o novčanim tijekovima.

Ministarstvo je u Izvješću o izvršenju Proračuna institucija za 2022. godinu, kroz pozicije prihoda i priliva i analize bilance stanja, djelomično obrazložilo izvršenja iskazanih stanja za određene vrste novčanih tijekova.

Po pitanju obrazloženja iskazanih stanja po vrstama novčanih tijekova iz poslovnih aktivnosti, aktivnosti investiranja i aktivnosti financiranja u cilju pouzdanog financijskog izvješćivanja dali smo preporuku u prethodnom razdoblju (preporuka 40/2020 u Tablici 1.) te smo ocijenili kako Ministarstvo poduzima aktivnosti koje su prethodno prezentirane, što će biti predmetom daljnjeg praćenja do okončanja implementiranja.

16. UPRAVLJANJE JEDINSTVENIM RAČUNOM TREZORA

Zakonom o financiranju institucija BiH⁹⁰ je utvrđeno kako se Jedinstveni račun trezora sastoji od depozitnog računa, jednog ili više transakcijskih računa kao i posebnih računa potrebnih za upravljanje dugom i međunarodnim ugovorima. Uz to, Ministarstvo može otvoriti i dopunske račune koji će biti sastavni dio Jedinstvenog računa trezora. Depozitni račun je jedan ili više računa otvorenih kod poslovnih banaka i Centralne banke BiH koji su namijenjeni za prikupljanje prihoda za institucije BiH. Transakcijski računi su računi otvoreni u poslovnim bankama preko kojih se svakodnevno isplaćuju rashodi proračunskih korisnika i sa kojima je Ministarstvo zaključilo ugovore o nabavi usluga platnog prometa za institucije BiH. Internim aktom Ministarstva iz 2016. godine propisano je kako se donos sredstava na transakcijski račun vrši nalogom Ministarstva u iznosu koji je jednak iznosu obveze koja se plaća sa transakcijskog računa.⁹¹ Ugovorima sa poslovnim bankama je predviđen automatski prijenos sredstava sa depozitnog na transakcijske račune.

Računi i plaćanja sa JRT-a: Plaćanje obveza proračunskih korisnika i podizanje gotovine za potrebe proračunskih korisnika vršeno je putem transakcijskih i gotovinskih računa u bankama sa kojima su na snazi bili ranije zaključeni ugovori. Sredstva sa depozitnih računa na kojima se vrši prikupljanje javnih prihoda prenose se na transakcijske račune i naredni dan se prenose sa transakcijskog računa na glavni račun kod Centralne banke BiH i time anulira saldo po tom osnovu. U pojedinom slučaju na transakcijskim računima kod pojedinih banaka postoji saldo koji se odnosi na naloge za plaćanje koji nisu izvršeni na dan kada su povučena sredstva za njihovo izvršavanje, ali su izvršeni u narednom razdoblju. Nije izvršen prijenos sredstava u cijelosti na glavni račun, prenesen je manji iznos u odnosu na obveze koje je trebalo realizirati i razlika sredstva se uzela u obzir kod narednog povlačenja sredstava sa glavnog računa radi izvršavanja naloga za plaćanje.

U skladu sa prethodno navedenim, nije u cijelosti primijenjena interna instrukcija pri postojanju viška sredstava između naloga za prijenos sredstava na transakcijske račune i realiziranih naloga⁹², pa ih Ministarstvo prateći raspoloživa sredstva na računu koristi kod izvršavanja narednih naloga.

U akcijskom planu postupanja po nalazima i preporukama iz Izvješća o reviziji Proračuna institucija BiH za 2021. godinu, Ministarstvo je navelo da prati stanja sredstava na računima kod poslovnih banaka i u skladu s tim primjenjuje načelo nultog salda koliko je bilo moguće te smatraju da instrukcija nultog salda nije toliko primjenljiva s obzirom na okolnosti koje su nastupile u odnosu na vrijeme donošenja ove instrukcije.

⁹⁰ Službeni glasnik BiH, br. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13.

⁹¹ Instrukcija Ministarstva o nultim stanjima na transakcijskim računima kod poslovnih banaka, načinu i rokovima podizanja gotovine sa transakcijskih računa, broj 08-02-2-8798-1/16 od 25.10.2016. godine.

⁹² Internom instrukcijom je propisano da se eventualni višak sredstava na temelju povrata sredstava za nerealizirane naloge ili po drugom osnovu u odnosu na iznos sredstava koji je prenesen sa depozitnog računa isti dan prenosi na račun kod Centralne banke.

Po pitanju postupanja Ministarstva u skladu sa internom instrukcijom pri postojanju viška sredstava između naloga za prijenos sredstava na transakcijske račune i realiziranih naloga dali smo preporuku u prethodnoj godini (preporuka 35/20 u Tablici 1.) te smo ocijenili kako Ministarstvo poduzima aktivnosti koje su prethodno prezentirane, a što će biti predmetom daljnjeg praćenja do okončanja implementiranja.

Salda iz ranijih godina: Na temelju informacije Ministarstva te pregledom bankovnih računa i podataka o datumu izvoda po kome je evidentirana zadnja promjena na računu, u pojedinačnim slučajevima, postoji iskazano stanje računa koje se nije mijenjalo duže vremensko razdoblje. Radi se o namjenski otvorenim računima preko kojih su realizirane uplate donatorskih sredstava ili su izvršene namjenske uplate po drugim osnovama. Neki od projekata na temelju kojih su uplaćena sredstva na pojedinim računima još uvijek nisu okončani ili još uvijek nije riješen status sredstava, zbog čega postoji potreba da se ovi računi i dalje vode kao zasebni računi. Pojedini računi duže vremensko razdoblje nemaju prometa gdje zadnje promjene datiraju iz 2014. godine ili nemaju salda, odnosno stanje na istim iznosi 0,00 KM. Centralna banka BiH redovito dostavlja izvješća Ministarstvu o pregledu stanja proračunskih i vanproračunskih računa koji nemaju saldo, odnosno stanje na istim je 0,00 KM i sugeriraju Ministarstvu da, ukoliko su projekti završeni ili računi neće više imati prometa, dostave zahtjev za zatvaranje istih. Ministarstvo je i ove godine slalo upite proračunskim korisnicima za čije potrebe su otvoreni podračuni je li potrebno i dalje vođenje neaktivnih podračuna, gdje su nakon njihovog odgovora i dane instrukcije izvršena zatvaranja istih. U pojedinim slučajevima korisnici spomenutih računa su odgovorili da postoji potreba za njihovim vođenjem tako da su isti još uvijek aktivni, dok pojedine institucije nisu dostavile svoje odgovore.

Po pitanju postupanja Ministarstva prilikom vođenja neaktivnih podračuna i podračuna na kojima je saldo 0 KM, a koji su otvoreni na zahtjev proračunskih korisnika dali smo preporuku u prethodnoj godini (preporuka 36/20 u Tablici 1.) te smo ocijenili kako Ministarstvo poduzima aktivnosti koje su prethodno prezentirane, a što će biti predmetom daljnjeg praćenja do okončanja implementiranja.

Izbor poslovnih banaka: U rujnu 2022. godine pokrenuta je procedura za izbor poslovnih banaka za pružanje usluga za institucije BiH koje se odnose na prikupljanja javnih prihoda, isplate sredstava u zemlji i inozemstvu i izvješćivanje o uplatama i isplatama javnih prihoda i izvršenim isplatama sa transakcijskih računa. Procedura je provedena primjenom Zakona o financiranju u institucijama BiH, a ugovori su zaključeni sa četiri banke koje su dostavile najbolje ocijenjene prihvatljive ponude. Ponude su dostavljene na temelju procijenjenog godišnjeg broja transakcija za različite vrste usluga, a ugovori su zaključeni na razdoblje od tri godine.

Investiranje javnih sredstava: Ministarstvo može plasirati bilo koji iznos koji je na Jedinstvenom računu trezora, a koji trenutno nije potreban za proračunske svrhe. Sredstva se mogu investirati u određene instrumente (odobrena ulaganja) utvrđene člankom 31. Zakona o financiranju institucija BiH⁹³. Plasman sredstava vrši se u svrhu povećanja resursa proračuna javnih sredstava i svi prihodi stečeni plasiranjem polažu se na JRT.

Po tom osnovu Ministarstvo je tijekom 2022. godine vršilo oročavanje slobodnih novčanih sredstava u ukupnom iznosu od 195.583.000 KM preko Centralne banke BiH kao bankarskog i fiskalnog agenta (kratkoročna razdoblja oročavanja od po 15 dana). Prema Izvješću o

⁹³ Službeni glasnik BiH, br. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13, 38/22

izvršenju proračuna institucija BiH za 2022. godinu, prihodi od kamata na oročene depozite kod Centralne banke BiH su iznosili 342.470 KM.

Naime, na temelju informacija dostavljenih iz Ministarstva u trenutku kada je Europska Centralna banka krenula sa pozitivnim kamatnim stopama Ministarstvo je u kontaktu sa Centralnom bankom pokrenulo plasman slobodnih novčanih sredstava. Oročavanje sredstava je vršeno preko Centralne banke iz razloga povoljnije kamatne stope u odnosu na poslovne banke, te činjenice da su u tijeku 2021. godine imali dva neuspjela javna poziva za izbor poslovnih banaka za pružanje usluga kratkoročnog oročavanja sredstava koja se nalaze na JRT, kada se nisu javljale banke sa ponudama.

17. INFORMACIJSKI SUSTAV

Revizijskim postupcima izvršen je uvid u funkcioniranje informacijskog sustava Ministarstva. Informacijski sustav financijskog upravljanja (ISFU) se trenutno sastoji od osam modula: glavna knjiga, nabave, obveze prema dobavljačima, upravljanje gotovinom, potraživanja, stalna sredstva, zalihe i upravljanje javnim dugom. Svi navedeni moduli trenutno su integrirani s Glavnom knjigom trezora. Pored navedenih, koriste se i podsustavi koji trenutno nisu integrirani sa ISFU sustavom i to: upravljanje proračunom, upravljanje javnim investicijama, fiskalna procjena učinka propisa u institucijama BiH, evidencija i praćenje zaključenih međunarodnih ugovora kao i sustav za obračun i isplatu plaća i naknada u institucijama BiH. U planu je nadogradnja Informacijskog sustava financijskog poslovanja sa Modulom za upravljanje ljudskim potencijalima i Modulom za centralizirani obračun i isplatu plaća, te sa Modulom upravljanja postupkom pripreme proračuna.

Najznačajnija aktivnost koju je Ministarstvo realiziralo u 2022. godini, odnosno do momenta vršenja revizije, jesu donošenje odluka o odobravanju višegodišnjih kapitalnih projekata Projekt nadogradnje Informacijskog sustava financijskog poslovanja sa modulom „Upravljanje ljudskim potencijalima“ i modulom „Centralizirani obračun i isplata plaća“ te „Projekt nadogradnje Informacijskog sustava financijskog poslovanja sa Modulom upravljanja postupkom pripreme proračuna“. Provedena je i nabava potrebnih licenci te je uspostavljen sveobuhvatan sustav blagajničkog poslovanja u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama BiH. Također, provedene su aktivnosti te kreirana dodatna izvješća u modulu zaliha prema iskazanim potrebama Ministarstva obrane BiH. Postignut je određeni napredak u pogledu funkcioniranja ISFU-a, ali je sustav moguće i dalje razvijati i unapređivati.

Modul za planiranje proračuna: Ministarstvo trenutno nije u mogućnosti vršiti nadogradnje modula za planiranje proračuna s obzirom na to da od 2018. godine nije zaključen ugovor o održavanju, niti je u mogućnosti vršiti otklanjanje eventualnih greški koje su se pojavile ili koje će se pojaviti u radu. Kako nema potpore od dobavljača, Ministarstvo nije u mogućnosti prebaciti ovaj modul na novije servere. Iz istog razloga ovaj podsustav nije obuhvaćen projektom implementiranja rezervne lokacije. Prethodno svakako predstavlja visok rizik po funkcioniranje ovog podsustava u slučaju neželjenih okolnosti, a istovremeno može nepovoljno utjecati na visinu troškova održavanja. Ministarstvo je kreiralo analizu nedostataka modula za planiranje proračuna, i kreiralo prijedlog odluke te je donesena odluka o odobravanju višegodišnjeg kapitalnog projekta „Projekt nadogradnje Informacijskog sustava financijskog poslovanja sa Modulom upravljanja postupkom pripreme proračuna“ u iznosu od 1.185.000, KM sa PDV-om.

Imajući u vidu značaj ovog sustava, kao i činjenicu da trenutni sustav funkcionira sa određenim rizikom, Ministarstvo treba nastojati da pravodobno provodi aktivnosti na realizaciji novog podsustava za planiranje proračuna.

Modul zaliha: U proteklom razdoblju uočeno je kako postoji potreba za kreiranjem dodatnih izvješća kako bi se olakšao rad korisnicima (npr. Izvješće o usklađenosti konta pomoćne i glavne knjige sumarno za sva skladišta). Izvješća su bila vezana za svaku organizacijsku jedinicu unutar institucije, te se nisu mogla generirati za cijelu instituciju. Ministarstvo je uputilo zahtjev prema dobavljaču te su kreirana dodatna izvješća, između ostalih i Izvješće o usklađenosti konta pomoćne i glavne knjige sumarno za sva skladišta.

Ministarstvo je obavijestilo institucije o uspostavljanju jedinstvenog sustava za upravljanje zalihama u institucijama BiH kroz modul za upravljanje zalihama u ISFU sustavu. Institucije koje su imale značajne vrijednosti nabave materijala i imovine su uvezane u sustav zaliha. Pored navedenog, u procesu revizije je uočeno da je Središnje izborno povjerenstvo implementiralo neovisan sustav za upravljanje zalihama. Ministarstvo je ustanovilo da modul za upravljanje zalihama u ISFU sustavu može zadovoljiti potrebe Središnjeg izbornog povjerenstva i Zavoda za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera BiH, o čemu su navedene institucije obaviještene. Središnje izborno povjerenstvo BiH se u studenom 2022. godine obratilo Ministarstvu financija i trezora BiH i iskazalo zainteresiranost za implementiranje spomenutog modula za njihove potrebe.

Kako potrebe Ministarstva obrane BiH po pitanju izvješćivanja u modulu zaliha nisu bile zadovoljene, upućen je dopis Ministarstvu sa namjerom otklanjanja poteškoća. Dopisom su tražena imena osoba za formiranje zajedničkog povjerenstva radi rješavanja poteškoća vezanih za korištenje modula. Ministarstvo financija i trezora na spomenuti dopis nije odgovorilo, ali su provedene aktivnosti te kreirana dodatna izvješća prema iskazanim potrebama Ministarstva obrane BiH u koordinaciji sa Ministarstvom obrane.

Centralizirani obračun i isplata plaća (COIP): Pored postojećeg COIP sustava za potrebe institucija BiH, u funkciji je sustav za obračun i isplatu plaća i naknada, i upravljanje ljudskim resursima za potrebe Oružanih snaga BiH (COIP_MO). Uspostavljena je razmjena podataka putem interfejsa između spomenutog sustava i ISFU. Ministarstvo je uradilo određene analize i usporedbu rada sustava za obračun i isplatu plaća i naknada i upravljanje ljudskim resursima za potrebe Oružanih snaga BiH sa sustavom centraliziranog obračuna i isplate plaća za državne službenike i uposlenike u institucijama BiH. Nakon urađene analize kreiran je prijedlog te je usvojena Odluka o odobravanju višegodišnjeg projekta Projekat nadogradnje informacijskog sustava financijskog poslovanja sa modulom "Upravljanje ljudskim resursima" i modulom „Centralizirani obračun i isplata plaća“ vrijednosti 1.510.000 KM sa PDV-om. Planirano je da se projekat okonča do konca 2024. godine.

Imajući u vidu značaj ovog sustava, Ministarstvo treba nastojati da pravodobno provodi daljnje aktivnosti na realizaciji novog podsustava za obračun plaća i naknada.

Kroz sustav COIP se vrši obračun poreza i doprinosa na temelju predefiniраниh stopa za entitete. Uposlenici Ministarstva nemaju mogućnost izravne izmjene stopa poreza u sustavu COIP. U slučaju objave nove stope poreza ili doprinosa u entitetskim službenim glasnicima, Ministarstvo upućuje zahtjev dobavljaču sa kojim ima ugovor o održavanju, koji nakon toga vrši potrebne izmjene u COIP sustavu. Prilikom izmjena stopa poreza i doprinosa, od strane implementatora i Ministarstva vrše se određene provjere točnosti obrade, ali se ne potpisuju

testne skripte, koje bi potvrdile tačnost obračuna prije puštanja izmjena u produkciju. Dodatno se vrši kontrola i testiranje obračuna od strane sustava poreznih uprava koji prilikom učitavanja podataka u njihov sustav provjeravaju tačnost obračuna. Imajući prethodno u vidu, nizak je rizik nastanka greške prilikom obračuna poreza i doprinosa.

PREPORUKA 26

Prilikom izmjena stopa poreza i doprinosa, od strane implementatora i Ministarstva treba potpisivati testne skripte, koje će potvrđivati tačnost obračuna prije puštanja izmjena u produkciju.

18. SUDBENI SPOROVI

Tijekom provedbe pojedinačnih revizija za 2022. godinu izvršili smo uvid u sudbene sporove revidiranih institucija. Institucije koje brojem i ukupnim zbrojem vrijednosti sudbenih sporova prednjače u odnosu na sve druge su Ministarstvo obrane BiH te Uprava za neizravno oporezivanje BiH. Uprava za neizravno oporezivanje je dostavila tablične pregledne sporove koji prikazuju 176⁹⁴ postupaka od kojih u svojstvu tužitelja Uprava istupa u 43 postupka ukupne vrijednosti 27.598.490 KM. Sa druge strane, u svojstvu tuženog Uprava istupa u 133 predmeta ukupne zbrojne vrijednosti 50.994.847 KM. Slijedom prethodnog, Uprava za neizravno oporezivanje trenutno istupa u 176 predmeta ukupne vrijednosti sporova u visini od 78.593.337 KM. Ministarstvo obrane je u dostavljenoj tablici prikazalo 566⁹⁵ sporova u zbrojnoj vrijednosti 13.977.116 KM. U pogledu vrste sporova, najbrojniji sporovi u evidencijama Uprave za neizravno oporezivanje su parnični sporovi radi naknade štete ili radi duga. Ministarstvo obrane, sa druge strane, pored toga što je u gotovo svim sporovima tužena strana, postupa većinom u sporovima po osnovu rada (činovanje, razlike plaća, poslovi drugog radnog mjesta).

U pogledu aktivnosti na smanjenju broja predmeta, nisu uočeni značajniji pomaci, što odgovara i negativnom trendu – uvećanja broja predmeta. Navedeni negativni pomaci, uz nedostatak aktivnosti u smjeru rješavanja ili smanjivanja broja predmeta, revizija definira kao neispunjenje preporuka danih u Konsolidiranom izvješću za 2021. godinu. U prilog prethodnoj tvrdnji ide i kašnjenje u izradi i dostavljanju Izvješća o radu Pravobraniteljstva BiH za 2022. godinu, koje je u vrijeme provedbe revizije još uvijek bilo u fazi nacрта. U tom smislu, detaljnija analiza i usporedba sa podacima koje smo pribavili nije bila moguća.

Identifikacija rizika i rizičnih točaka, bilo da se radi o neadekvatnim rješenjima u zakonskim ili drugim odredbama ili nepravilnom postupanju institucija u provedbi istih, a koje su uzrok sudbenih sporova, bi trebala biti prioritet.

PREPORUKA 27

Od ključne je važnosti da Vijeće ministara uvede ili propiše praksu/mehanizme utvrđivanja odgovornosti radi eventualnog nedomaćinskog, nemarnog i nezakonitog postupanja koje je proizvelo sudbene sporove.

⁹⁴ Radi se o uvećanju broja predmeta za 21 u odnosu na 2021. godinu kada je evidentirano 155 predmeta (Konsolidirano izvješće o reviziji institucija Bosne i Hercegovine za 2021. godinu)

⁹⁵ Uvećanje broja predmeta u odnosu na 2021. godinu kada je prikazano 514 predmeta (Izvješće o obavljanoj finansijskoj reviziji izvršenja proračuna institucija Bosne i Hercegovine za 2021. godinu)

Ministarstvo vodi internu evidenciju okončanih sudbenih sporova, a na temelju kojih su izvršene isplate. Predmetna evidencija sadrži sve podatke unazad 10 godina, bez razgraničenja po proračunskim godinama. Također, uneseni podaci mogu biti neprecizni i nepotpuni, što evidenciju čini nepreglednom i nepouzdanom. Navedena evidencija bi trebala pružati relevantne podatke u stanju problematike sudbenih sporova, poput ukupnog godišnjeg isplaćenog iznosa ili broja predmeta po istom osnovu.

Ažuriranje i organizacija interne evidencije Ministarstva bi omogućila precizniji uvid u problematiku sudbenih sporova, te određivanje najčešćih uzroka nastanka sporova, ali i adekvatniju analizu istih.

PREPORUKA 28

Preporučamo Ministarstvu da unaprijedi internu evidenciju o sudbenim sporovima.

19. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA

Nacrt izvješća je dostavljen Vijeću ministara i Ministarstvu te je, u skladu sa člankom 15. stavak 2. Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine, ostavljen rok od 15 dana za dostavljanje komentara. Ministarstvo je, nakon utvrđenog roka, dostavilo komentare na Nacrt izvješća o obavljenoj finansijskoj reviziji Izvješća o izvršenju proračuna za 2022. godinu i to na točke 14.1 (Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja), 14.2 (Stalna sredstva) i 10. (Prihodi i primici institucija BiH).

Mada su komentari dostavljeni nakon utvrđenog roka, isti su razmotreni, ali nisu mogli biti prihvaćeni jer nisu dana adekvatna obrazloženja koja bi utjecala na izmjene nalaza u Izvješću. Naime, Ministarstvo je u komentaru na točke 14.1 i 14.2 navelo da postoji čitav set instrukcija, pravila i naputaka, koje trebaju primjenjivati proračunski korisnici, vezanih za evidentiranje potraživanja i ponovilo (prošlogodišnji) stav u svezi sa potraživanjem Pravobraniteljstva BiH i Suda BiH. Pri tome nije komentiralo status preporuke iz 2021. godine, u svezi sa ovim potraživanjima, koja je u Izvješću ocijenjena kao nerealizirana. Netočno iskazana potraživanja u pojedinačnim institucijama utječu i na zbrojnu Bilancu stanja koju sačinjava Ministarstvo, te stoga ne postoji temelj ni za promjenu mišljenja. Za točku 10. također nije dano adekvatno obrazloženje jer je donesena odluka o iznosima koje su telekom operateri dužni uplatiti na ime naknade za korištenje radiofrekventnog spektra, pa se po tom osnovu prihodi mogu planirati. Odluka o rasporedu namjenskih prihoda, koju Ministarstvo navodi kao argument zbog čega ne planira sredstva, predstavlja rashodovnu stranu na koju se preporuka broj 5 i ne odnosi.

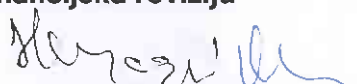
Imajući u vidu navedeno, ovo Izvješće predstavlja konačno izvješće bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2022. godinu.

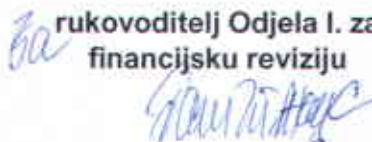
Rukovoditelj Odjela III. za
financijsku reviziju

Snježana Baštinac

Rukovoditelj Odjela II. za
financijsku reviziju

Nermin Hamzagić

Kontrolu kvalitete obavio
rukovoditelj Odjela I. za
financijsku reviziju

Miro Galić

Broj: 04-16-1-1128/23

20. Privici

- Bilanca stanja na 31.12.2022. godine – zbrojni obrazac
- Pregled prihoda, primitaka i financiranja za 2022. godinu – Obrazac 1 (Konsolidirani obrazac)
- Pregled prihoda, primitaka i financiranja po ekonomskim kategorijama za 2022. godinu - Obrazac 1 (Zbrojni obrazac)
- Pregled rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama za 2022. godinu – Obrazac 2 (Konsolidirani obrazac)
- Pregled rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama za 2022. godinu – Obrazac 2 (Zbrojni obrazac)
- Pregled izvršenja proračuna po proračunskim korisnicima za 2022. godinu – Obrazac 3 (Zbrojni obrazac)
- Izvješće o novčanim tijekovima za razdoblje 01.01. – 31.12.2022. godine

БИЛАНС СТАЊА
на дан **31.12.2022.** године

Р. бр.	Број конта	ПОЗИЦИЈА	У обрачунском периоду текуће године 4	У истом обрачунском периоду претходне године 5	Процент (4/5 x 100) 6
1	2	3			
1		I. АКТИВА			
2	100000+	А. Готовина, краткорочна потраживања, разграничења и залихе (3 до 10)	672.510.414	583.741.427	115
3	200000	Новчана средства и племенити метали	433.901.385	564.526.331	80
4	110000	Хартије од вриједности	0	0	
5	120000	Краткорочна потраживања	19.290.371	16.004.589	121
6	130000	Краткорочни пласмани	197.464.791	1.577.401	12518
7	140000	Финансијски и обрачунајски односи с другим повезаним јединицама	321.530	219.567	146
8	160000	Залихе материјала и робе	235.577	0	
9	220000	Залиха сигног инвентара	-235.577	0	
10	190000	Краткорочна разграничења	1.532.337	1.413.539	108
11	000000	Б. Основна средства (14+17+20+21)	949.696.505	968.938.102	98
12	011000	Основна средства	1.801.081.792	1.759.461.057	102
13	011900	Исправка вриједности	892.692.737	833.202.091	107
14	011-0119	Неотписана вриједност основних средстава (12-13)	908.389.055	926.258.966	98
15	020000	Дугорочни пласмани	29.212.291	28.295.510	103
16	029000	Исправка вриједности дугорочних пласмана	0	0	
17	020-029	Неотписана вриједност дугорочних пласмана (15-16)	29.212.291	28.295.510	103
18	031000	Хартије од вриједности	0	1.862.610	0
19	031900	Исправка вриједности хартија од вриједности	0	0	
20	031-0319	Неотписана вриједност хартија од вриједности (18-19)	0	1.862.610	0
21	091000	Дугорочна разграничења	12.095.159	12.521.016	97
22		УКУПНА АКТИВА (2+11)=42	1.623.206.919	1.552.679.529	104

Р. бр.	Број конта	ПОЗИЦИЈА	У обрачунском периоду текуће године	У истом обрачунском периоду претходне године	Процент (4/5 x 100)
1	2	3	4	5	6
23		2. ПАСИВА			
24	300000	А. Краткорочне обавезе и разграничења (25 до 30)	154.223.786	101.160.194	152
25	310000	Краткорочне текуће обавезе	38.630.767	24.197.732	160
26	320000	Обавезе по основу хартија од вриједности	0	1.855.000	0
27	330000	Краткорочни кредити и зајмови	0	0	0
28	340000	Обавезе према радницима	80.086.036	57.300.735	140
29	360000	Финансијски и обрачунски односи с другим повезаним јединицама	2.222.257	1.202.315	185
30	390000	Краткорочна ратграничења	33.284.726	16.604.412	200
31	400000	Б. Дугорочне обавезе и разграничења (32 до 34)	57.864.213	61.393.320	94
32	410000	Дугорочни кредити и зајмови	57.864.213	61.393.320	94
33	420000	Остале дугорочне обавезе	0	0	0
34	490000	Дугорочна ратграничења	0	0	0
35	500000	Ц. Извори средстава (36+37+38+39+40+41)	1.410.118.920	1.390.126.015	101
36	510000	Извори средстава	1.346.525.831	1.302.605.366	103
37	520000	Остали извори средстава	29.212.291	28.295.510	103
38	530000	Извори средстава резерви	110	110	100
39	580000	Ревалоризацијски ефекти	0	0	0
40	590000	Нераспоређени вишак прихода над расходима	34.380.688	59.225.029	58
41	596000	Нераспоређени вишак расхода над приходима	0	0	0
42		УКУПНА ПАСИВА (24+31+35)=22	1.622.206.919	1.552.679.529	104

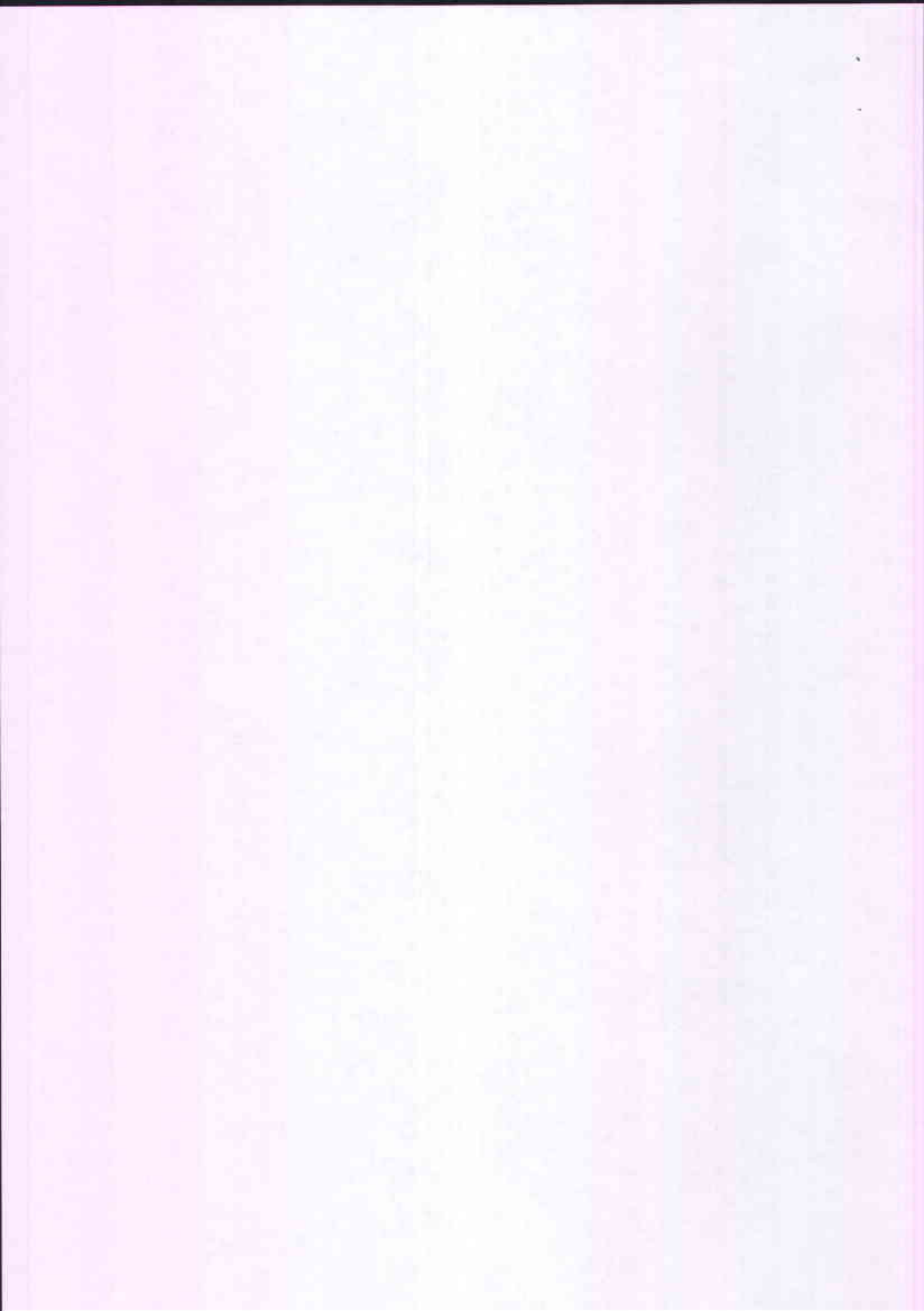
ПОМОЋНИК МИНИСТРА У СЕКТОРУ ЗА ТРЕЗОР

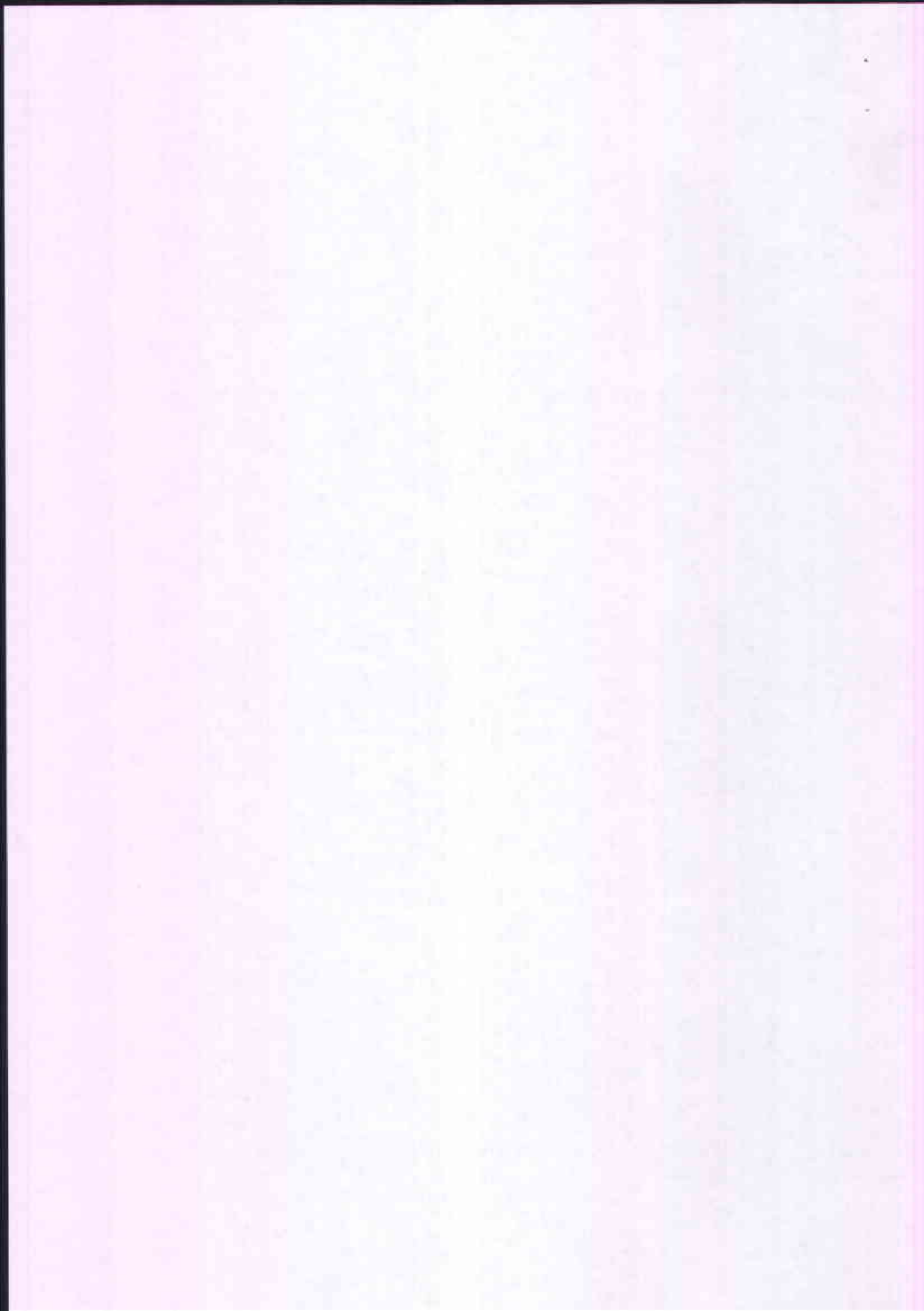
М.П.

МИНИСТАР

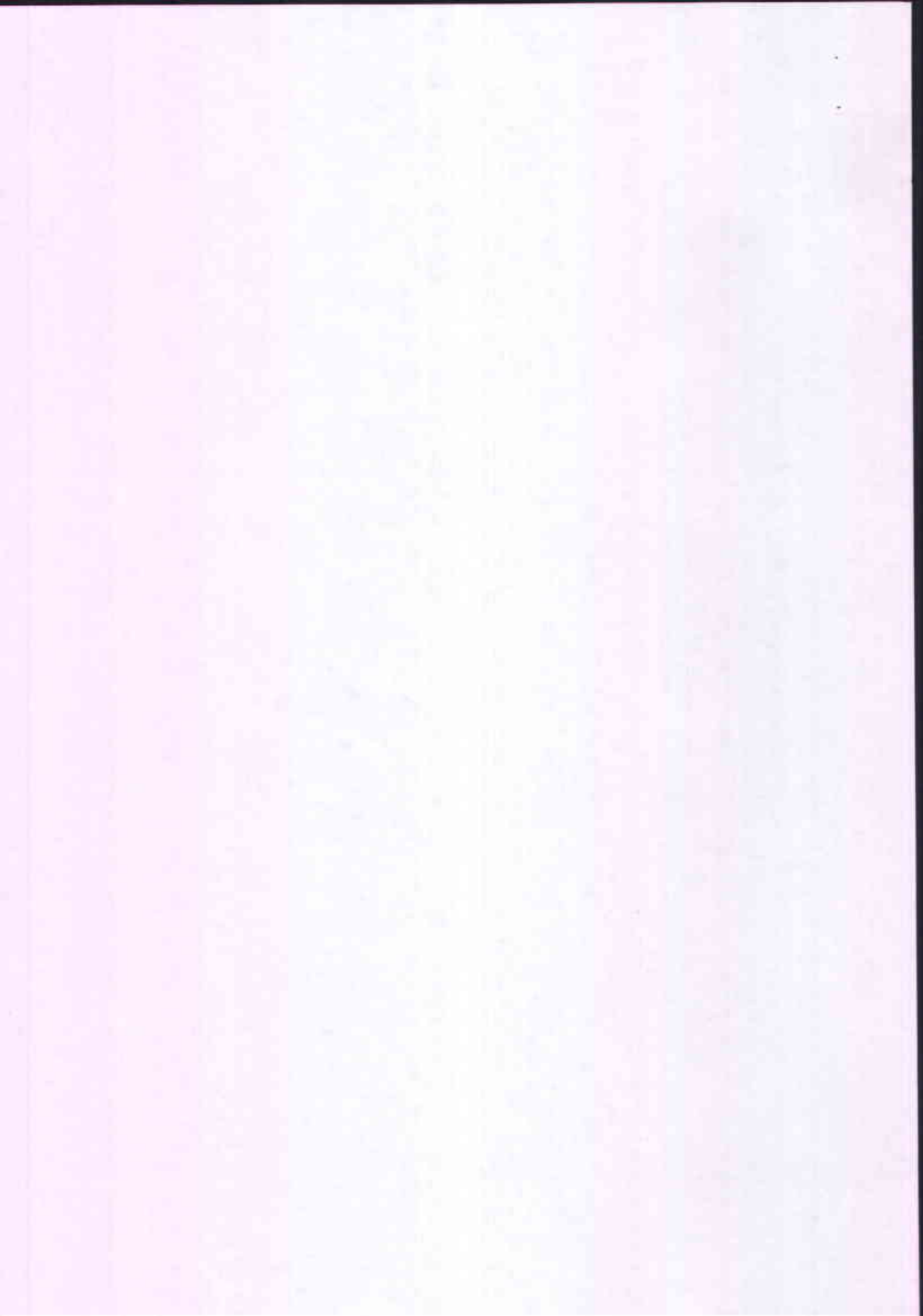
[Handwritten signature]

Р.б.	ОПИС	Бюджет. код	Бюджет за 2022	Участок в доходе (ребаланс, нацеленные средства и др.)	Корректировки	Остаток на конец 2022	Остаток на конец 2021	Разлика	Процент	Процент
1	2	3	4	5	6	7	8	9	7/6	7/8
					б.4+б.5	б.7	б.8	б.9	х 100	х 100
7.	Приходи от капитала и имущества		503.000	0	503.000	849.398	506.882	346.398	169	168
7.1.	Приход от капитала	7212	274.000	0	274.000	377.689	252.111	103.680	138	150
7.2.	Приход от имущества	7215	229.000	0	229.000	471.709	254.771	242.709	206	185
8.	Приход от налогов	7231	6.048.000	0	6.048.000	9.198.652	6.543.535	3.150.652	152	140
9.	Системные расходы	7236	6.750.000	0	6.750.000	8.200.987	7.654.569	1.448.987	171	109
9.1.	Приход от налогов		1.400.000	0	1.400.000	1.585.765	1.357.677	185.765	113	117
9.2.	Приход от налогов		250.000	0	250.000	168.772	150.849	81.228	68	121
9.3.	Приход от налогов		300.000	0	300.000	647.074	655.160	147.074	129	99
9.4.	Приход от налогов		4.100.000	0	4.100.000	5.179.601	4.864.685	1.079.601	136	106
9.5.	Приход от налогов		500.000	0	500.000	619.575	607.045	119.575	124	97
9.6.	Приход от налогов		0	0	0	300	150	200	0	133
10.	Остаток на конец	7237	1.999.000	0	1.999.000	3.171.482	3.341.357	1.172.482	159	95
10.1.	Остаток на конец	7310	0	0	0	12.159.138	46.335.641	12.159.138	0	26
11.	Остаток на конец		0	0	0	0	2.506.428	0	0	0
12.	Остаток на конец		0	0	0	0	27.895.493	707.892	0	0
13.	Остаток на конец		0	0	0	0	3.514.156	3.514.156	0	0
14.	Остаток на конец		0	0	0	0	186.073	186.073	0	11
15.	Остаток на конец		0	0	0	0	762.074	762.074	0	60
16.	Остаток на конец		0	0	0	0	747.041	747.041	0	80
17.	Остаток на конец		0	0	0	0	458.765	458.765	0	80
18.	Остаток на конец		0	0	0	0	337.549	337.549	0	92
19.	Остаток на конец		0	0	0	0	2.479.992	2.479.992	0	0
20.	Остаток на конец		0	0	0	0	971.985	971.985	0	2.906
21.	Остаток на конец		0	0	0	0	517.023	517.023	0	302
22.	Остаток на конец		0	0	0	0	1.476.477	1.476.477	0	106
23.	Остаток на конец		0	0	0	0	831.319	610.701	194	152
24.	Остаток на конец		0	0	0	0	34.750	4.65.000	0	0
25.	Остаток на конец		0	0	0	0	158.000	89.500	46	48
26.	Остаток на конец		0	0	0	0	105.763	0	100	0
27.	Остаток на конец		0	0	0	0	27.885	2.115	93	93
28.	Остаток на конец		0	0	0	0	17.750	12.250	59	50
29.	Остаток на конец		0	0	0	0	12.865	16.823	44	110
30.	Остаток на конец		0	0	0	0	13.177	16.823	44	3
31.	Остаток на конец		0	0	0	0	913.212	913.212	0	306
32.	Остаток на конец		0	0	0	0	4.045	0	0	0
33.	Остаток на конец		0	0	0	0	1.042.766.768	32.718.768	103	106
34.	Остаток на конец		0	0	0	0	1.011.548.000	32.718.768	103	106

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

Институције Босне и Херцеговине и ескарирање сполног дуга Босне и Херцеговине

Образац 1.

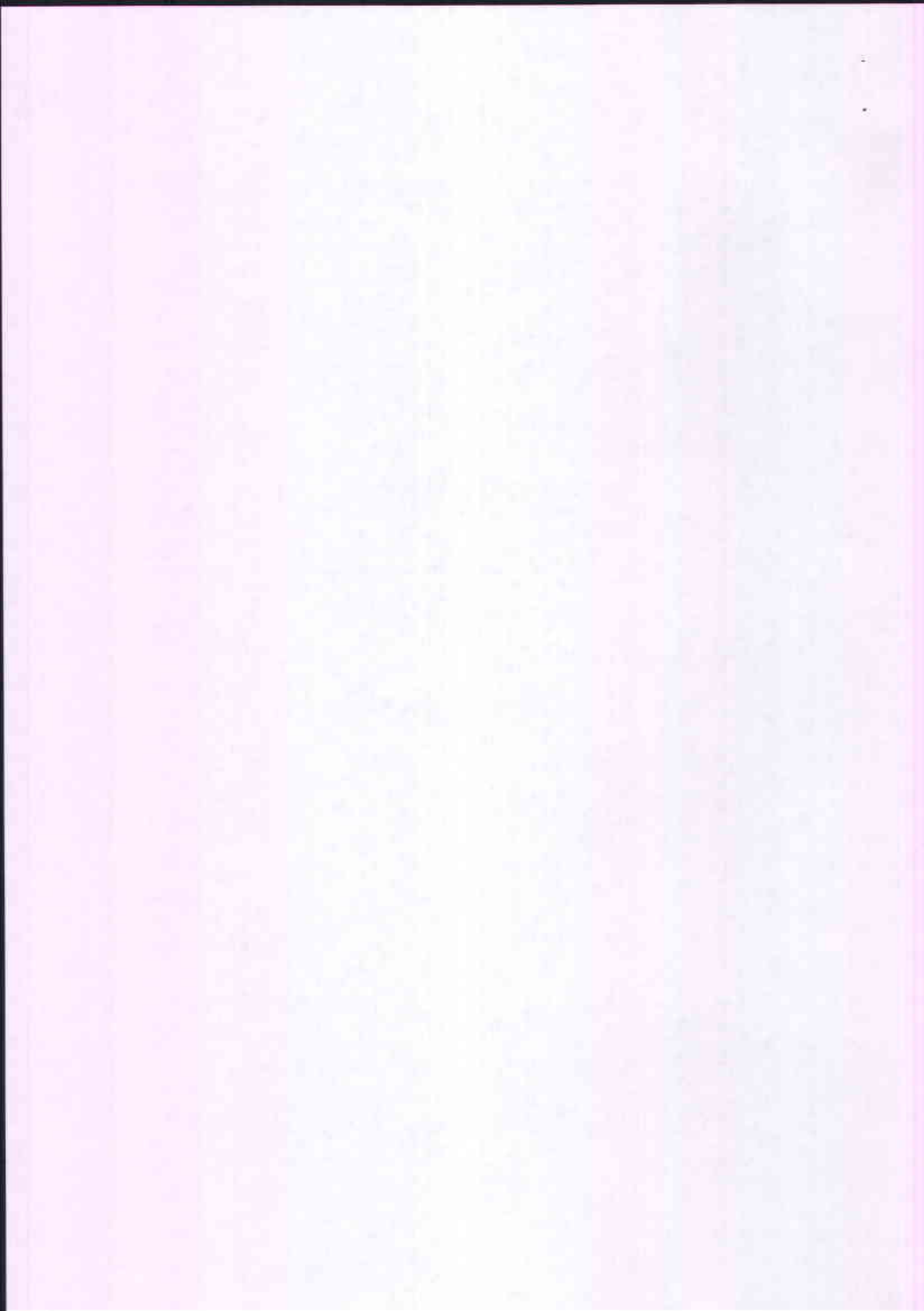
ЗБИРНИ ОБРАЗАЦ

Преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама
Период извјештавања: од 01.01. до 31.12.2022.

Редни број	Опис	Екон. код	Буџет	Измијена и допуне (ребаланс, намјена)	Кориговани буџет	Остатци износ Фонд 10 2022	Остатци износ Фонд 20 2022	Остатци износ Фонд 30 2022	Остатци износ Фонд 40 2022	Остатци износ Фонд 60 2022	Остатци кумулативни износ у извјештајном периоду	Остатци кумулативни износ истог периода	Процент 7/6 x 101	Процент 7/8 x 101
1	ПРИХОДИ ОД ПОРЕЗА (г. бр. 2)	710000	1.684.689.118	0	1.684.689.118	0	0	0	798.736.200	0	1.682.236.200	1.638.222.500	98,7%	108,1%
2	Подоходи од импозитних пореза (г. бр. 3)	717000	1.684.689.118	0	1.684.689.118	0	0	0	798.736.200	0	1.682.236.200	1.638.222.500	98,7%	108,1%
3	Подоходи од импозитних пореза (14-15)	717100	1.684.689.118	0	1.684.689.118	0	0	0	798.736.200	0	1.682.236.200	1.638.222.500	98,7%	108,1%
4	Подоходи од импозитних пореза за финансирање	717111	865.500.000	0	865.500.000	0	0	0	0	0	865.500.000	798.736.200	100,0%	111,0%
5	Подоходи од импозитних пореза за финансирање	717112	819.189.118	0	819.189.118	0	0	0	798.736.200	0	798.736.200	798.736.200	100,0%	108,1%
6	НЕПОРЕСКИ ПРИХОДИ (17-14+23)	720000	145.368.000	0	145.368.000	0	16.802.356	1.407.004	7.914.076	10.600.000	173.261.000	174.827.318	119,2%	99,1%
7	Подоходи од подвјетних активности и	721000	743.000	0	743.000	0	2.122	18	0	10.600.000	11.803.406	11.468.960	168,8%	103,0%
8	Подоходи од подвјетних активности и	721100	236.000	0	236.000	0	0	0	0	10.500.000	10.954.008	10.953.078	458,3%	100,0%
9	Подоходи од финансирања и финансирања	721110	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Подоходи од финансирања и финансирања	721120	236.000	0	236.000	0	0	0	0	10.500.000	10.954.008	10.953.078	458,3%	100,0%
11	Подоходи од финансирања и финансирања	721130	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Подоходи од финансирања и финансирања	721200	274.000	0	274.000	0	1.647	18	0	0	377.886	252.111	137,8%	149,8%
13	Подоходи од финансирања и финансирања	721500	229.000	0	229.000	0	475	0	0	0	471.708	254.771	206,0%	186,2%
14	Нанада и таксе к приходу од пружања јавних	722000	138.608.000	0	138.608.000	126.137.854	16.000.234	1.406.985	7.914.076	0	156.511.824	156.511.824	109,8%	97,1%
15	Авантисајни такси	722100	16.923.000	0	16.923.000	14.185.108	0	0	0	0	14.165.108	14.165.108	83,7%	94,3%
16	Својске такси	722200	453.000	0	453.000	248.591	0	0	0	0	248.591	252.943	54,9%	98,3%
17	Подоходи од пружања јавних услуга - властита	722500	51.806.000	0	51.806.000	47.689.231	18.714.488	0	0	0	64.403.689	82.568.118	104,2%	102,9%
18	Подоходи од пружања јавних услуга - властита	722600	8.750.000	0	8.750.000	8.200.987	0	0	0	0	8.200.987	7.654.560	121,5%	107,1%
19	Неплатиране услуге - својске такси	722700	1.989.000	0	1.989.000	1.578.731	85.768	1.406.985	7.914.076	0	11.065.558	17.840.273	564,8%	81,8%
20	Таксе на списе и радње у поступку издиректног	722800	26.668.000	0	26.668.000	30.877.342	0	0	0	0	30.877.342	28.155.611	115,8%	103,4%
21	Нанада и таксе од личних, путних исправа и	722900	24.009.000	0	24.009.000	23.277.665	0	0	0	0	23.277.665	23.520.181	97,0%	88,0%
22	Нанада и таксе од личних, путних исправа и	723000	6.048.000	0	6.048.000	9.198.652	0	0	0	0	9.198.652	8.555.536	182,1%	100,4%
23	Нанада и таксе од личних, путних исправа и	723100	6.048.000	0	6.048.000	9.198.652	0	0	0	0	9.198.652	8.555.536	182,1%	100,4%
24	ТЕКУЋИ ТРАНСФЕРИ И ДОНАЦИЈЕ (25+27+37)	730000	650.000	0	650.000	213.000	0	13.206.836	0	0	13.419.836	47.171.905	2044,6%	28,4%
25	Примљени текући трансфери од иностраних	731000	0	0	0	0	0	12.159.138	0	0	12.159.138	46.336.841	400,0%	26,2%
26	Примљени текући трансфери од осталих нивоа	731100	0	0	0	0	0	1.047.701	0	0	1.260.701	831.318	164,0%	181,7%
27	Примљени текући трансфери од осталих нивоа	732000	650.000	0	650.000	213.000	0	1.047.701	0	0	1.260.701	831.318	164,0%	181,7%
28	Примљени текући трансфери од осталих нивоа	732100	650.000	0	650.000	213.000	0	1.047.701	0	0	1.260.701	831.318	164,0%	181,7%
29	Примљени текући трансфери од осталих нивоа	732110	650.000	0	650.000	213.000	0	1.047.701	0	0	1.260.701	831.318	164,0%	181,7%
30	Примљени текући трансфери од Државе	732111	0	0	0	0	0	1.047.701	0	0	1.260.701	831.318	164,0%	181,7%

Редни број	Опис	Екон. код	Буџет	Изворе и допуне (ребаланс, најмале својста и др.)	Кориговани буџет	Остаток износ фонд 10 2022	Остаток износ фонд 20 2022	Остаток износ фонд 30 2022	Остаток износ фонд 40 2022	Остаток износ фонд 60 2022	Остаток кумулативни износ у извештајном периоду	Остаток кумулативни износ из периода периода	Процент 7/6 x 101	Процент 7/8 x 101
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
31	Поплате на трошкове од федерације	732112	295 000	0	295 000	0	0	295 174	0	0	295 174	146 615	130.3%	200.0%
32	Поплате на трошкове од Републике Српске	732113	295 000	0	295 000	0	0	162 927	0	0	162 927	241 596	68.0%	63.9%
33	Поплате на трошкове од општина	732114	0	0	0	0	0	60 000	0	0	60 000	60 000	133.3%	133.3%
34	Поплате на трошкове од градова	732115	0	0	0	0	0	118 000	0	0	208 000	208 000	196.2%	196.2%
35	Поплате на трошкове од општина	732116	0	0	0	0	0	100 000	0	0	250 000	130 352	133.3%	133.3%
36	Поплате на трошкове од Београдског града	732118	200 000	0	200 000	0	0	228 000	0	0	228 000	120 793	112.5%	186.3%
37	Поплате на трошкове од градова	733000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4 848	0.0%	0.0%
38	Поплате на трошкове од градова	733100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4 945	0.0%	0.0%
39	КАПИТАЛНИ ПРИМИЦИ (60+45+64+77)	810000	341 000	0	341 000	0	42 960	0	0	2 782 702	7 006 394	1 346 098	206.4%	206.4%
40	Капитални примци од продаје сталних средстава (41+46)	811000	341 000	0	341 000	0	42 960	0	0	2 782 702	7 006 394	1 346 098	206.4%	206.4%
41	Поплате од продаје сталних средстава (42+43)	811100	341 000	0	341 000	0	42 960	0	0	2 782 702	7 006 394	1 346 098	206.4%	206.4%
42	Поплате од продаје сталних средстава	811110	341 000	0	341 000	0	42 960	0	0	2 782 702	7 006 394	1 346 098	206.4%	206.4%
43	Поплате од повећања и скупштина	811120	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0%	0.0%
44	Остали капитални примци	811900	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0%	0.0%
45	ПРИМИЦИ ОД ФИНАНСИЈСКЕ АКТИВНОСТИ	815000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0%	0.0%
46	Поплате на трошкове од позамљивања других средстава (47+48+49+50+51+52+53)	813100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0%	0.0%
47	Поплате на трошкове од позамљивања других средстава (48+49+50+51+52+53)	813110	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0%	0.0%
48	Поплате на трошкове од позамљивања других средстава (49+50+51+52+53)	813111	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0%	0.0%
49	Поплате на трошкове од позамљивања других средстава (50+51+52+53)	813112	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0%	0.0%
50	Поплате на трошкове од позамљивања других средстава (51+52+53)	813113	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0%	0.0%
51	Поплате на трошкове од позамљивања других средстава (52+53)	813114	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0%	0.0%
52	Поплате на трошкове од позамљивања других средстава (53)	813115	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0%	0.0%
53	Поплате на трошкове од позамљивања других средстава (54)	813116	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0%	0.0%
54	Поплате на трошкове од позамљивања других средстава (55)	813117	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0%	0.0%
55	Поплате на трошкове од позамљивања других средстава (56)	813118	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0%	0.0%
56	Поплате на трошкове од позамљивања других средстава (57)	813200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0%	0.0%
57	Поплате на трошкове од позамљивања других средстава (58)	813210	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0%	0.0%
58	Поплате на трошкове од позамљивања других средстава (59)	813220	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0%	0.0%
59	Поплате на трошкове од позамљивања других средстава (60)	813300	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0%	0.0%
60	Поплате на трошкове од позамљивања других средстава (61)	813400	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0%	0.0%
61	Поплате на трошкове од позамљивања других средстава (62)	813500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0%	0.0%
62	Поплате на трошкове од позамљивања других средстава (63)	813600	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0%	0.0%
63	Поплате на трошкове од позамљивања других средстава (64)	813700	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0%	0.0%
64	Поплате на трошкове од позамљивања других средстава (65)	814000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0%	0.0%
65	Поплате на трошкове од позамљивања других средстава (66)	814100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0%	0.0%
66	Поплате на трошкове од позамљивања других средстава (67)	814200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0%	0.0%
67	Поплате на трошкове од позамљивања других средстава (68)	814300	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0%	0.0%

Редни број	Опис	Екон. код	Буџет	Измене и допуне (ребаланс, намјенска)	Корисвања буџет	Остварени износ фонд 10 2022	Остварени износ фонд 20 2022	Остварени износ фонд 30 2022	Остварени износ фонд 40 2022	Остварени износ фонд 50 2022	Остварени кумулативни износ у извјештајном периоду	Остварени кумулативни износ истог периода	Процјена 7/6 x 100	Процјена 7/8 x 101
1		3	4	5	6 (4+5)	7a	7b	7c	7d	7e	7 (7a+...+7e)	8	9	10
68	Примици од продаје домаћих облигација и трансакција	814310	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
69	Примици задужења од буџета других нивоа власти (70+ +75)	814320	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
70	Федерација	814321	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
71	Република Српска	814322	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
72	Кантони	814323	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
73	Београд	814324	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
74	Општине	814325	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
75	Бочко Дистрикт	814327	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
76	Помоци од извјештајног задужења	814330	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
77	Примици од извјештајног задужења (78+79+80)	815000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
78	Задужења добијена кроз државу	815100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
79	Примици од иностраног задужења	815200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
80	Примици од домаћег задужења (81+82+83)	815300	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
81	Примици од продаје трансакција	815310	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
82	Примици задужења од буџета других нивоа власти (83+ +88)	815320	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
83	Федерација	815321	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
84	Република Српска	815322	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
85	Кантони	815323	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
86	Београд	815324	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
87	Општине	815325	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
88	Бочко Дистрикт	815327	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
89	Примици од извјештајног задужења	815330	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
90	УКУПНИ ПРИХОДИ, ПРИХОДИ И ФИНАНСИРАЊЕ		1.831.078.118	0	1.831.078.118	1.006.421.303	18.846.316	14.813.642	804.660.276	13.292.702	1.865.923.439	1.761.647.823	101.4%	105.4%

*Напомена: У обрасцу 1 су укључена средства за сервисирање спољног дуга БиХ, која се евидентирају на фонду 40.

**Напомена: У обрасцу 1 на стацији 19. 722700 - Неплативе уплате - остали приходи (фонд 10 и фонд 40), издаци су збирни (дупли) подаци о каматама и отплатама у износу од 5.282.959 КМ на име измирења обавеза спољног дуга из Буџета институција БиХ-је и Херцеговине и сервисирање дуга (фонд 10 и фонд 40) јер ставке нису консолидоване. У 2022. години, неплативе уплате - остали приходи укупно износа 5.802.599 КМ.

ПОМОЋНИ МИНИСТАР И СЕКТОР ЗА ТРЕЏОР

МИНИСТАР

Handwritten signature in blue ink.

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

Институције Босне и Херцеговине и сервисирање спољног дуга Босне и Херцеговине

ОБРАЗАЦ 2

Консолидовани биланс

ПРЕГЛЕД РАСХОДА И ИЗДАТАКА ПО ЕКОНОМСКИМ КАТЕГОРИЈАМА
ЗА 2022. ГОДИНУ

Р.б.	ОПИС	Експ. код	Буџет за 2022	Измијене и допуне (преструктур., резерва, намјенска средства и др.)	Кориговани буџет	Извршење Фонда 10	Извршење Фонда 20	Извршење Фонда 30	Извршење Фонда 40	Извршење Фонда 50	Остварени кумулативни износ за	Остварени кумулативни износ за	Разлика (6-7)	Процент 7/6 x 100	Процент 7/8 x 100
1	2	3	4	5	6 (4+5)	7а	7б	7в	7д	7е	2022	2021			
I	ТЕКУЋИ ИЗДАЦИ	610000	968.208.000	68.251.859	1.036.459.859	920.748.526	9.216.773	13.356.961	0	0	943.322.260	858.187.156	93.137.599	91	110
1	Бруто плате и накнаде	611100	633.383.000	524.615	633.907.615	604.913.799	5.295.924	4.749.015	0	0	614.938.739	574.192.481	18.948.876	97	107
2	Плате трошкова запослених	612200	138.388.000	11.139.979	149.527.979	142.560.260	517.789	517.762	0	0	143.595.812	130.203.843	5.932.168	96	110
3	Плати трошкови	613100	14.882.000	2.651.164	17.533.164	13.145.955	392.723	618.103	0	0	14.156.781	9.948.994	3.376.383	81	142
4	Измијене за трансферне и поштомске услуге	613200	8.980.000	-294.364	8.685.636	6.438.437	141.592	46.143	0	0	6.626.172	6.121.468	2.059.464	76	108
5	Измијене за енергију и комуналне услуге	613300	19.662.000	4.677.039	24.339.039	22.820.166	140.996	67.063	0	0	23.028.226	18.180.352	3.108.813	93	127
6	Платежа комуналних	613400	38.327.000	17.910.542	56.237.542	35.072.681	61.274	164.207	0	0	35.298.162	31.558.648	20.939.380	63	112
7	Измијене за услуге прелазних и горива	613500	10.352.000	1.731.253	12.083.253	10.663.077	86.110	84.028	0	0	10.833.215	8.054.506	1.250.037	90	134
8	Измијене за енергију и поштомске услуге	613600	25.843.000	1.150.111	26.993.111	25.435.888	497.985	71.387	0	0	26.005.261	23.762.034	987.850	96	109
9	Измијене за текуће одржавање	613700	30.042.000	684.697	30.726.697	17.963.010	437.752	248.192	0	0	18.630.954	16.410.684	12.075.742	61	114
10	Измијене за одржавање и трошкове поштомских услуга	613800	3.709.000	137.084	3.846.084	3.251.530	56.473	7.030	0	0	3.315.033	3.428.466	531.051	86	97
11	Уговорени и други измијене услуге	613900	44.640.000	27.939.740	72.579.740	38.481.722	1.588.153	6.784.031	0	0	46.853.906	36.325.681	25.725.833	63	126
II	ТЕКУЋИ ГРАЊИЛОВИ И ТРАНСФЕРИ	614000	31.498.000	4.291.148	35.789.148	27.272.822	0	1.593.545	0	0	28.866.366	16.662.924	6.922.781	81	173
	Текући трансфери другим нивоима власти	614100	2.065.000	4.415.350	6.480.350	3.435.000	0	1.350.053	0	0	4.785.053	1.901.529	1.695.498	74	252
	Текући трансфери пољопривредним	614200	2.110.000	3.560.143	4.670.143	1.401.010	0	79.945	0	0	1.480.955	2.977.278	3.189.188	32	50
	Текући трансфери непрофитним организацијама	614300	7.451.000	632.941	8.083.941	7.350.980	0	110.207	0	0	7.461.187	614.434	622.755	92	1214
	Трансфери - субвенције јавним предузећима	614400	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Трансфери - субвенције јавним предузећима	614500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Трансфери у иностранство	614700	7.634.000	-2.967.487	4.666.513	4.362.296	0	53.340	0	0	4.415.637	816.634	250.876	95	341
	Други текући трансфери	614800	4.000.000	-350.000	3.650.000	2.876.479	0	0	0	0	2.876.479	2.520.082	773.321	79	114
	Контрибуције - издаци	614900	8.238.000	0	8.238.000	7.847.056	0	0	0	0	7.847.056	7.832.947	390.944	95	100
III	КАПИТАЛНИ ГРАЊИЛОВИ И ТРАНСФЕРИ	615000	985.000	1.806.815	2.791.815	778.801	0	0	0	0	778.801	686.740	2.013.014	28	113
	Капитални трансфери другим нивоима власти	615100	600.000	948.233	1.548.233	600.000	0	0	0	0	600.000	605.893	948.233	39	99
	Капитални трансфери пољопривредним и непрофитним орг	615200	385.000	858.582	1.243.582	178.801	0	0	0	0	178.801	80.856	1.064.780	14	221
IV	ИЗДАЦИ ЗА ИНОСТРАНЕ КАМАТЕ	616200	843.000	0	843.000	741.217	0	0	0	0	741.217	922.510	101.783	88	80
	Издаци за иностране камате	616200	843.000	0	843.000	741.217	0	0	0	0	741.217	922.510	101.783	88	80

ВОЈНА И ХЕРЦЕГОВИНА

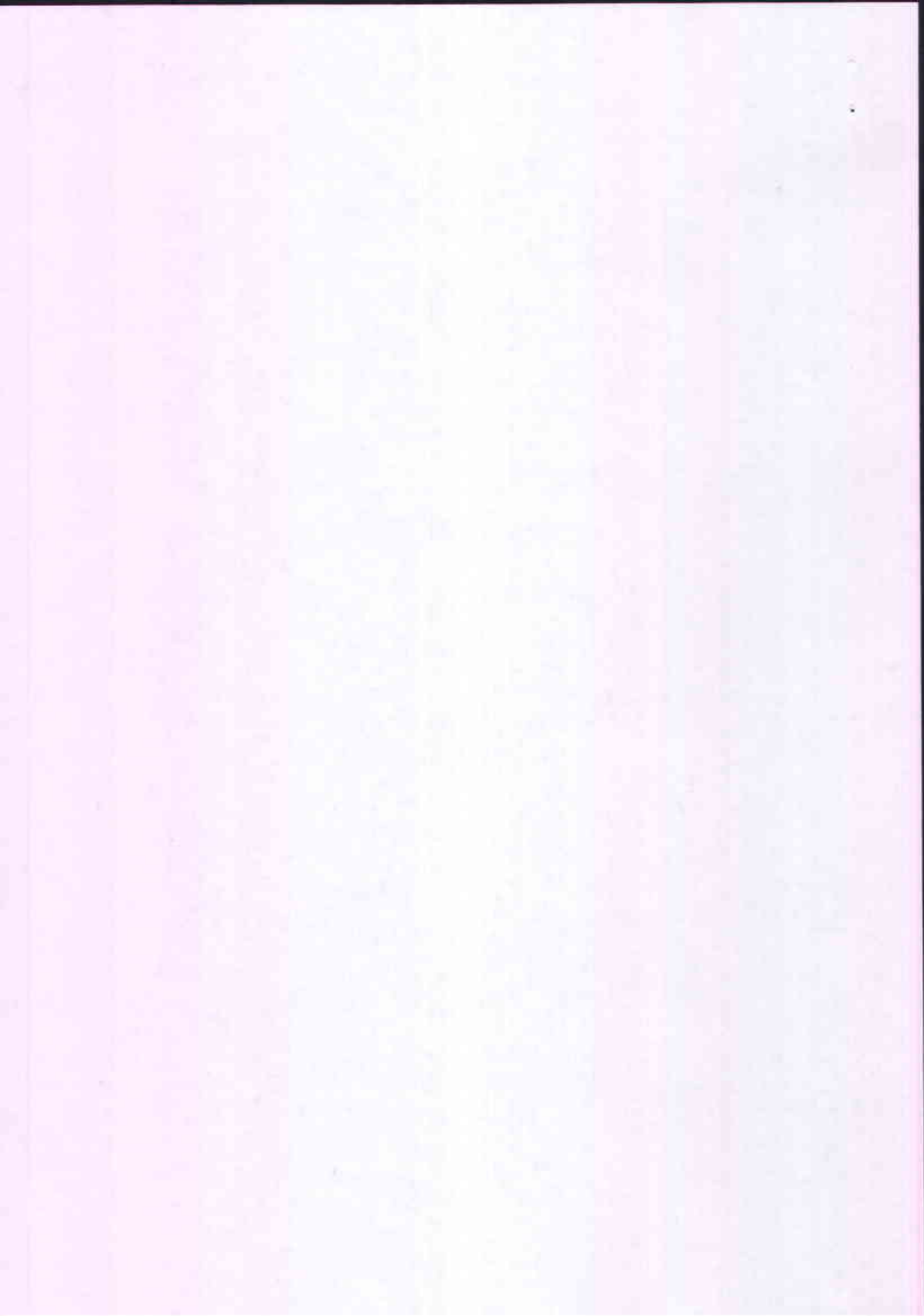
Институције Босне и Херцеговине и сарадничких служби дуга Босне и Херцеговине

Образак 2.

ЗБИРНИ ОБРАЗАЦ

Преглед расхода и издатака по економским категоријама
Период изјештавања: од 01.01. до 31.12.2022.

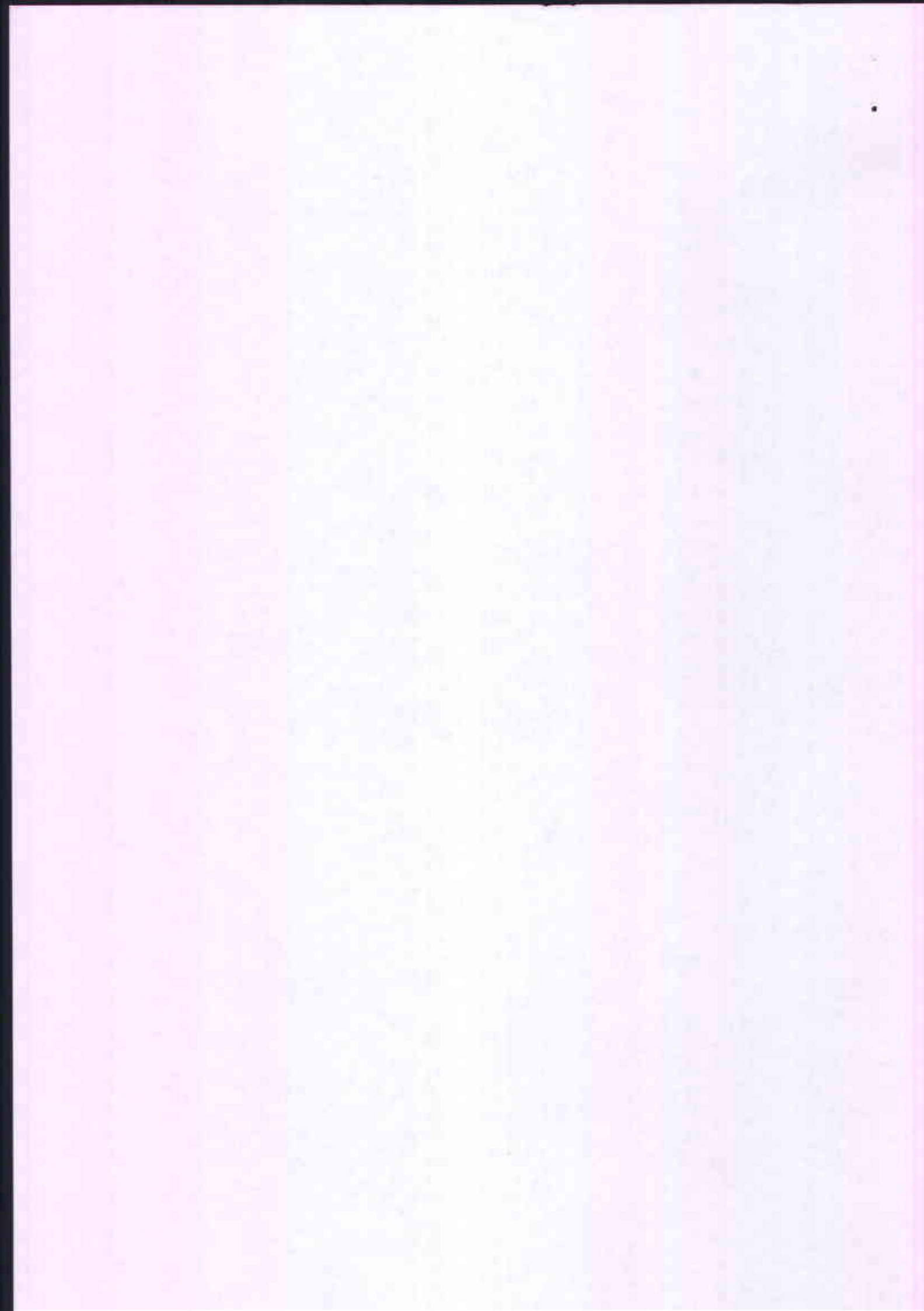
Редни број	Опис	Екон. код	Буџет	Измијене и допуне претструктурних, функционалних, разара, намјенских средстава и сл.)	Корисници Буџет	Извршење Фонда 10 2022	Извршење Фонда 20 2022	Извршење Фонда 30 2022	Извршење Фонда 40 2022	Извршење Фонда 50 2022	Остварени износ укупних расхода и издатака	Остварени износ истог периода претходне Године	Промена 7/6 x 100	Промена 7/8 x 100
1	Укупни приходи и издаци (5+31+43+11)		1.873.947.119	211.303.401	3.094.350.910	386.934.018	12.084.256	18.371.351	852.391.376	1.731.753	1.801.642.751	1.702.342.785	86,9%	107,0%
2	Укупни приходи разарања (3+9+16+20)	610000	5.113.670.460	72.543.007	1.185.950.443	940.782.844	9.316.773	14.951.606	123.364.130	0	1.085.323.982	981.586.005	82,4%	111,6%
3	Помоћ и измијене трошкова запослених (4+8)	611000	771.771.000	11.854.804	783.436.594	747.474.289	5.813.714	5.269.779	0	0	758.854.550	704.396.324	86,8%	107,7%
4	Безбедност и измијене трошкова	611100	693.383.000	524.615	633.807.615	604.913.758	5.295.924	4.743.015	0	0	614.598.739	574.192.481	97,0%	107,4%
5	Накнаде трошкова измијене	611200	138.388.000	11.130.979	149.518.979	142.390.260	517.785	517.785	0	0	143.595.812	130.203.943	98,0%	110,3%
6	Издаци за материјал, ствари инвентар и услуге (17+.....+15)	613000	186.576.400	56.587.265	253.116.673	173.974.467	3.403.060	8.090.184	60.346	0	184.528.065	163.853.988	73,0%	120,1%
7	Путници трошкови	613100	14.882.000	2.651.764	17.533.764	13.148.555	392.723	918.105	0	0	14.156.781	9.948.904	80,7%	142,3%
8	Издаци за транспорт и комуналне услуге	613200	0.960.000	254.304	8.655.636	6.436.407	141.382	46.143	0	0	8.238.173	6.121.469	78,3%	108,2%
9	Издаци за енергију и комуналне услуге	613300	19.862.000	4.817.035	24.339.039	22.820.168	140.988	87.063	0	0	24.028.725	18.180.352	94,6%	128,7%
10	Накнаде трошкова и измијене трошкова	613400	388.327.000	17.810.542	36.237.542	35.072.681	61.274	164.307	0	0	35.298.162	31.558.648	52,8%	111,6%
11	Издаци за услуге комуналних и поштом	613500	10.362.000	1.731.252	12.063.252	10.563.077	88.116	84.025	0	0	10.833.715	8.054.505	89,7%	134,5%
12	Издаци за материјал и енергију	613600	95.847.000	1.190.113	30.989.111	29.435.880	487.885	71.387	0	0	26.005.251	24.765.034	95,3%	109,4%
13	Издаци за текуће одржавање	613700	30.642.000	654.617	30.728.617	17.863.010	437.752	248.182	0	0	18.650.954	16.410.814	60,7%	113,7%
14	Издаци за одржавање комуналних услуга и одржавање комуналних услуга	613800	3.901.400	137.084	3.938.484	3.281.536	56.473	7.020	80.346	0	3.375.379	3.501.502	85,7%	86,4%
15	Уговорно и друге послове членове	613900	44.840.000	27.839.740	72.579.740	58.881.722	1.588.153	8.784.331	0	0	48.953.905	36.325.881	64,6%	125,0%
16	Текући трансфери, грантови и други текући расходи (17+.....+25)	614000	31.438.000	4.291.148	35.786.148	27.272.822	0	1.590.545	0	0	28.886.366	16.682.924	80,7%	173,9%
17	Текући трансфери другим правним лицима	614100	9.085.000	4.415.550	6.480.550	3.435.000	0	1.350.043	0	0	4.785.053	1.901.529	73,0%	251,8%
18	Текући грантови измијене	614200	2.110.000	2.560.143	4.670.143	1.401.010	0	73.843	0	0	1.480.555	2.977.278	31,7%	48,7%
19	Текући грантови непрофитним организацијама	614300	7.451.000	632.041	8.083.041	7.300.000	0	119.707	0	0	7.451.197	614.434	92,3%	121,3%
20	Субвенције јавним предузећима	614400	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
21	Субвенције приватним предузећима и предузећима	614500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
22	Субвенције финансијским институцијама	614600	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
23	Текући трансфери у иностранство	614700	7.434.000	2.887.487	4.666.513	4.362.296	0	63.140	0	0	4.415.637	816.654	94,8%	540,7%
24	Други текући расходи	614800	4.000.000	-300.000	3.700.000	2.878.479	0	0	0	0	2.878.479	2.520.082	78,8%	114,1%
25	Непродубљени трансфери	614900	8.298.000	0	8.298.000	7.847.099	55.000	0	0	0	7.847.099	7.832.587	95,3%	100,2%
26	Издаци за материјал (27+.....+30)	615000	113.818.000	0	113.818.000	741.217	0	0	123.333.763	0	123.075.010	108.642.789	108,3%	115,4%
27	Издаци за текуће одржавање	616100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
28	Издаци за одржавање одржавање	616200	103.104.000	0	103.104.000	741.217	0	0	108.330.250	0	107.672.087	64.153.254	104,4%	114,3%
29	Издаци за одржавање одржавање	616300	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
30	Остале планске издаци за одржавање	616400	10.513.177	0	10.513.177	0	0	0	15.402.913	0	15.402.913	12.449.518	146,5%	123,7%
31	Укупни капитални издаци (32+39)	821000	49.576.000	148.760.394	188.336.394	35.779.709	2.847.482	4.430.445	0	1.721.753	41.719.788	48.202.573	21,0%	84,5%
32	Издаци за набавку сталних средстава (31+.....+36)		49.576.000	148.760.394	188.336.394	35.779.709	2.847.482	4.430.445	0	1.721.753	41.719.788	48.202.573	20,9%	84,1%

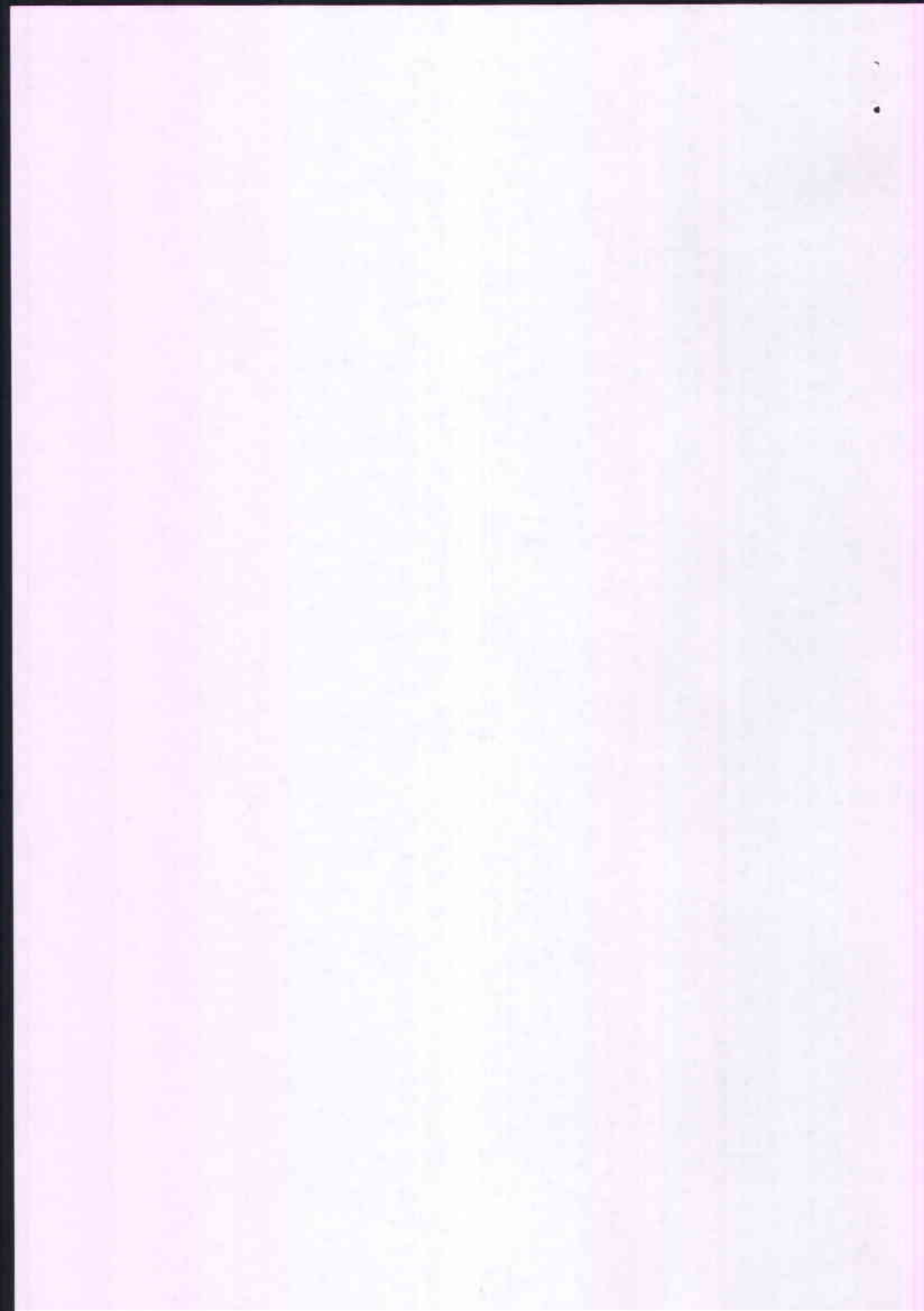
ПРЕГЛЕД ИЗВРШЕЊА БУѢТА ПО БУѢТСКИМ КОРИСНИЦИМА
ЗА 2022. ГОДИНУ

Р.Б.	Полна институција Босне и Херцеговине	Органи- код	Буџет за 2022	Извршење и допуне (преструктури- рања)	Корисници буџет	Извршење Фонд 10	Извршење Фонд 20	Извршење Фонд 30	Извршење Фонд 40	Извршење Фонд 50	Остаток кредитација на крају	Остаток кредитација на крају	Клима (6-7)	Процент 7/6 x 100	Процент 7/8 x 100
1	2	3	4	5	6	7а	7б	7в	7г	7д	7е	7ж	8	9	10
1	Правна институција Босне и Херцеговине	0101	19 536 000	779 626	20 305 626	16 932 470					16 932 470	14 040 046	3 373 437	81	11
2	Правна институција Босне и Херцеговине	0102	9 571 000	43 000	9 614 000	7 803 672					7 803 672	6 410 095	1 393 577	81	122
3	Правна институција Босне и Херцеговине	0106	306 675 000	18 871 631	325 546 631	309 627 731		609 759			309 727 510	290 370 748	15 021 121	95	102
4	Правна институција Босне и Херцеговине	0112	6 407 000	10 936 795	17 433 795	6 081 959		5 757 172			12 739 130	12 546 197	4 094 665	71	107
5	Правна институција Босне и Херцеговине	0103	6 932 000	45 500	6 977 500	6 756 087					6 756 087	5 772 352	241 413	97	118
6	Правна институција Босне и Херцеговине	0104	19 205 000	821 132	20 026 132	17 674 347		546 577			18 220 924	16 506 469	1 803 208	91	118
7	Правна институција Босне и Херцеговине	0108	16 042 000	1 961 492	18 003 492	16 309 322		1 001 864			17 311 187	15 98 398	602 305	96	114
8	Правна институција Босне и Херцеговине	0111	1 437 000	7 500	1 444 500	1 449 597					1 449 597	1 027 094	304 903	70	112
9	Правна институција Босне и Херцеговине	0304	2 779 000	27 500	2 806 500	2 407 480					2 407 480	2 315 329	209 020	89	108
10	Правна институција Босне и Херцеговине	0311	5 931 000	339 000	6 270 000	5 904 626					5 904 626	5 229 520	355 374	94	112
11	Правна институција Босне и Херцеговине	0501	4 747 000	2 609 421	7 356 421	4 746 363		1 450 019			5 696 382	4 462 620	1 660 058	77	128
12	Правна институција Босне и Херцеговине	0601	58 098 000	11 058 214	69 156 214	52 759 795				79 236	54 319 011	49 897 400	14 817 183	79	109
13	Правна институција Босне и Херцеговине	0801	9 108 000	97 159	9 205 159	8 466 956					8 466 956	6 945 077	1 638 703	89	122
14	Правна институција Босне и Херцеговине	0803	1 381 000	47 017	1 428 017	1 309 754		28 381			1 338 136	1 227 847	89 911	94	119
15	Правна институција Босне и Херцеговине	0806	5 146 000	2 590 982	7 736 982	6 735 712		770			6 736 488	4 142 695	1 000 594	87	163
16	Правна институција Босне и Херцеговине	0308	1 123 000	2 810 644	3 933 644	1 679 455		1 454 785			2 534 237	2 155 175	1 429 407	64	118
17	Правна институција Босне и Херцеговине	0808	1 381 000	10 500	1 391 500	1 338 814					1 338 804	1 227 847	53 066	96	109
18	Правна институција Босне и Херцеговине	0902	15 930 000	38 683 920	54 613 920	14 331 304		2 302 718		1 611 746	18 335 788	25 070 577	36 268 132	34	72
19	Правна институција Босне и Херцеговине	0802	4 737 000	24 000	4 761 000	1 831 267					3 920 342	3 259 138	840 658	82	129
20	Правна институција Босне и Херцеговине	0704	10 474 000	1 933 815	12 407 815	65 500					10 041 181	8 451 076	2 336 615	81	119
21	Правна институција Босне и Херцеговине	0401	11 757 000	347 230	12 104 230	8 001 478		107 055			8 189 434	7 384 552	3 804 787	68	111
22	Правна институција Босне и Херцеговине	1601	123 362 000	48 210 342	171 572 342	101 296 029				30 771	101 326 800	106 266 802	69 345 465	59	99
23	Правна институција Босне и Херцеговине	0701	10 160 000	911 801	11 071 801	5 879 715		782 595			6 663 310	6 430 631	2 583 888	72	98
24	Правна институција Босне и Херцеговине	0912	12 384 000	125 732	12 509 732	12 453 292					12 453 292	8 290 247	56 460	100	130
25	Правна институција Босне и Херцеговине	0904	10 570 000	178 189	10 748 189	8 026 604		67 194			8 093 796	8 091 261	2 341 390	78	100
26	Правна институција Босне и Херцеговине	0903	8 621 000	4 321 182	12 942 182	11 154 542		370 042			11 475 480	7 512 103	1 466 608	89	153
27	Правна институција Босне и Херцеговине	0107	33 164 000	8 559 306	41 723 306	33 669 856		8 440			33 678 307	30 565 661	8 024 900	81	110
28	Правна институција Босне и Херцеговине	0703	46 544 000	2 612 984	49 156 984	82 631 028		6 407			82 637 526	72 967 098	6 523 458	93	113
29	Правна институција Босне и Херцеговине	0701	12 391 000	22 744 895	35 135 895	11 860 776		2 732 682			14 593 467	14 810 783	20 542 478	42	98
30	Правна институција Босне и Херцеговине	0709	78 643 000	10 393 011	89 036 011	26 043 313					78 043 313	22 022 619	13 013 701	67	114

Р.б.	Наименование Голуби и Холостовые	Органи- код	Бюджет за 2022	Изменение в доходе проектного резерва, наименование статьи и №	Средств бюджет 2022	Изменение Фонд 10 2022	Изменение Фонд 20 2022	Изменение Фонд 30 2022	Изменение Фонд 40 2022	Изменение Фонд 50 2022	Остаточный кредитный износ за 2022	Остаточный кредитный износ за 2021	Razlisa (6-7)	Процент 7/6 x 100	Процент 7/8 x 100
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
61	Агентство по развитию туризма Республики Беларусь и Холостовые	0905	837 000	4 500	841 500	365 629	76	76	76	76	765 629	658 987	74 87	10	11
62	Агентство по развитию туризма Республики Беларусь и Холостовые	0714	940 000	7 000	947 000	845 701					845 701	768 369	101 299	89	110
63	Агентство по развитию туризма Республики Беларусь и Холостовые	0715	1 301 000	2 950 076	1 303 976	1 111 853		153 186			1 267 039	1 184 472	692 637	64	107
64	Агентство по развитию туризма Республики Беларусь и Холостовые	0717	4 340 000	12 500	1 361 500	1 393 380					1 282 380	1 153 872	79 120	94	111
65	Центр по информатизации и прикладным документам из области высшего образования Республики Беларусь и Холостовые	0710	851 500	36 500	891 500	807 500		17 098			874 598	687 723	66 994	92	120
66	Агентство по развитию туризма Республики Беларусь и Холостовые	0713	1 008 000	3 500	1 095 500	1 032 622					1 032 622	878 314	62 877	94	124
67	Агентство по развитию туризма Республики Беларусь и Холостовые	0717	6 682 000	44 500	6 726 500	6 213 494					6 213 494	5 067 677	513 006	97	121
68	Агентство по развитию туризма Республики Беларусь и Холостовые	0906	1 733 000	15 000	1 748 000	1 558 269					1 558 269	1 381 448	180 731	80	113
69	Агентство по развитию туризма Республики Беларусь и Холостовые	0718	685 000	3 500	688 500	600 398					669 198	557 052	76 102	80	109
70	Агентство по развитию туризма Республики Беларусь и Холостовые	0907	2 000 000	13 500	2 013 500	1 903 649					1 793 649	1 748 591	219 851	89	123
71	Агентство по развитию туризма Республики Беларусь и Холостовые	0908	2 778 000	681 518	3 459 518	2 171 742					2 171 742	2 130 748	287 776	63	102
72	Агентство по развитию туризма Республики Беларусь и Холостовые	0909	35 059 000	918 000	35 977 000	33 078 217					35 078 217	31 037 889	898 783	98	113
73	Агентство по развитию туризма Республики Беларусь и Холостовые	0407	676 000	99 469	775 469	579 077		54 892			626 430	510 304	48 540	81	122
74	Агентство по развитию туризма Республики Беларусь и Холостовые	0910	1 578 000	15 000	1 593 000	1 421 452					1 401 452	1 226 257	171 548	92	116
75	Служба по развитию туризма Республики Беларусь и Холостовые	0818	495 000	3 500	498 500	168 331		241 587			469 918	386 108	88 582	87	106
	УСРЕДНЕЕ ПОКАЗАТЕЛИ КОМПЛЕКСИ		1 028 329 000	219 391 479	1 247 922 479	964 261 659	12 064 256	19 312 737		1 721 753	997 368 445	909 613 957	250 562 014	80	110

Р.б.	Позив институту је Басне и Херцеговине	Органи- код	Буџет за 2023	Изворе и допуне (структур- резерва, инијативна допунства и сл.)	Кориговани буџет 2022	Изворе Фонд 10 2022	Изворе Фонд 20 2022	Изворе Фонд 30 2022	Изворе Фонд 40 2022	Изворе Фонд 50 2022	Остатци кумулятивни износ за 2022	Остатци кумулятивни износ за 2021	Разлика (6-7)	Процент 7/6 x 100	Процент 7/8 x 100
1	2	3	4	5	6 (4+5)	7a	7b	7c	7d	7e	7 (7a+...+7e)	8	9	10	11
9999 - ДИРЕКТНИ ТРАНСФЕРИ С ЈЕДИНСТВЕНОГ РАЧУНА ТРЕЗОРА															
1	Безнаменити трансфери и материјална средства	9999	400.000	300.000	700.000	696.227					696.227	88.1.905	3.273	96	79
2	Средства из општег буџета за кредитирање државних БИХ	9999	9.10.000		9.10.000	90.470					96.470	336.411	122.570	44	79
3	Учешће институционалног фонда у финансирању развоја	0208	50.000	14.457	64.457	51.641					51.641	32.447	13.815	80	159
4	Учешће институционалног фонда у финансирању развоја и развоја и развоја	0208	60.000	60.000	120.000	122.624		58.614			58.614	66.172	64.010	48	89
5	Трансфери у иностранство - Деловно популарно	9999	08.000		08.000	97.792					97.792		309	100	
6	Изворе средства за финансирање ИД фондова	9999	7.000.000	-5.218.808	3.781.192	3.546.912					3.546.912	9.779	234.780	94	36.270
7	Трансфери у иностранство - Деловно популарно	9999	16.000		16.000								16.000		
8	Исплате обавеза по правима на пензије, пензије	9999	4.000.000	-350.000	3.650.000	2.876.479					2.876.479	2.520.082	773.521	79	114
9	Копирање - Изворе БИХ и међународних	9999	6.838.000		6.838.000	6.447.056					6.447.056	6.412.947	390.944	94	100
10	Изворе средства према УМОР у складу	9999	1.400.000		1.400.000	1.400.000					1.400.000	1.400.000		100	100
11	Материјалне ресурсе развоја Европске комисије	9999	287.000	-7.000	280.000	273.464					273.464	3.17.512	6.316	90	88
12	Изворе за иностранство - Кампања по кредити СЕБ	9999	4.15.000		4.15.000	1.30.148					320.248	489.835	64.732	77	63
13	Сударски фонд за пројекат 4560 "Одмена	9999	14.000	7.000	148.000	147.505					147.505	170.163	495	100	122
14	Поправке у складу са кредитом у Међународној банци	9999	872.000	50.000	922.000	916.781					916.781	2.930.512	3.219	99	31
15	Оплате иностранства финансијских институција -	9999	374.000	65.000	1.439.000	1.438.492					1.438.492	1.285.946	508	100	112
16	Оплате иностранства по кредити СЕБ банке за исплату	9999	1.205.000		1.205.000	1.47.420					1.47.420	1.47.420	57.580	9	180
17	Оплате иностранства по кредити СЕБ банке за исплату	9999	2.054.000	-65.000	1.989.000	1.955.830					1.955.830	1.955.830	33.170	98	100
18	Безнаменити трансфери - Изворе Европске комисије	9999		44.000	44.000	44.000					44.000			100	
19	Безнаменити трансфери - Изворе Европске комисије	9999		316.000	316.000	316.000								100	
20	Поправке у складу са кредитом у Међународној банци	9999		4.451.855	4.451.855	4.451.855							4.451.855		
21	Поправке у складу са кредитом у Међународној банци	0711	26.429.000	1.709.922	28.138.922	21.772.316		58.614			21.830.930	19.921.401	6.107.992	78	110
9999.3 РЕЗЕРВИ МИЛ															
1. Резерви прихода и трансфера - издаци по текуће															
	асеције	9999	18.842.000	-18.699.672	142.328								142.328		
	УКУПНО РЕЗЕРВИ МИЛ		18.842.000	-18.699.672	142.328								142.328		
174															
А	УКУПНО РАСХОДИ ИНТЕРЕСИ МИЛ БИХ		1.073.600.000	202.603.729	1.276.203.729	986.004.015	12.064.256	19.371.351		1.721.783	1.019.191.375	929.555.358	257.012.384	80	110

Институције Босне и Херцеговине
и сервисирање спољног дуга Босне и Херцеговине

ЗБИРНИ ОБРАЗАЦ

ИЗВЈЕШТАЈ О НОВЧАНИМ ТОКОВИМА
Период извјештавања: од 01.01. до 31.12.2022.

КМ

Ред. бр.	Позиција	Износ
1	2	3
	А. Новчани токови из пословних активности	
1	Новчани приливи из пословних активности (2+3+4)	1.848.917.044
2	Новчани приливи по основу прихода од пореза	1.662.236.200
3	Новчани приливи по основу непореских прихода	173.261.006
4	Новчани приливи по основу текућих трансфера и донација	13.419.838
5	Новчани одљеви из пословних активности (од 6 до 10)	1.063.993.194
6	Новчани одљеви по основу плаћа и накнада трошкова запослених	735.769.250
7	Новчани одљеви по основу издатака за материјал, ситни инвентар и услуге	188.355.802
8	Новчани одљеви по основу текућих трансфера, грантова и други текућих расхода	15.835.529
9	Новчани одљеви по основу капиталних трансфера и грантова	957.603
10	Новчани одљеви по основу издатака за камате	123.075.010
11	Б. Новчани токови из активности инвестирања	
12	Новчани приливи из активности инвестирања (р. бр. 13.)	7.006.394
13	Новчани приливи по основу капиталних примитака од продаје основних средстава	7.006.394
14	Новчани одљеви из активности инвестирања (р. бр. 15.)	22.130.742
15	Новчани одљеви по основу издатака за набавку основних средстава	22.130.742
16	Ц. Новчани токови из активности финансирања	
17	Готовински приливи из активности финансирања (18+19+20)	0
18	Новчани приливи од финансијске имовине	
19	Новчани приливи по основу од дугорочног задуживања	0
20	Новчани приливи по основу од краткорочног задуживања	0
21	Новчани одљеви из активности финансирања (22+23)	880.424.449
22	Новчани одљеви по основу издатака за финансијску имовину	195.925.470
23	Новчани одљеви по основу издатака за отплате дугова	684.498.979
24	УКУПНИ ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ (1+12+17)	1.855.923.438
25	УКУПНИ ОДЉЕВИ ГОТОВИНЕ (5+14+21)	1.966.548.385
26	НЕТО ПРИЛИВИ / ОДЉЕВИ ГОТОВИНЕ (24 минус 25) или (25 минус 24)	-110.624.947
27	САЛДО ГОТОВИНЕ НА ПОЧЕТКУ ГОДИНЕ	564.526.331
28	САЛДО ГОТОВИНЕ НА КРАЈУ ГОДИНЕ (26+27)	453.901.384

ПОМОЋНИК МИНИСТРА У СЕКТОРУ ЗА ТРЕЗОР

МИНИСТАР

